

Τελοσργια

Τελοσργια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΝ

ΗΤΟΙ

ΑΙ ΘΕΙΑΙ ΚΑΙ ΙΕΡΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΚΑΙ ΑΙ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΑΙ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

καθώς καὶ πολλὰ ἄλλα χρήσιμα εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ

εἰς πάντα φιλακόλουθον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΕΝ ΟΔΗΣΣΩ

1911.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΡΙΘ. ΕΙΣΑΓ. 6683

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΟΔΗΣΣΩ.

Τύποις Ἑλένης Χρυσογέλου, ὁδὸς Κονδρατέγκου ἀρ. 8.

1911.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Ἀναγινωσκομένου τοῦ Προοιμιακοῦ Ψαλμοῦ, ὁ
Ἱερεὺς ἵσταται ἀσκεπὴς παρὰ τῇ Ἀγίᾳ Τρα-
πέζῃ καὶ ἀναγινώσκει μυστικῶς τὰς ἐξῆς τοῦ
Λυχτικοῦ εὐχάς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Εὐχή Α. Α. ΑΘΗΝΩΝ

Κύριε, οἰκτίρμον καὶ ἐλεήμον, μακρόθυμε καὶ
πολυέλεε, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν καὶ πρόσ-
χες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν· ποίησον μεθ'
ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν, ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ
ὁδῷ Σου τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ Σου· εὐ-
φρανον τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ
ὄνομά Σου τὸ ἅγιον· διότι μέγας εἶ Σὺ, καὶ ποιῶν
θαυμάσια· Σὺ εἶ Θεὸς μόνος καὶ οὐκ ἔστιν ὅμοιός
Σοι ἐν θεοῖς, Κύριε, δυνατὸς ἐν ἐλέει καὶ ἀγαθὸς
ἐν ἰσχύϊ εἰς τὸ βοηθεῖν καὶ παρακαλεῖν καὶ σώ-
ζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομά Σου τὸ
ἅγιον. Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσ-
κύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύ-
ματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων
Ἀμήν.

Εὐχή Β'.

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ Σου ἐλέγξης ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ Σου παιδεύσης ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν Σου, ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Ὁδήγησον ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελήματός Σου. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς Σῆς ἀληθείας καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εὐχή Γ'.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων Σου ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον ὄνομά Σου, καὶ μὴ καταισχύνης ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους Σου, ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα καὶ ἀξιῶσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν καὶ φοβεῖσθαι Σὲ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θελημά Σου. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εὐχή Δ'.

Ὁ τοῖς ἀσιγήτοις ὕμνοις καὶ ἀπαύστοις δοξολογίαις ὑπὸ τῶν ἁγίων Δυνάμεων ἀνυμνούμενος, πλήρῃσον τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς Σου τοῦ δοῦναι μερῶς καὶ κληῖρον μετὰ πάντων τῶν φοβουμένων Σε ἐν ἀληθείᾳ καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς Σου· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων Σου. Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχή Ε'.

Κύριε, Κύριε, ὁ τῇ ἀχράντῃ Σου παλάμῃ συνέχων τὰ σύμπαντα, ὁ μακροθυμῶν ἐπὶ πάντας ἡμᾶς καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις ἡμῶν, μνήσθητι τῶν οἰκτιρμῶν Σου καὶ τοῦ ἐλέους Σου· ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ Σῇ ἀγαθότητι· καὶ δὸς ἡμῖν διαφυγεῖν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας ἐκ τῶν τοῦ πονηροῦ ποικίλων μηχανημάτων καὶ ἀνεπιβούλευτον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφύλαξον τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου Σου Πνεύματος. Ἐλέει καὶ φιланθρωπία τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἰ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχή ΣΤ'.

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ ἀνεκδιηγῆται ἀγαθοσύνη καὶ πλουσία προνοία διοικῶν τὰ

σύμπαντα· ὁ καὶ τὰ ἐγκόσμια ἀγαθὰ ἡμῖν δωρη-
σάμενος καὶ κατεγγυήσας ἡμῖν τὴν ἐπηγγελημένην
βασιλείαν διὰ τῶν ἤδη κεχαρισμένων ἡμῖν ἀγαθῶν·
ὁ ποιήσας ἡμᾶς καὶ τὰς νῦν ἡμέρας τὸ παρελθὸν
μέρος ἀπὸ παντὸς ἐκκλῖναι κακοῦ, δώρησαι ἡμῖν
καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἀμέμπτως ἐκτελέσαι, ἐνώπιον τῆς
ἀγίας δόξης Σου, ὑμνοῦντας Σε τὸν μόνον ἀγαθὸν
καὶ φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν. Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς
ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ,
καὶ τῷ Ἰῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι. νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Ζ'.

Θεὸς ὁ μέγας καὶ ὕψιστος, ὁ μόνος ἔχων
ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὁ πᾶσαν τὴν κτί-
σιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διαχωρίσας ἀνὰ μέσον
τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους· καὶ τὸν μὲν
ἥλιον θέμενος εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, σελήνην δὲ
καὶ ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός· ὁ καταξιώ-
σας ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης
ᾠρας, προφθάσαι τὸ πρόσωπόν Σου ἐν ἐξομολογή-
σει καὶ τὴν ἐσπερινήν σου δοξολογίαν προσαγαγεῖν·
αὐτός, φιλόανθρωπε Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευ-
χὴν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν Σου, καὶ πρόσδε-
ξαι αὐτὴν εἰς δσμὴν εὐωδίας. Παράσχου δὲ ἡμῖν
τὴν παροῦσαν ἐσπέραν καὶ τὴν νύκτα εἰρηνικὴν·
ἐνδυσον ἡμᾶς ὅπλα φωτός· ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ φόβου
νυκτερινοῦ καὶ ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει
διαπορευομένου· καὶ δὸς ἡμῖν τὸν ὕπνον, ὃν εἰς

ἀνάπαυσιν τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν ἐδωρήσω, πάσης δια-
βολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον. Ναί, δέσποτα τῶν
οὐρανίων, τῶν ἀγαθῶν χορηγέ· ἵνα καὶ ἐπὶ ταῖς
κρίταις ἡμῶν κατανυγόμενοι μνημονεύωμεν ἐν νυ-
κτὶ τοῦ ὀνόματός Σου καὶ τῇ μελέτῃ τῶν Σῶν
ἐπιτολῶν καταυγαζόμενοι ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς δια-
ναστῶμεν πρὸς δοξολογίαν τῆς Σῆς ἀγαθότητος,
δεήσεις καὶ ἱκεσίας τῇ Σῇ εὐσπλαγχνίᾳ προσάγον-
τες ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων καὶ παντὸς τοῦ
λαοῦ Σου, ὃν ταῖς πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου
ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι· ὅτι ἀγαθος καὶ φιλόανθρωπος
Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ
Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Πληρουμένου δὲ τοῦ Προσημιακοῦ Ἑλλάδος, λέγει ὁ Διάκονος
τὰ εἰρηνικὰ ἔξωθεν τῶν Ὁρατίων Πυλῶν καὶ τῶν κατενώπιον τῆς Εἰ-
κόνης τοῦ Χριστοῦ, ἀποκρινόμενου τοῦ Χωροῦ εἰς ἕκαστον τῶν
ἐπομένων εἰρηνικῶν τό

Κύριε ἐλέησον.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας
τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐ-
σταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς
τῶν πάντων ἐνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ
πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ
τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Στρατοπέδου αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, (ἡ ἐκκλησίας), πάσης πόλεως, χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκрасίας ἀνθρώπων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός. Σοὶ Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις,
τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ
ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὸ κάθισμα τοῦ «Μακάριος ἀνὴρ, κτλ.» λέγει ὁ Διά-
κονος τὴν μικρὰν συναπτὴν.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ
Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι. Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑ-
περευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου
καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων
μνημονεύσαντες ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν
τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορὸς. Σοὶ Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία
καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ
καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς. Ἀμήν.

Μετὰ ταῦτα ψαλλομένου τοῦ «Ἐκτευθυνθήτω», εὐλογεῖ ὁ Ἱερεὺς
τὸ θυμίαμα λέγων.

Θυμίαμά Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεός, εἰς
δοσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ὁ προσδεξάμενος εἰς τὸ
ὑπερουράνιον Σου θυσιαστήριον, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν
τὴν χάριν τοῦ παναγίου Σου Πνεύματος.

Καὶ ὁ Διάκονος θυμίζει τὸν λαὸν κατὰ τὸ εἰωθός.
Μετὰ τὸ Δόξα, Καὶ νῦν. εἰσοδεύοντων ἀμφοτέρων, λέγει ὁ
ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς εἰσόδου μυστικῶς.

Ἐσπέρας καὶ πρωτὶ καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν,
εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν καὶ δεόμεθά Σου, Δέσπο-
τα τῶν ἀπάντων, φιλάνθρωπε Κύριε. Κατεύθυνον τὴν
προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν Σου, καὶ μὴ
ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους, ἢ εἰς λο-
γισμοὺς πονηρίας, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν
θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὅτι πρὸς Σέ, Κύριε,
Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν καὶ ἐπὶ Σοὶ ἠλπίσαμεν· μὴ
καταισχύνῃς ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὅτι πρέπει Σοι
πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ
τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς τὴν εἰσόδον λέγει μυστικῶς.

Εὐλογημένη ἡ εἰσόδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε,
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ τὸ

Σοφία, Ὁρθοί.

Εἰσελθόντων εἰς τὸ ἅγιον βῆμα καὶ μετὰ τὸ προκαίμενον
τῆς ἡμέρας ἱσταται ὁ ἱεροδιάκονος εἰς τὸν συνήθη τόπον του καὶ
ἐκφωνεῖ τὰς δεήσεις ταύτας.

Εἵπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ
ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἵπωμεν.

Ὁ Χορός, τὸ Κύριε ἐλέησον.

Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου,
δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον,

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων
Χριστιανῶν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν
(τοῦ Δεῖνος).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν
ιερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ
πάσης ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ αἰοιδίμων
κτιτόρων τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ ὑπὲρ πάντων
τῶν προαναπαυσασμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν, τῶν
ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ὑπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἱείας,
σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως
τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν
εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων
καὶ εὐρισκομένων ἐν τῇ πόλει (ἡ Μονῇ) ταύτῃ,
(τῶν ἐνοριτῶν) ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγί-
ου οἴκου τούτου.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ
καλλιεργούντων ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ πανσέπτῃ Ναῷ
τούτῃ, κοπιώντων, φαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιε-
στῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ Σοῦ μέγα
καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Ἱερεὺς.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις

καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ
Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Πληρουμένου τοῦ «Καταξίωσον, Κύριε» λέγει ὁ Διάκονος τὰς
ἑξῆς αἰτήσεις, εἰς ἑκάστην τῶν ὁποίων ἀποκρίνεται ὁ χορὸς
«Παράσχου, Κύριε».

Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ
Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν
καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν
ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου
αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν
πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν,
καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰ-
ρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου
αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα,
ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογία τὴν
ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης,
ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες ἐ-
αυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις,
καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ
Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Εὐχή τῆς κεφαλοκλισίας, ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ κατα-
βάς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιδε ἐπὶ
τοὺς δούλους Σου, ἐπὶ τὴν κληρονομίαν Σου. Σοὶ γὰρ τῷ
φοβερῷ καὶ φιλόανθρωπῳ Κριτῇ οἱ Σοὶ δούλοι ὑπέκλιναν
τὰς κεφαλὰς, τοὺς δὲ αὐτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν
ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸν Σὸν
ἀναμένοντες ἔλεον καὶ τὴν Σὴν ἀπεκδεχόμενοι σω-
τηρίαν· οὓς διαφύλαξον ἐν παντὶ καιρῷ καὶ κατὰ
τὴν παροῦσαν ἐσπέραν καὶ τὴν παροῦσαν νύκτα
ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνερ-
γείας διαβολικῆς καὶ διαλογισμῶν ματαίων καὶ
ἐνθυμήσεων πονηρῶν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Εἴη τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου εὐλογημένον
καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου Πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. (Ὁ χορὸς) Ἀμήν.

Μετά τοῦτο, ἐάν ἡ ἀρτοκλασία, ψάλλει ὁ χορὸς τὸ δοξα-
στικὸν τοῦ ἁγίου καὶ τὸ Θεοτόκιον· ὁ δὲ ἱερεὺς μετὰ τοῦ δια-
κόνου ἐξέρχονται τοῦ ἱεροῦ βήματος· εἶτα λέγει ὁ **Διάκονος** ταῦτα

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον
τὴν κληρονομίαν Σου. Ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον Σου
ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς ὕψωσον κέρας χριστιανῶν
ὀρθοδόξων καὶ κατὰπεμψον ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἐλέη Σου
τὰ πλούσια, πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης
ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, δυνάμει
τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, προστασίαις τῶν
τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἁσωμάτων, τοῦ τιμίου,
ἐνδόξου, προφήτου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν
ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφρόνων Ἀποστόλων, τῶν
ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν μεγάλων
διδασκάλων καὶ ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου,
Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυ-
σοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ
ἐλεήμονος, πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Νικολάου τοῦ
ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριφυθοῦντος τῶν
θαυματουργῶν, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων
μαρτύρων, τῶν δσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν,
τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων μαρτύρων Γεωργίου τοῦ
τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ μυροβλήτου, Θεοδώρων
Τύρωνος καὶ Στρατηλάτου, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων
Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης, τοῦ ἁγίου (τοῦ
δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάν-
των Σου τῶν ἁγίων. Ἰκετεύομέν Σε, πολυέλεε Κύριε,
ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων Σου καὶ
ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ α'. χορὸς τὸ «Κύριε ἐλέησον» ἐκ τρίτου. Εἶτα πάλιν ὁ διάκονος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (Ιεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, κράτους, νίκης, διαμονῆς, υἰείας καὶ σωτηρίας αὐτῶν, καὶ τὸν Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλεον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτοὺς ἐν πᾶσι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον.

Εἶτα ὁ δ΄. χορὸς τὸ «Κύριε ἐλέησον» τρίς καὶ ὁ διάκονος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας, ἐπισκέψεως, διαφυλάξεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εὕρισκομένων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου Ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν ἐπιτελούντων τὴν ἁγίαν ἑορτὴν ταύτην, (καὶ μνημονεύει, οὕς βούλεται) υἰείας καὶ σωτηρίας ὑπὲρ αὐτῶν εἵπωμεν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν καὶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἀπὸ ὀργῆς, λιμοῦ, λοιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, ἐμφυλίου πολέμου καὶ αἰφνιδίου θανάτου· ὑπὲρ τοῦ ἔλθων, εὐμενῇ καὶ ἐνδιάλλακτον γενέσθαι τὸν

ἀγαθὸν καὶ φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι καὶ διασκεδάσαι πᾶσαν ὀργὴν τὴν καθ' ἡμῶν κινουμένην καὶ ρύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης, δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Τὸ Κύριον ἐλέησον μ.'

Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσται Κύριον τὸν Θεὸν τῆς φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ὁ Ἱερεύς.

Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρὰν καὶ ἰκεως, ἰκεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἐλεήμων γάρ καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰτα λέγει·

Εἰρήνη πᾶσι.

καὶ ὁ διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Καὶ κλινάντων τὰς κεφαλὰς ἐπεύχεται ὁ Ἱερεύς μεγαλοφώνως.

Δέσποτα πολυέλεε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν

Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τι-
μίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τι-
μίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· τοῦ τιμίου
ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάν-
νου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων
τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων πατέρων ἡμῶν· τῶν ἐν
ἁγίοις πατέρων ἡμῶν, μεγάλων ἱεραρχῶν καὶ οἰ-
κουμενικῶν διδασκάλων Βασιλείου τοῦ Μεγάλου,
Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσο-
στόμου· τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἀρ-
χιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ,
τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τοῦ ἁγίου (δεῖ-
νος), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων
καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης καὶ
πάντων Σου τῶν ἁγίων. Εὐπρόσδεκτον ποίησον τὴν
δέησιν ἡμῶν, δώρησαι ἡμῖν τὴν ἄφεσιν τῶν παρα-
πτωμάτων ἡμῶν, σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν
περύγων Σου, ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν
καὶ πολέμιον, εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωὴν, Κύριε,
ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον Σου, καὶ σῶσον τὰς
ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Εἶτα θυμῷ σταυροειδῶς, προπορευομένων λαμπροφόρων. Ὁ
δὲ χορὸς ψάλλει τὸ «Θεοτόκε Παρθένα», μέχρις οὗ τελειώσῃ ὁ ἱε-
ρεὺς τὸ θυμίαμα, καὶ λαβὼν ἄρτον ἐπὶ χεῖρας, καὶ τυπώσας ἐν
αὐτῷ Σταυρόν, ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλογή-
σας τοὺς πέντε ἄρτους ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐξ αὐτῶν
πεντακισχιλίους ἄνδρας χορτάσας, Αὐτὸς εὐλόγησον
καὶ τοὺς ἄρτους τούτους, τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον,

καὶ πλήθυνον αὐτὰ ἐν τῇ πόλει (ἢ τῇ Μονῇ) ταύ-
τῃ, καὶ εἰς τὸν κόσμον Σου ἅπαντα καὶ τοὺς ἐξ
αὐτῶν μεταλαμβάνοντας πιστοὺς δούλους ἁγιάσον.
Ὅτι Σὺ εἰ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα
Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ-
πομεν σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου
Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων. Ἀμήν.

Εἰτα εἰσέρχονται εἰς τὸ ἱερόν, ψάλλοντες εἰς ᾗχον δαρὺν, τὸ

Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν, οἱ δὲ ἐκ-
ζητοῦντες τὸν Κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς
ἀγαθοῦ. (ἐκ τρίτου).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κατόπιν πληρωθέντων τῶν ἀποστίχων καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς ἢ
ὁ προεστώς.

Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν Σου, Δέσποτα, κατὰ
τὸ ρῆμά Σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου
τὸ σωτήριόν Σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάν-
των τῶν λαῶν φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δό-
ξαν λαοῦ Σου Ἰσραήλ.

Μετὰ τὸ τρισάγιον λέγει ὁ Ἱερεὺς

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ
ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

Καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν λέγων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σοφία, ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν
πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων.

Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς.

Δόξα Σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν δόξα
Σοι, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβεί-
αις τῆς παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, δυνάμει
τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, προστασίαις τῶν
τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων ἁσωμάτων. Τοῦ τιμίου
ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάν-
νου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων,
τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας)· τοῦ ἁγίου (τοῦ Ναοῦ)·
τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατέρων Ἰωακεὶμ καὶ
Ἄννης, καὶ πάντων Σου τῶν ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ
σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεή-
μων Θεός.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε
Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.
Ἀμήν.

ΟΡΘΡΟΣ

Εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως καὶ εἰπόντος τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε,
τὸ Τρισάγιον, ὅτι Σοῦ ἐστιν, Σῶσον Κύριε, Ὁ ὑψωθεὶς, καὶ Προ-
στασία φοβερά, κτλ.

Εἶτα λέγει ὁ Ἱερεὺς.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός
Σου, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων
χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν
(δεῖνος).

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις
καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ
καὶ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός. Ἀμήν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὑποστάσει καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀ-
βιβαίῳ Πνεύματι πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός. Ἀμήν. Καὶ ἀναγινώσκεται ὁ Ἐξάψαλμος μετὰ πά-
σης προσοχῆς καὶ φόβου Θεοῦ· ὁ δὲ ἱερεὺς, ἱστάμενος ἀσκεπῆς
ἐμπροσθεν τῆς ἁγίας εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ, λέγει μυστικῶς καὶ
μετὰ κατανύξεως τὰς β' τάξεις. εὐχάς.

Εὐχὴ Α'.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ
ἐξαναστήσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν καὶ ἐμ-
βάλλοντι εἰς τὸ στόμα ἡμῶν λόγον αἰνέσεως, τοῦ
προσκυνεῖν καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον,
καὶ δεόμεθα τοῖς σοῖς οἰκτιρμοῖς, οἷς πάντοτε ἐ-
χρήσω περὶ τὴν ἡμετέραν ζωὴν. Καὶ νῦν ἐξαπό-
στειλον τὴν βοήθειάν Σου ἐπὶ τοὺς ἐστῶτας πρὸ
προσώπου τῆς ἁγίας δόξης Σου, καὶ ἀπεκδεχομέ-

νους τὸ παρὰ Σοῦ πλούσιον ἔλεος· καὶ δὸς αὐτοῖς μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης πάντοτε Σοὶ λατρεύειν, αἰνεῖν, ὑμνεῖν, προσκυνεῖν, τὴν ἀνεκδιήγητόν Σου ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει Σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἰῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Β'.

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς Σέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, διότι φῶς τὰ προστάγματά Σου ἐπὶ τῆς γῆς· δικαιοσύνην καὶ ἁγιασμόν ἐπιτελεῖν ἐν τῷ φόβῳ Σου, συνέτισον ἡμᾶς· Σὲ γὰρ δοξάζομεν τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν ἡμῶν· κλῆνον τὸ οὖς Σου καὶ ἀκούοντι, Κύριε, τῶν συμπαρόντων καὶ συνευχαριζόντων ἡμῖν πάντων κατ' ὄνομα, καὶ σῶσον αὐτοὺς τῇ δυνάμει Σου· εὐλόγησον τὸν λαόν Σου· εἰρήνην τῷ κόσμῳ Σου δώρησαι, ταῖς ἐκκλησίαις Σου, τοῖς Ἰερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Σου. Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα Σοῦ, τοῦ Πατρός καὶ τοῦ Ἰοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Γ'.

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς Σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προσταγματά Σου· διδάξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τὴν δικαιοσύνην Σου, τὰς ἐντολάς Σου καὶ τὰ δικαιώματά Σου, φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς

τῶν διανοιῶν, μήποτε ὑπνώσωμεν ἐν ἁμαρτίαις εἰς θάνατον· ἀπέλασον πάντα ζόφον ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν· χάρισαι ἡμῖν τὸν τῆς δικαιοσύνης Ἥλιον, καὶ ἀνεπηρέαστον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφύλαξον ἐν τῇ σφραγίδι τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος· κατεύθυνον τὰ διαβήματα ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης· δὸς ἡμῖν τὸν ὀρθρον καὶ τὴν ἡμέραν ἐν ἀγαλλιάσει, ἵνα Σοὶ τὰς ἐωθινὰς ἀναπέμπωμεν εὐχάς. Ὅτι Σὸν τὸ κράτος καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Δ΄

Δέσποτα, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος καὶ ἀκατάληπτος ὁ εἰπὼν ἐκ σκέτους φῶς λαμπρῶν, ὁ ἀναπαύσας ἡμᾶς ἐν τῇ τῆς νυκτὸς ὑπνῷ καὶ διαναστήσας πρὸς δοξολογίαν καὶ ἱκεσίαν τῆς Σῆς ἀγαθότητος, δυσωπούμενος ὑπὸ τῆς ἰδίας Σου εὐσπλαγχνίας, πρόσδεξαι ἡμᾶς καὶ νῦν προσκυνοῦντάς Σε καὶ κατὰ δύναμιν, εὐχαριστοῦντάς Σοι καὶ δώρησαι ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Ἀνάδειξον ἡμᾶς υἱοὺς φωτὸς καὶ ἡμέρας καὶ κληρονόμους τῶν αἰωνίων Σου ἀγαθῶν. Μνήσθητι, Κύριε, ἐν τῇ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν Σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ Σου, τῶν συμπραττόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας Σου δεομένων τῆς Σῆς φιλάνθρωπίας καὶ βοηθείας καὶ πᾶσι χορήγησον τὸ μέγα Σου ἔλεος. Ἵνα σεσωσμένοι ψυχῇ τε καὶ σώματι πάντοτε διαμένοντες μετὰ παρρησίας δοξάζωμεν τὸ θαυμαστὸν

καὶ εὐλογημένον ὄνομά Σου. τοῦ Πατρός καὶ τοῦ
Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Ε΄.

Ἀγαθὼν θησαυρέ, πηγὴ ἀένναος, Πάτερ ἅγιε,
θαυματοποιέ, παντοδύναμε καὶ παντοκράτορ, πάντες
Σὲ προσκυνοῦμεν καὶ Σοῦ δεόμεθα, τὰ Σὰ ἐλέη
καὶ τοὺς Σοὺς οἰκτιρμοὺς ἐπικαλούμενοι, εἰς βοή-
θειαν καὶ ἀντίληψιν τῆς ἡμετέρας ταπεινώσεως.
Μνήσθητι, Κύριε, τῶν Σῶν οἰκετῶν, πρόσδεξαι πάν-
των ἡμῶν τὰς ἐωθινὰς δεήσεις, ὡς θυμίαμα ἐνώ-
πιόν Σου, καὶ μηδένα ἡμῶν ἀδόκιμον ποιήσης,
ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περιποίησαι δαΐ τῶν οἰκτιρμῶν
Σου. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἀφροσύνων καὶ ψαλ-
λόντων εἰς δόξαν Σήν, καὶ τοῦ μονογενοῦς Σου
Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ ἁγίου Σου Πνεύμα-
τος· Γενοῦ αὐτῶν βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ, πρόσδεξαι
αὐτῶν τὰς ἱκεσίας εἰς τὸ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν
Σου θυσιαστήριον. Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ
Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ
Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ΣΤ΄.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν σωτη-
ρίων ἡμῶν, ὅτι πάντα ποιεῖς εἰς εὐεργεσίαν τῆς
ζωῆς ἡμῶν, ἵνα διὰ παντὸς πρὸς Σὲ ἀποβλέπωμεν,
τὸν σωτῆρα καὶ εὐεργέτην τῶν ἡμετέρων ψυχῶν·
ὅτι διανέπασας ἡμᾶς ἐν τῷ παρελθόντι τῆς νυκτὸς

μέτρῳ, καὶ ἐξήγειρας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν καὶ ἔστησας εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου ὀνόματός Σου. Διὸ δεόμεθά Σου, Κύριε, δὸς ἡμῖν χάριν καὶ δύναμιν, ἵνα καταξιωθῶμεν ψάλλειν Σοι συνετῶς καὶ προσεύχεσθαι ἀδιαλείπτως ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργαζόμενοι διὰ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ Χριστοῦ Σου. Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν ἐν νυκτὶ πρὸς Σὲ βοώντων· ἐπάκουσον αὐτῶν καὶ ἐλέησον καὶ σύντριψον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν τοὺς ἀοράτους καὶ πολεμίους ἐχθρούς. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ο Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ἐξαναστήσας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν καὶ ἐπισυναγαγὼν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς, δὸς ἡμῖν χάριν ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν τὰς κατὰ δύναμιν εὐχαριστίας καὶ διδάξον ἡμᾶς τὰ δικαιώματά Σου, ὅτι προσεύξασθαι καθ' ὃ δεῖ. οὐκ οἶδαμεν, ἐὰν μὴ Σὺ, Κύριε, τῷ Πνεύματί Σου τῷ ἁγίῳ ὁδηγήσης ἡμᾶς. Διὸ δεόμεθά Σου, εἴτι ἡμάρτομεν μέχρι τῆς παρούσης ὥρας, ἐν λόγῳ, ἢ ἐν ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν, ἐκουσίως, ἢ ἀκουσίως, ἄνευ, ἄφες, συγχώρησον· ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσης, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ Σοὶ ἡ ἀπολύτρωσις, Σὺ εἶ μόνος ἅγιος, βοηθός, κραταιὸς ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ ἐν Σοὶ ἡ ὑμνησις ἡμῶν διὰ παντός. Εἰπὲν τὸ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κράτος τῆς βασιλείας Σου εὐλογημένον καὶ δεδο-
 ξασμένον, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
 Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Η'.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν τοῦ ὕπνου ραθυμίαν
 ἀποσκεδάσας ἀφ' ἡμῶν, καὶ συγκαλέσας ἡμᾶς κλή-
 σει ἁγία τοῦ καὶ ἐν νυκτὶ ἐπᾶραι τὰς χεῖρας ἡμῶν,
 καὶ ἐξομολογεῖσθαι Σοι ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαι-
 οσύνης Σου, πρόσδεξαι τὰς δεήσεις ἡμῶν, τὰς ἐντεύ-
 ξεις, τὰς ἐξομολογήσεις, τὰς νυκτερινὰς λατρείας
 καὶ χάρισαι ἡμῖν ὁ Θεὸς πίστιν ἀκαταίσχυντον,
 ἐλπίδα βεβαίαν, ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εὐλόγησον
 ἡμῶν εἰσόδους καὶ ἐξόδους, πράξεις, ἔργα, λόγους,
 ἐνθυμήσεις καὶ ὅς ἡμῖν καταντήσαι εἰς τὰς ἀρχάς
 τῆς ἡμέρας, αἰνοῦντας, ὑμνοῦντας, εὐλογοῦντας τῆς
 Σῆς ἀφράστου χρηστότητος τὴν ἀγαθότητα. Ὅτι
 εὐλόγηται τό πανάγιόν Σου ὄνομα καὶ δεδόξασταί
 Σου ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ
 τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
 αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Θ'.

Λάμπρον, Δέσποτα φιλόανθρωπε, ἐν ταῖς καρδίαις
 ἡμῶν τὸ τῆς Σῆς θεογνωσίας φῶς ἀκήρατον καὶ
 τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν ὀφθαλμοὺς διάνοιξον εἰς
 τὴν τῶν εὐαγγελικῶν Σου κηρυγμάτων κατανόησιν.
 Ἐνθεὸς ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων Σου ἐντολῶν
 φόβον, ἵνα πάσας τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπα-

τήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν Σὴν φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Ὅτι Σὺ εἰ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ I'.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν διὰ μετανοίας ἄφεσιν τοῖς ἀνθρώποις δωρησάμενος καὶ τόπον ἡμῖν ἐπιγνώσεως ἁμαρτημάτων καὶ ἐξομολογήσεως τὴν τοῦ προφήτου Δαυὶδ μετάνοιαν πρὸς συγχώρησιν ὑποδαίξας· αὐτός, Δέσποτα, πάλαι ἡμᾶς καὶ μεγάλοις περιπετωκότα πλημμελίαισιν ἐλέησον κατὰ τὸ μέγα Σοῦ ἔλεος καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν σὺ κτιρμῶν Σοῦ, ἐξάλειψον τὰ ἁνομήματα ἡμῶν· ὅτι Σοὶ ἡμάρτομεν, Κύριε, τῷ καὶ τὰ ἄδηλα καὶ κρύφια τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων γινώσκοντι, καὶ μόνῳ ἔχοντι ἐξουσίαν ἀφιέναι ἁμαρτίας. Καρδίαν δὲ καθαράν κτίσας ἐν ἡμῖν καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στηρίξας ἡμᾶς καὶ τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου Σοῦ γνωρίσας ἡμῖν, μὴ ἀπορρίψῃς ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ προσώπου Σοῦ· ἀλλ' εὐδόκησον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιάνθρωπος μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς προσφέρειν Σοὶ θυσίαν δικαιοσύνης καὶ ἀναφορὰν ἐν τοῖς ἁγίοις Σοῦ θυσιαστηρίοις, ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς Σοῦ Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σοῦ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχή ΙΑ'.

Ο Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς νοεράς καὶ λογικάς ὑποστησάμενος δυνάμεις τῷ Σῷ θελήματι, Σοῦ δεόμεθα καὶ Σὲ ἱκετεύομεν, πρόσδεξαι ἡμῶν μετὰ τῶν κτισμάτων Σου πάντων τὴν κατὰ δύναμιν δοξολογίαν καὶ ταῖς πλουσίαις τῆς Σῆς ἀγαθότητος ἀντάμειψαι δωρεαῖς· ὅτι Σοὶ κάμπτει πᾶν γόνυ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα πνοὴ καὶ κτίσις ὕμνεῖ τὴν ἀκατάληπτόν Σου δόξαν· μόνος γὰρ εἰ Θεὸς ἀληθινὸς καὶ πολυέλεος. Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Εὐχή ΙΒ'

ΑΘΗΝΩΝ

Αἰνοῦμεν, ὕμνοῦμεν, εὐλόγοῦμεν καὶ εὐχαριστοῦμέν Σοι, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὅτι παρήγαγες τὴν σκιὰν τῆς νυκτὸς καὶ ἔδειξας ἡμῖν πάλιν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας· ἀλλ' ἱκετεύομεν τὴν Σὴν ἀγαθότητα· Ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν ἐν τῇ μεγάλῃ Σου εὐσπλαγχνίᾳ, ὅτι πρὸς Σὲ καταφεύγομεν, τὸν ἐλεήμονα καὶ παντοδύναμον Θεόν. Δάμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸν ἀληθινὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης Σου· φώτισον τὸν νοῦν ἡμῶν καὶ τὰς αἰσθήσεις ὅλας διατήρησον, ἵνα ὥς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατοῦντες τὴν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν Σου καταντήσωμεν εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον· ὅτι παρὰ Σοὶ ἐστὶν ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς· καὶ ἐν ἀπολαύσει γενέσθαι καταξιωθῶμεν τοῦ ἀπροσί

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

του φωτός. Ὅτι Σὺ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἰῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγει τὴν μεγάλην Συναπτήν, ἀποκρινομένου τοῦ χοροῦ εἰς ἕκαστον τῶν ἐπομένων Εἰρηνικῶν τό

Κύριε ἐλέησον.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαθείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ Θεοφυλάκτων βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποιάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης, (ἡ Ἐκκλησίας) πάσης πόλεως, χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, κα-
νόνων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ
Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,
βλάβης, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης,
ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθέ-
νου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαν-
τες ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν
ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

‘Ο Χορός· Σοὶ Κύριε.

“Οτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύ-
νησις τῷ Πατρί καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύ-
ματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ τὴν συμπλήρωσιν τῆς α' στι-
χολογίας λέγει τὴν μικρὰν συναπτήν.

“Ετι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς
ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι. Τῆς Παναγίας ἀχράντου,
ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτό-
κου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν
ἁγίων μνημονεύσαντες ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ
πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ἑκφώνως.

“Οτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασι-
λεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ

τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα ὁ τε ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἐξέρχονται τοῦ θήματος, ἵνα λάβωσι κειρόν. ὅρα μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου εἰς τὴν προσκομιδὴν, σελ. 41—42.

Μετὰ τὴν β'. στιχολογίαν λέγει.

Ἔτι καὶ ἔτι (ὥς ἀνωτέρω).

Ὅτι ἄγαθος καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν, καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὸν Ἀρωμα καὶ τὰ Εὐλογητάρια ἐκφωνεῖ

Ἔτι καὶ ἔτι (ὥς ἀνωτέρω).

Ὅτι εὐλόγηταί Σου τὸ ὄνομα καὶ δεδόξασται Σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ἡ Ὑπκοή, οἱ ἀναβιβασμοὶ τοῦ ἤχου, Προκείμενον. Ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ,

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς.

Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἐν ἁγίοις ἐπαναπαύει καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τό, Πᾶσα πνοή· καὶ μετὰ τοῦτο ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὁρθρου.

Ὁ Διάκονος ἐκφώνως.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροά-
σεως τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν
ἐκτεύσωμεν. Σοφία, ὀρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου
εὐαγγελίου.

Ὁ Ἱερεὺς.

Εἰρήνη πᾶσι. Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην (ἢ ἄλ-
λον Εὐαγγελιστήν) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνά-
γνωσμα.

Ὁ Διάκονος.

Πρόσχωμεν.

Καὶ ἀναγινώσκει ὁ Ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον. Μετὰ δὲ τὸν ἀ-
σπασμὸν τοῦ Εὐαγγελίου, φάλλεται ὁ Ν' Ἱερεὺς, εἰ τύχοι Κυριακή.
Εἰ δὲ ἐστὶν ἄλλη ἑορτή, ὁ Ν', χωρὶς. Μετὰ ταῦτα λέγει ὁ Διάκο-
νος, τὸ Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου· ἡ δὲ τοῦ Ἱκτετεύομέν σε πο-
λυέλεε Κύρια, ὅρα σελ. 14.

Μετὰ τὸ Κύρια ἐλέησον ιβ'. ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς.

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ
μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἰ, σὺν τῷ
παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι,
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ἀναγινώσκειται ὁ κανὼν, φελλομένων τῶν Καταβασιῶν.
Εἰς δὲ τὴν γ'. φθόγῳ γίνεται ἡ ἐξῆς αἵτησις πρὸς τοῦ Ἱερέως·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
Ἀντιλαβῶ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς
ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι. Τῆς παναγίας, ἀχράντου,
ὑπερευλογημένης ἐνδόξου. Δεσποίνης, ἡμῶν Θεοτό-
κου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντην τῶν

ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ
πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ
Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

Εἰς δὲ τῆς ε'. ψδὴν τὸ

Ἔτι καὶ ἔτι (ὥς ἄνωτέρω).

Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ
τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν
τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ συνταξιάρχου καὶ τῶν ὑπολοίπων
ψδῶν λέγει ὁ Διάκονος·

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτὸς ἐν ὕ-
μνοις τιμῶντες μεγαλύνομεν.

Καὶ ψάλλεται ἡ Τιμιολογία.

Μετὰ δὲ τὴν ἐνάτην ψδὴν ἡ μικρὰ συναπτὴ παρὰ τοῦ
Ἱερέως.

Ἔτι καὶ ἔτι (ὥς ἄνωτέρω).

Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρα-
νῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ
τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ψάλλονται οἱ Αἶνοι.

Μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν λέγει ὁ Διάκονος τὴν ἑκτενὴ.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός
Σου, δεόμεθά Σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων
Χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἱρέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ αἰοιδίμων κλητῶν τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἱείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εὐρισκομένων ἐν τῇ πόλει (ἡ Μονῇ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων καὶ ὑπὲρ τοῦ περισσῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ Σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Ἱερεύς.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος.

Πληρώσωμεν τὴν ἐσθινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεύς.

Ὅτι Θεὸς ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν καὶ φιλελεος ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε, ἅγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν καὶ τῷ παντεφόρῳ Σου ὄμματι ἐπιδλέπων ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν, Σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος καὶ δεόμεθά Σου, Ἄγιε Ἀγίων, ἔκτεινον τὴν χεῖρά Σου τὴν ἀόρατον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου Σου καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς καὶ εἴτι ἡμάρτομεν ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς συγχώρησον, δωρούμενος ἡμῖν τὰ ἐγκόσμια καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθὰ Σου. (Ἐκφώνως).

Σὺν γάρ ἐστι τὸ ἐλθεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος.

Σοφία.

Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα Σοι (εἰ ἐστι Κυριακή, λέγε) ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μὴ), Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου αὐτοῦ Μητρὸς τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης, καὶ

πάντων Σου τῶν ἁγίων ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς,
ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε
Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.
Ἀμήν.

Κατόπιν αἱ ὧραι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΣ

Μέλλον ὁ Ἱερεὺς τὴν Θεῖαν ἐπιτελεῖν Μυσταγωγίαν ὀφείλει προηγουμένως μὲν κατηλλαγμένος εἶναι μετὰ πάντων καὶ μὴ ἔχειν τι κατὰ τινος καὶ καρδίαν θεῶ, ὅση δύναμις, ἀπὸ πονηρῶν τηρῆσαι λογισμῶν· ἐγκρατεύεσθαι τε ἀφ' ἐσπέρας καὶ ἐγρηγορέναι μέχρι τοῦ τῆς Ἱερουργίας καιροῦ. Τοῦ δὲ καιροῦ ἐπιστάντος, μετὰ τὸ ποιῆσαι πλὴν συνήθη τῇ προσοτῶτι μετάνοιαν, εἰσέρχεται ἐν τῇ Ναῷ καὶ ἐνωθεὶς τῷ Διακόνῳ, ποιοῦσιν ὁμοῦ κατὰ Ἀνατολὰς ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν προσκυνήματα τρεῖς, λέγοντες τὸ,

Ὁ Θεὸς ἐλάσθητί μοι τῇ ἁμαρτωλῇ.

Εἰτα λέγει ὁ Διάκονος.

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι, Ἄγιε, δόξα Σοι.

Βασιλεῦ Οὐράνιε, Παράκλητε τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας κτλ.

Ὁ Διάκονος τὸ Τρισάγιον.

Ὁ Ἱερεὺς.

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία.

Εἰτα λέγει τὸ.

Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, πάσης γὰρ ἀπολογίας ἀποροῦντες ταύτην Σοι τὴν ἱκεσίαν ὡς Δεσπότη οἱ ἁμαρτωλοὶ προσφέρομεν, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Διάκονος.

Δόξα Πατρί.

Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ἐπὶ Σοὶ γὰρ πεποίθαμεν· μὴ ὀργισθῇς ἡμῖν σφόδρα, μηδὲ μνησθῇς τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν· ἀλλ' ἐπίβλεψον καὶ νῦν ὡς εὖσπλαγχνος, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν· Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς λαὸς Σου· πάντες ἔργα χειρῶν Σου καὶ τὸ ὄνομά Σου ἐπικεκλήμεθα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ὁ Ἱερέως.

ΑΘΗΝΩΝ

Καὶ νῦν.

Τῆς εὖσπλαγχνίας τὴν πύλην ἄνοιξον ἡμῖν, εὐλογημένη Θεοτόκε· ἐλπίζοντες εἰς Σέ, μὴ ἀστοχήσωμεν, ρυσθείημεν διὰ Σοῦ τῶν περιστάσεων· Σὺ γὰρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν.

Ὁ Διάκονος τὸ,

Κύριε ἐλέησον ιβ'.

Μὲ σταυροὺς ἀμφοτέροι.

Εἶτα ἀπέρχονται ἀσκεπαῖς, προπορευομένου τοῦ Ἱερέως, ἀσπάζονται τὰς ἁγίας εἰκόνας. Καὶ εἰς μὲν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγουσιν·

Τὴν ἄχραντον Εἰκόνα Σου προσκυνοῦμεν, Ἀγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός· βουλήσει γὰρ ηὐδόκησας σαρκὶ ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, ἵνα ρύσῃ οὓς ἔπλασας ἐκ τῆς δουλείας

τοῦ ἐχθροῦ· ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν Σοι· χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.

Εἰς δὲ τῆς Θεοτόκου, λέγει·

Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγή, συμπαθείας ἀπώσον ἡμᾶς, Θεοτόκε, βλέπον εἰς λαὸν τὸν ἁμαρτάναντα, δείξον ὡς αἰετὴν τὴν δυναστείαν Σου· εἰς Σὲ γὰρ ἐλπίζοντες, Χαῖρε βοῶμέν Σοι, ὥς ποτε ὁ Γαβριήλ, ὁ τῶν ἀσωμάτων Ἀρχιστράτηγος.

Εἰς δὲ τοῦ Πρόδρομου λέγει τὸ ἑξῆς·

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, Σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου Πρόδρομο· ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως καὶ Προφητῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ρεῖθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον· ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραβλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν ἀδῇ Θεοῦ, φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἶροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἀσπάζονται δὲ ἀπάσας τὰς λοιπὰς εἰκόνας τὰς εὕρισκαμένας εἰς τὸ Τέμπλον, λέγοντες τὸ Ἀπολυτίκιον ἢ Κοντάκιον ἐκάστης.

Εἰτα μετὰ τὸν ἀσπασμὸν ἐπανέρχονται καὶ ἵστανται εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν θέσιν, (ὁ διάκονος ἵσταται δεξιὰ τοῦ ἱερέως), καὶ λέγει ἀσκεπής.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Καὶ τὰς κεφαλὰς κλινόντων, ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην

Κύριε, ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά Σου ἐξ ὕψους κατοικητηρίου Σου καὶ ἐνίσχυσόν με εἰς τὴν προκειμένην διακονίαν Σου, ἵνα ἀκατακρίτως παραστὰς τῷ φοβερῷ Σου βήματι τὴν ἀναίμακτον Ἱε-

ρουργίαν ἐπιτελέσω. Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος. Δόξα. Καὶ νῦν. Κύρια ἐλέησον τρίς· εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτως· Εἰ μὲν ἐστὶ Κυριακὴ,

Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός, κτλ.

Εἰδὲ μή,

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός, κτλ.

Εἰ δὲ ἐστὶ Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, λέγει εἰς τὸ τέλος.

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας, Καππαδοκίας, Οὐρανοφάντορος, τοῦ μεγάλου.

Εἰ δὲ τοῦ Χρυσοστόμου.

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου.

Καὶ οὕτω προσκυνοῦντες τρίς, ποιήσαντες σχῆμα εἰς τὸν λαόν, εἰσέρχονται εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὁ μὲν Ἱερεὺς διὰ τῆς βορείου θύρας ὁ δὲ διάκονος διὰ τῆς νοτίου, λέγοντες ἑκάτεροι καὶ προσκυνοῦντες ἄσκαπεις τὸ

Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν ἅγιον οἶκόν Σου, προσκυνήσω μίαν Θεότητα προσκυνουμένην τρισυποστάτως, ἐν Πατρὶ τε καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Καὶ οὕτως ἀσπάζονται τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

Εἶτα λαμβάνει ἕκαστος τὰ ἱερά αὐτοῦ ἅμφια.

Καὶ ὁ μὲν Διάκονος προσέρχεται τῷ Ἱεραεὶ (κρατῶν εἰς χεῖράς του τὸ στοιχάριον, τὰ ἐπιμάνικα καὶ τὸ ὄράριον) καὶ λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ στοιχάριον σὺν τῇ
ώραρίῳ.

Καὶ ἀσπάζεται τὴν δεξιάν τοῦ ἱερέως 1).

Εἶτα ὑποχωρεῖ εἰς τὸ διακονικόν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν καὶ οὗτος τὸ στοιχάριόν του λέγει.

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Καὶ προσκυνεῖ τρίς.

Εἶτα εὐλογεῖ ἀσπάζόμενος αὐτὸ καὶ λέγων.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν κτλ. Τοῦ
Κυρίου δεηθῶμεν. Κύριε ἐλέησον.

Καὶ ἐνθυόμενος λέγει.

Ἀγαλλιάζεται ἡ ψυχή μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ·
ἐνέδυσσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα
εὐφροσύνης περιέβαλέ με, ὡς νυμφίῳ περιέθηκε μοι
μίτραν, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμον.
Πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων. Ἀμήν.

Ὡσαύτως καὶ ὁ διάκονος ἐνδύεται καὶ εὐχεταὶ χωρὶς νά εὐ-
λογῇ. Λαβὼν τὸ ὥράριον καὶ ἀσπασάμενος ἐπιτίθησιν αὐτὸ τῇ
ἀριστερῇ ὤμῳ. Λαβὼν δὲ καὶ τὰ ἐπιμάνικα, εἰς μὲν τὸ δεξιὸν μετὰ
τὸ ἀσπασθῆναι αὐτὸ λέγει.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Ἡ δεξιὰ Σου χαίρ, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ·
ἡ δεξιὰ Σου, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς, καὶ τῷ πλή-
θει τῆς δόξης Σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

Εἰς δὲ τὸ ἀριστερόν ποιήσας ὡσαύτως λέγει.

1) Ὁ διάκονος οὕτω πρέπει νά ποιῇ ὅσας πρόκειται νά
ἱεροφορέσῃ.

Αἱ χεῖρές Σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με,
συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς Σου.

Εἶτα ἀπελθὼν εἰς τὸν Νιπτῆρα λέγει.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Νίψομαι ἐν ἁθώοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυ-
κλώσω τὸ Θυσιαστήριόν Σου, Κύριε, τοῦ ἀκοῦσαί
με φωνῆς αἰνέσεώς Σου καὶ διηγῆσασθαι πάντα τὰ
θαυμάσιά Σου, Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου
Σου· μὴ συναπολέσης μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου
καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωὴν μου, ὧν ἐν
χερσὶν αἱ ἀνομίαι· ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων·
ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην· λύτρωσόν με, Κύριε,
καὶ ἐλέησόν με· ὁ πούς μου ἔστη ἐν εὐθύτητι· Ἐκ-
κλησίαις εὐλογῆσω Σε, Κύριε.

Εἶτα ἐρχόμενος εἰς τὴν ἱερὰν προσκομιδὴν, ποιεῖ προσκυνή-
ματα τρία λαλῶν.

Ὁ Θεὸς ἰλάσθητι μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Ἐτοιμάζου Βηθλεὲμ, ἡνοικταὶ πᾶσιν ἡ Ἐδέμ,
εὐτρεπίζου Εὐφραθᾶ, ὅτι τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν τῷ
Σπηλαίῳ ἐξήνθησεν ἐκ τῆς Παρθένου. Παράδεισος
καὶ γάρ, ἡ ἐκείνης γαστήρ, ἐδείχθη νοητός, ἐν ᾧ
τὸ θεῖον φυτόν, ἐξ οὗ φαγόντες ζήσομεν· οὐχὶ δὲ
ὥς ὁ Ἀδὰμ τεθνηξόμεθα Χριστὸς γεννᾶται τὴν πρὶν
πεσοῦσαν ἀναστήσων εἰκόνα.

Εἶτα στρώνει τὸ κάλυμμα ἐπιθεξίως, βάλλει τὸ ἅγιον δισκά-
ριον ἐπάνω, ὡσαύτως καὶ τὴν ἁγίαν Λόγχην, ἐβγάζει τὸν ἅγιον
σπῆγγον μετὰ προσοχὴν ἀπὸ τοῦ ἁγίου ποτήριον, ἐπιθέτει αὐτὸν ἀντικρὺ
τοῦ δισκαρίου μετὰ τὴν ἁγίαν λαβίδα· παρατηρεῖ τὸ ἅγιον ποτήριον
μὴ ὑπάρχει τι ἔσωθεν, εἶτα ἐναποθέτει αὐτὸ εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ δισκα-
ρίου. Τὰ δὲ καλύμματα μετὰ τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ἀστερίσκου ἐπι-
θετεῖ εἰς τὰ ἀριστερά καὶ οὕτω περιμένει τὸν ἱερέα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ἀφ' οὗ φορέσῃ τὸ στοιχάριον, λαμβάνει, τὸ
ἐπιτραχήλιον, σφραγίζει, ἀσπάζεται αὐτὰ ὡς καὶ τὸ στοιχάριον,
καὶ λέγει.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ἐκχέων τὴν χάριν αὐτοῦ
ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ, ὡς μῦρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ
καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τοῦ Ἀαρών,
τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὥραν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ

Εἶτα λαβὼν τὸ περιζώνιον λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτλ

Καὶ σφραγίζων αὐτὸ λέγει·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Καὶ τό,

Ὁ περιζωννύων με δύναμιν καὶ ἔθετο ἄμωμον
τὴν ὁδόν μου. Καταριζόμενος τοὺς πόδας μου ὥσει
ἐλάφου καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἰστών με. Πάντοτε, νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν τὸ ἐπιμάνικα ποιεῖ ὡς εἶπομεν ἄνωθεν. Εἶτα ἡ
ἀρχιμανδρίτης φορεῖ τὸ ἐπιγονάτιον καὶ λέγει·

Περίζωσαι τὴν ρομφαίαν Σου ἐπὶ τὸν μηρόν
Σου, δυνατέ, τῇ ὡραιότητί Σου καὶ τῷ κάλλει Σου
καὶ ἔντεινε καὶ κατευόδου καὶ βασίλευε, ἕνεκεν
ἀληθείας καὶ πραότητος καὶ δικαιοσύνης· καὶ ὁδη-
γήσει Σε, θαυμαστῶς ἡ δεξιὰ Σου.

Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν τὸ φελώνιον καὶ εὐλογήσας ἀσπάζεται αὐτὸ
λέγων·

Οἱ ἱερεῖς Σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην
καὶ οἱ ὅσιοί Σου ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται. Πάν-
τοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

Εὐθὺς δὲ ἀπέρχεται εἰς τὸν νικητῆρα καὶ ποιεῖ ὡς ἄνωθεν εἰρηται ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ διακόνου 1).

Ἐλθὼν ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν Πρόθεσιν προσκυνεῖ τρις λέγων.

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

Καὶ λαβὼν τὴν Προσφορὰν καὶ τὴν ἀγίαν Λόγχην τῆς θυσιᾶς χερσὶ ὑψώνει αὐτὴν μέχρι τοῦ μετώπου του, καὶ λέγει.

Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ τιμίῳ Σου αἵματι, τῷ Σταυρῷ προσηλωθεὶς καὶ τῇ Λόγχῃ κεντηθεὶς, τὴν ἀθανασίαν ἐπήγασας ἀνθρώποις, Σωτὴρ ἡμῶν δόξα Σου.

Ἰτα λέγει ὁ Διάκονος.

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ποιεῖ εὐλογητόν, καὶ κρατῶν τὴν τε προσφορὰν καὶ τὴν λόγχην ποιεῖ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐπάνω τοῦ διακόνου λέγων·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν,, πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἰτα κρατῶν ὁ ἱερεὺς τὴν μὲν προσφορὰν μετὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, τὴν δὲ λόγχην μετὰ τὴν δεξιάν, τοῦ διακόνου λέγοντος,

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Ποιεῖ σταυρὸν διὰ τῆς Λόγχης ἄνω τῆς προσφορᾶς λέγων.

Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ δὲ διάκονος λέγει·

Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τοῦτο ποιεῖ ἐκ τρίτου ὁ ἱερεὺς.

Ἰτα λέγει ὁ διάκονος.

---

1) Ἐάν ὁ ἱερεὺς ᾔνῃ λειτουργῶν μόνος, ἄνευ διακόνου, βεβαίως θὰ ποιήσῃ ὅσα ἄνω εἶπομεν ἀντὶ τοῦ διακόνου.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς πῆγνυσι τὴν λόγχην ἐν τῷ δεξιῷ 1) μέρει τῆς προσφορᾶς καὶ ἀνατέμνων λέγει.

Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἦχθη.

Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ λέγει.

Καὶ ὡς ἄμνός ἄμωμος ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωτος οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

Ἐν δὲ τῷ ἄνω μέρει τῆς σφραγίδος λέγει.

Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη.

Ἐν δὲ τῷ κάτω μέρει λέγει.

Τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται;

Ὁ δὲ διάκονος ἐνορῶν εὐλαβῶς τῇ τριτάτῃ τελετῇ λέγει εἰς ἑκάστην ἀνατομὴν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Κρατῶν συγχρόνως καὶ τὸ ἄρσενον ἐν τῇ δεξιᾷ χερσὶ.
Μετὰ ταῦτα λέγει.

Ἐπαρον, Δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς δὲ τότε ἐμβαλὼν τὴν ἁγίαν λόγχην ἐκ πλαγίου τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς προσφορᾶς, ἐπαίρει τὸν ἅγιον ἄρτον καὶ ἐναποθέτει αὐτὸν εἰς τὸ ἅγιον δισκάριον λέγων.

Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

Καὶ θεὸς αὐτὸν ὑπτιον (ῆτοι τὸ ἀνάπαλιν), ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ, εἰπόντος τοῦ διακόνου,

Θῦσον, Δέσποτα.

Θύει αὐτὸν μὲ τὴν λόγχην σταυροειδῶς λέγων,

1) Δεξιὸν μέρος τῆς προσφορᾶς λέγεται τὸ μέρος, ὅπου τίθεται ἡ μερὶς τῆς Θεοτόκου ἀριστερόν δὲ ὅπου τίθενται τὰ 9 τάγματα (ὄρα εἰς τὴν εἰκόνα τῆς προσκομιδῆς ἐν σελίδι 36).

Θύεται ὁ ἄμνος τοῦ Θεοῦ ὁ αἶρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὑπὲρ τοῦ κόσμου τῆς ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Πάλιν λέγει ὁ διάκονος.

Σταύρωσον, Δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς πάλιν διὰ τῆς λόγχης θύων λέγει·

Σταυρωθέντος Σοῦ, Χριστέ, ἀνηρέθη ἡ τυραννίς, ἐπατήθη ἡ δύναμις τοῦ ἐχθροῦ· οὔτε γὰρ Ἄγγελος, οὔτε ἄνθρωπος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Κύριος ἔσωσεν ἡμᾶς, δόξα Σοι.

Καὶ εὐθὺς ἀνγκυρίζει τὸν ἄμνον ἐκ τῆς ὀψέως, (ἦτοί ἐκ τῆς σφραγίδος), λέγοντος τοῦ ἱερέως,

Νύξον, Δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς δὲ νύκτων διὰ τῆς λόγχης ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ ἄμνου, καντὰ ἐπάνω εἰς τὴν Ν, λέγων,

Εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἔνυξε καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἁγίας αὐτοῦ πλευρᾶς αἷμα καὶ ὕδωρ καὶ ὁ ἑωρακὺς μεμαρτύρηκε καὶ ἀληθινὴ ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

Ὁ δὲ διάκονος λαβὼν τὰ δύο ἀγγεῖα τοῦ νέκταρος καὶ ὕδατος καὶ κρατῶν εἰς μὲν τὴν δεξιάν του τὸν οἶνον, εἰς δὲ τὴν ἀριστεράν του τὸ ὕδωρ, ἐκχέει ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ ὅσον πρέπει, λέγων συνάμα τῷ ἱερεῖ·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν ἔνωσιν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν ἐπάνω τοῦ ἁγίου ποτηρίου λέγει.

Εὐλογημένη ἡ ἔνωσις τῶν ἁγίων Σου.

Ὁ δὲ διάκονος.

Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμὴν 1).

Εἶτα θέτει ὁ ἱερεὺς ἐπάνω τοῦ ἁγίου ποτηρίου τὰ δύο καλύμματα καὶ τὸν ἀσταρίσκον. Καὶ ὁ μὲν διάκονος ἀπέρχεται καὶ εὐτρεπίζει τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ ἀναθεωρεῖ τὸ Εὐαγγέλιον, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ἀναγνώσῃ.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὴν δευτέραν προσφορὰν 2), καὶ ἐγχαράττων αὐτὴν διὰ τῆς λόγχης ἐβγάδι τὴν μερίδα τῆς Θεοτόκου οὕτως λέγων.

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς ὑπερευλογημένης ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἧς ταῖς πρεσβείαις πρόσδεξαι, Κύριε, τὴν θυσίαν ταύτην εἰς τὸ ὑπερουράνιον Σου θυσιατήριον.

Καὶ αἶρων τὴν μερίδα τῆς Θεοτόκου διὰ τῆς λόγχης τίθει αὐτὴν ἐν τῇ δεξιᾷ μερὶ τοῦ ἁγίου ἄρτου, πλησίον τῆς μετῆς αὐτοῦ, λέγων·

Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν Σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ, περιβεβλημένη, πεποικιλμένη.

Εἶτα ἐκ τῆς ἰδίας προσφορᾶς ἄρχεται νὰ ἐβγάδι τὰ ἐννέα τέγμητα εἰς μερίδας ἀνά τρεῖς στάσεις, οὕτως.

1) Μὴ ὑπάρχοντος διακόνου, ἐκτελεῖ ταῦτα πάντα ὁ ἱερεὺς.

2) Λέγομεν δευτέραν προσφορὰν, διότι ἐκ τῆς α' ἐβγάζομεν τὸν ἅγιον ἄρτον, καὶ ἐξ αὐτῆς θὰ διανεμηθῇ τὸ ἀντίθωρον. Διὰ ποίαν δὲ αἰτίαν πρέπει νὰ προσκομίζωμεν μὲ δύο προσφοράς, ὅρα Συμ. Θεσσαλονίκης, ἐν τῷ Πηδελίῳ τὸν η'. Κανὼν Φιλοθέου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, ἐν τῇ δ' ὑποσημειώσει αὐτοῦ. (Ἄν ὁμως ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχῃ δευτέρα προσφορὰ ὁ ἱερεὺς ἔσ' ἱερουργήσῃ καὶ μὲ μίαν).

Καὶ αἶρων τὴν α' μερίδα λέγει.

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ καὶ πασῶν τῶν Ἐπουρανίων Δυνάμεων.

Καὶ οὕτω τίθουσιν αὐτῇ ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τοῦ ἁγίου ἄρτου πλησίον τῆς μέσης.

Εἶτα αἶρει τὴν β' μερίδα λέγων.

Τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων Προφητῶν, Μωϋσέως καὶ Ἀαρών, Ἡλιοῦ, Ἐλισσαίου, Δαβὶδ καὶ Ἰεσσαί· τῶν ἁγίων τριῶν παίδων καὶ Δανιήλ τοῦ Προφήτου καὶ πάντων τῶν ἁγίων Προφητῶν.

Καὶ τίθουσιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς α' μερίδος εὐτάκτως.

Αἶρων δὲ τὴν γ' μερίδα λέγει.

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν 12 καὶ 70 καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Καὶ οὕτω τίθουσι τὴν γ' μερίδα ὑποκάτω τῆς β' καὶ τελειώνει τὴν πρώτην τάξιν.

Εἶτα αἶρει τὴν δ' μερίδα λέγων·

Τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν μεγάλων Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν 1).

Καὶ τίθουσιν αὐτὴν πλησίον τῆς πρώτης μερίδος, ποιῶν δευτέραν ἀρχὴν καὶ στάσιν.

Εἶτα αἶρει τὴν ε' μερίδα λέγων·

1) Ἐνταῦθα δύναται ἕκαστος ἱερεὺς νὰ συμπεριλάβῃ οὓς βούλεται ἁγίους, ἱεράρχας, μάρτυρας, ἐπίους, ἀναργύρους, προφήτας, ἀποστόλους, κτλ.

Τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Πτεφάνου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων Μαρτύρων, Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, Θεοδώρων Τύρωνος καὶ Στρατηλάτου καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν ἁγίων Μαρτύρων.

Καὶ τίθῃσιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς α' μερίδος, τῆς οὕσης ἀρχῆς τῆς δευτέρας τάξεως.

Εἶτα αἶρων τὴν στ' μερίδα λέγει.

Τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Εὐθυμίου, Παΐσιου, Σάββα, Ὁνουφρίου, Πέτρου καὶ Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἀθῶν, Διονυσίου τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἐν ἀσκήσει λαμψάντων.

Καὶ τίθῃσιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς δευτέρας μερίδος, καὶ τελειῶναι ἡ δευτέρα τάξις.

Εἶτα αἶρων τὴν ζ' μερίδα λέγει.

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων, Κοσμά καὶ Δαμιανῶ, Κόρου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἑρμολάου, Θαλαλαίου, Τρύφωνος καὶ Χριστοφόρου καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν ἁγίων Ἀναργύρων.

Καὶ τίθῃσιν αὐτὴν ἄνω, πλησίον τῆς δευτέρας μερίδος, ποιῶν τρίτην ἀρχὴν καὶ τάξιν.

Εἶτα αἶρων τὴν η' μερίδα λέγει.

Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης, Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος καὶ Συμεὼν τοῦ Θεοδόχου. Καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας (δεῖνος), οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων Σου τῶν ἁγίων 1).

Καὶ τίθῃσιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς ἐβδόμης μερίδος τῆς δευτέρας τάξεως.

Εἶτα αἶρει τὴν θ' μερίδα.

1) Εἰ μὲν ἐορτάζει ἁγία λέγομεν „ἥς καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν“, εἰ δὲ πολλοὶ ἅγιοι „ὧν καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν“.

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου 1), οὐ καὶ τὴν θεῖαν Μυσταγωγίαν ἐπιτελοῦμεν, ἅγια τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Καὶ τίθῃσιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς ὀρθῆς μερίδος, καὶ οὕτως ἀναπληρῶνONTAI αἱ τρεῖς τάξεις τῶν 9 ταγμάτων.

Εἴτε λαβὼν τὸ μυχιρίδιον, (τὸ ὁποῖον εὕρισκεται πάντοτε εἰς τὴν Πρόθεσιν διὰ νὰ κόπῃσι τὸ ἀντιθωρον), κόπῃται δύο τμήματα ἐκ τῆς ἰδίας προσφορᾶς, ἅτινα ἔχουν τὸν τύπον τοῦτον.

ΙΣ	ΧΣ
ΝΙ	ΚΑ

Καὶ πλύνει ἀπὸ μὲν τοῦ ἑνὸς μέρους μερίδας τῶν ζώντων, ἀπὸ δὲ τοῦ ἑτέρου μερίδας τῶν κακαίτημένων. Καὶ κρατῶν τὸ ἐν τῷ μυχῷ τὴν ὑπερτέραν τοῦ χείρα τοῦ τριῖτος, ἀνακύβηται καὶ μετὰ τὴν δεξιάν του τὴν ἁγίαν λόγυν, λέγει.

Μνήσθητι, Δέσποτα, φιλάνθρωπε πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου (ἢ ἐπισκόπου) ἡμῶν (δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος 2).

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ πατρὸς ἡμῶν Καθηγουμένου (δεῖνος) καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης καὶ τῶν συλλειτουργῶν ἡμῶν ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν, μοναζουσῶν,

1) Εἰ μὲν τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ θεοῦ Χρυσοστόμου, μνημονεύομεν τὸν θεῖον Χρυσόστομον· εἰ δὲ ἡ τοῦ Μ. Βασιλείου, μνημονεύομεν τὸν Μ. Βασιλεῖον.

2) Ἐνταῦθα πλύνει ἀνὰ μίαν μερίδα καὶ θέτει ὑπὸ κατω τοῦ ἁγίου ἄρτου, ὅπου θὰ τεθοῦν ὅλα· αἱ μερίδες, τὰς ὁποίας μέλλει νὰ εὐγάλη δι' ὅλα τὰ ὀνόματα ζώντων τε καὶ τεθνεώτων.

οὕτως προσκαλέσω εἰς τὴν Σὴν κοινωνίαν διὰ τῆς
εἰσπλαγχνίας, Πανάγαθε Δέσποτα.

Εἶτα μνημονεύει τὸ ὄνομα, οὗ ἕνεκεν γίνεται ἡ Θεία Λειτουργία, καὶ αἶρει μερίδας χωριστάς· ὡσαύτως μνημονεύει οὗς βούλεται, καὶ οὕτως ἀφίνει τὸ τμήμα τοῦτο.

Εἶτα λαμβάνει τὸ ἕτερον τμήμα καὶ λέγει,

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμνης καὶ ἀφέ-
σεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν μακαρίων κτιτόρων τῆς
ἁγίας Μονῆς ταύτης (ἢ τῆς Ἐκκλησίας).

Καὶ οὕτω μνημονεύει τὸν χειροτονήσαντα αὐτὸν Ἀρχιερέα,
καὶ οὗς βούλεται· εἰς δὲ τὸ τέλος καταβιδάζων μερίδας μνημονεύει
οὕτω·

Μνήσθητι, Κύριε, Βασιλέων, Πατριαρχῶν, Ἀρχι-
ερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, Μονα-
χῶν, Μοναζουσῶν· καὶ πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι
Ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου τῶν τῇ Σῇ κοινωνίᾳ
κεκοιμημένων ὀρθοδόξων Πατέρων καὶ ἀδελφῶν
ἡμῶν, φιλόανθρωπε Κύριε.

Καὶ τελευταῖον λέγει οὕτω·

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος
καὶ συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε
καὶ ἀκούσιον.

Εἶτα ἀφίνει καὶ αὐτὸ τὸ τμήμα. Συνάξει καλῶς τὰς μερίδας
τῶν ψυχῶν μετὰ τὴν Λόγχην ὑποκάτω τοῦ ἁγίου ἄρτου· ἀφίνει καὶ
τὴν Λόγχην εἰς τὴν θέσιν τῆς σφογγίξης τὰ χεῖλη τοῦ ἁγίου δι-
σκαρίου μετὰ τὸ στρωθὲν κάλυμμα ἀσφαλῶς. Καὶ τὸ μὲν δισκάριον
ἀφίνει εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν, τὸ δὲ κάλυμμα διπλώνει 1) καὶ τὸ
φέρει εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

Εἶτα ὁ διάκονος ἐτοιμάσας τὸ θυμιατὸν προσφέρει αὐτὸ καὶ
λέγει τῷ ἱερεῖ.

1) Τὸ κάλυμμα τοῦτο πρέπει νὰ διπλώνηται εἰς τοιοῦτον
τρόπον, ὥστε τὸ μέρος, ὅπου σφογγιζόμεθα νὰ τυλίσσηται ἐσωθεν.

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ θυμίαμα. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ θυμιάματος.

Θυμίαμά Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰς δομὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ὃ προσδεξάμενος εἰς τὸ ὑπερουράνιον Σου Θυσιαστήριον ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ παναγίου Σου Πνεύματος 1).

Εἶτα ὁ μὲν ἱερεὺς λαβὼν τὸν ἀστερίσκον πλησιάζει τὸ θυμιατόν, ὃ δὲ διάκονος κρατῶν τὸ θυμιατόν καὶ θυμιᾶζων λέγει·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ αὐτὸ ποιεῖ καὶ εἰς τὰ καλύμματα καὶ εἰς τὸν ἄραχ, ὃ δὲ ἱερεὺς ἀποθέτει τὸν ἀστερίσκον ἐπάνω τοῦ ἁγίου ἄρτου καὶ μετὰ τὸ ἀσπασθῆναι αὐτὸν λέγει·

Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἀστήρ ἔστη ἐπάνω, οὗ ᾧ τὸ Παιδίον.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς λαβὼν τὸ πρῶτον κάλυμμα, καὶ θυμιᾶζοντος τοῦ διακόνου λέγοντος,

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εἶτα σκεπάζει τὸ ἅγιον δισκᾶριον λέγων.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο ὁ Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο· καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται.

Καὶ οὕτως ἀσπασάμενος αὐτὸ ἀποθέτει εὐλαβῶς.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς λαμβάνει τὸ δεύτερον κάλυμμα ὃ δὲ διάκονος ποιεῖ ὡς ἔνω ἐρρέθη καὶ λέγει τῷ ἱερεῖ·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

1) Μόνον ἐνταῦθα λέγεται ἡ εὐχὴ αὕτη, εἰς δὲ τὰς ἄλλας εὐλογίας τοῦ θυμιάματος λέγεται τὸ «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν»·

Κάλυψον, Δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς καλύπτει τὸ ἅγιον πατήριον λέγων·

Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ Σου, Χριστέ, καὶ αἰνέσεώς Σου πλήρης ἡ γῆ.

Εἶτα τοῦ ἱερέως λαβόντος τὸν ἀέρα, ὁ διάκονος θυμιάζων αὐτὸν λέγει·

Τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Σκέπασον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς σκεπάζων ἀμφότερα, τὸ τε δισκάριον καὶ τὸ ἅγιον πατήριον λέγει·

Σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων Σου· ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωὴν· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον Σου καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Εἶτα λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ θυμιατὸν θυμιάζει τὴν πρόθεσιν ἐκ τρίτου λέγων τὸ

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ οὕτως εὐδοκήσας δόξα Σοι.

Ὁ δὲ διάκονος ἐν ἐκάστῃ λέγει·

Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν ὁ διάκονος τὸ θυμιατὸν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως καὶ ἀσπασθεὶς αὐτήν ἐπιδίδει τὴν φυλλάδα καὶ λέγει τῷ ἱερεῖ·

Ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ προθέσει τῶν τιμίων δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθώμεν, Κύριε, ἐλέησον.

Λαβὼν δὲ ὁ ἱερεὺς τὴν φυλλάδα ἀνγκινοῦσκει τὴν εὐχὴν τῆς προθέσεως οὕτως ἔχουσαν.

Εὐχή τῆς Προθέσεως.

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον ἄρτον τὴν τροφήν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐξαποστείλας Σωτῆρα καὶ λυτρωτὴν καὶ εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἀγιζόντα ἡμᾶς αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιον Σου Θυσιαστήριον. Μνημόνευσον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιάνθρωπος τῶν προσενεγκόντων καὶ δι' οὓς προσήγαγον καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων Σου Μυστηρίων. Ὅτι ἡγιάσται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα μετὰ τὴν εὐχὴν ποιεῖ ἀπόλυσιν μικρὰν λέγων·

Δόξα Σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Ὁ δὲ διάκονος·

Δόξα καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον γ'.

Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν τῆς προσκομιδῆς οὕτως·

Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν (εἰ ἐστὶ Κυριακή, λέγει) καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μὴ), Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας Αὐτοῦ μητρὸς. Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας (δεῖνος). Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, ἀρχιεπισκόπου Κων-

σταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου (ἢ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Καισαρείας Καπαδοκίας τοῦ Μεγάλου) (εἰ τελεῖται ἡ λειτουργία αὐτοῦ)· καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὥς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Τελειωθείσης τῆς ἀπολύσεως προσκυνοῦσιν ἀμφότεροι καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς ἀσπάζεται τὰ ἅγια στυροειδῶς·

Ὁ δὲ διάκονος μετὰ τὸ εἰπεῖν Ἑμὴν, ἀσπάζεται καὶ κῆτος τὸ κατωθεν μέρος τοῦ ἁέρος, θυμιᾷ τὴν ἱερὰν πρόθεσιν τρίς· ὡσχύτως καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν κύκλωθεν στυροειδῶς καὶ λέγων καθ' ἑαυτὸν τὰ τροπάρια ταῦτα 1).

Ἐν τῷ τάφῳ σωματικῶς, ἐν ᾄδου δὲ μετὰ ψυχῆς ὡς Θεός, ἐν Παραδείσῳ δὲ μετὰ Ληστοῦ καὶ ἐν Θρόνῳ ὑπῆρχες, Χριστέ, μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύματος πάντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος.

Δόξα Πατρὶ κτλ.

Ὡς ζωηφόρος, ὡς Παραδείσου ὠραιότερος, ὄντως καὶ παστάδος πάσης βασιλικῆς, ἀναδέδεικται λαμπρότερος, Χριστέ, ὁ τάφος Σου, ἡ πηγὴ τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως.

Καὶ νῦν. Θεοτόκιον.

Τὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σκῆνωμα, χαῖρε· διὰ Σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρὰ, Θεοτόκε, τοῖς κραυγάζουσιν· Εὐλογημένη Σὺ ἐν γυναιξὶν ὑπάρχεις, πανάμωμε Δέσποινα.

Εἶτα ἐξέρχεται ἐκ τῶν ἁγίων Βημοθύρων· ἵσταται ἔμπροσθεν τῆς Ὁραίας Πύλης· θυμιᾷ τὰς Δεσποτικὰς εἰκόνας, τὸν θρόνον τοῦ Δεσπότη, τοὺς χοροὺς δεξιὰ καὶ ἀριστερά, λέγων τὸν Ν'. ψαλμὸν μυστικῶς.

1) Ἐάν ὁ ἱερεὺς λειτουργῇ ἄνευ διακόνου, μετὰ τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν τῆς προσκομιδῆς, λέγει ὅσα ὁ διάκονος ἔπρεπε νὰ εἴπῃ, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ τῶν ἁγίων Βημοθύρων, καὶ ἐστὼς εἰς τὴν Ὁραίαν Πύλιν, θυμιᾷ ὡς ἔθος εἶπομεν ἀνωτέρω.

Εἶτα εἰσέρχεται ἔσω, ὅθεν ἐξῆλθε. Θυμιᾷ πάλιν τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὴν πρόθεσιν, καὶ τὸ ἱερατεῖον· ἀποθέτει τὸ θυμιατὸν εἰς τὴν θέσιν του, καὶ προσεγγίσας τῷ ἱερεὶ ἐκ δεξιῶν τῆς ἁγίας τραπέζης, ἀσχεπῆς, κεκλιμένην ἔχων τὴν κεφαλὴν του λέγει·

Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ, εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς σφραγίζων τὴν κεφαλὴν τοῦ διακόνου λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ὁ διάκονος.

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, Δέσποτα ἅγιε.

Ὁ ἱερεὺς.

Κατευθύναι Κύριος τὰ διαθήματά Σου εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

Ὁ διάκονος.

Μνήσθητί μου, Δέσποτα ἅγιε.

Ὁ ἱερεὺς.

Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱεροδιακονίας Σου, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁ διάκονος εἰπὼν τὸ

Ἀμήν

Προσκυνεῖ καὶ ἀσπάζεται τὸ Εὐαγγέλιον, τὴν ἁγίαν τράπεζαν, τὴν δεξιάν τοῦ ἱερέως, καὶ ἐξέρχεται ἐκ τῶν ἁγίων θυρῶν. Κλίνας δὲ τὴν κεφαλὴν προσεύχεται μυστικῶς ταῦτα.

Βασιλεῦ οὐράνιε κτλ.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.
(ἐκ τρίτου).

Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις καὶ τὸ στόμα
μου ἀναγγελεῖ τὴν αἰνεσίαν Σου. (δύς).

ᾠσούτως προσεύχεται καὶ ὁ ἱερεὺς ἔσω. Εἴτα ἀνίσταται, ἀσπάζεται τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, τὴν ἁγίαν τράπεζαν· ἀνυψοῦντος τὸ Εὐαγγέλιον δυοὶ χερσίν, ἐκφωνεῖ ταῦτοχρόνως ἀπέξωθεν ὁ διάκονος μεγαλοφώνως.

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς μεγαλοφώνως λέγει·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ
Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ποιεῖ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου σταυρόν ἐπὶ Ἀντιμινσίου. Ἀποθέτει
αὐτὸ εἰς τὴν ἰδίαν του θέσιν, εἰπόντος καὶ τοῦ ψάλτου τὸ

Ἄμην.

Ὁ δὲ διάκονος ἀνίσταται, φέρει τὸ ἀκρομαχίον του, κλαίει
τὰ Βηρόθουρα, καὶ κρατῶν τὸ ὄραριον τοῦ τριῖ δακτύλου λέγει
μεγαλοφώνως καὶ ἀργῶς·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου ζεηθῶμεν κτλ.

(Ὅρα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου).

Ἐνταῦθα ἄρχεται ἡ θαῖα Λειτουργία, καὶ ὁ διάκονος ὡς ὀδη-
γηθῇ ἐκ τοῦ διακονικοῦ φυλλαδίου, ὅπερ πρέπει νὰ κρατῇ εἰς χει-
ράς του, ἵνα μὴ πίπτῃ εἰς σφάλματα.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΣ

Η
ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ
ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Ὁ διάκονος ἐξέρχεται τοῦ ἁγιάτου, καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ του, προσκυνήσας δὲ τοὺς λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ὑψῶν τὸ Εὐαγγέλιον λέγει ἐκφώνως.

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(Ποιῶν ἐν τῷ λέγειν σταυρὸν δια τοῦ Εὐαγγελίου).

Ὁ χορός·

Ἀμήν.

Εἶτα ἀποκρινομένου τοῦ χοροῦ εἰς ἕκαστον τῶν ἐπομένων Εἰρηνικῶν τῶ

Κύριε, ἐλέησον,

Ὁ διάκονος λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δετηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δετηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαθείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι εἰς τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, (ἡ Ἐκκλησίας) πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου

Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες
ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σοὶ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶν.

Ὅτι πρέπει Σοὶ πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύ-
νησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύ-
ματι, νῦν καὶ ἀεὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ψάλλεται τὸ α' ἀντίφωνον παρὰ τῶν ψαλτῶν, ἀνακινώ-
σκοντος τοῦ ἱερέως τὴν εὐχὴν τοῦ ἀντιφώνου. Ὁ δὲ διάκονος προσ-
κυνήσας μεθίσταται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώ-
πιον τῆς Θεοτόκου βλέπων πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

Εὐχὴ τοῦ α' ἀντιφώνου.

ἢν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ τὸ κράτος ἀνείκαστον
καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὐ τὸ ἔλεος ἀμέτρη-
τον καὶ ἡ φιланθρωπία ἄφατος. Αὐτός, Δέσποτα,
κατὰ τὴν Σὴν εὐσπλαγχνίαν, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς
καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον οἶκον τοῦτον καὶ ποίησον μεθ'
ἡμῶν καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη
Σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς Σου.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ α' ἀντιφώνου ἐλθὼν ὁ διάκο-
νος καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ καὶ προσκυνήσας λέγει·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης,
ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες,

ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς.

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία
καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ
καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ β' ἀντιφώνου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν Σου καὶ
εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου· τὸ πλήρωμα τῆς
Ἐκκλησίας Σου φύλαξον, ἀγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας
τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου Σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδί-
δαξον τῇ θείᾳ Σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλείπῃς
ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ Σέ.

Ὁ διάκονος.

Ἔτι καὶ ἔτι (ὡς ἀνωτέρω).

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς.

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις
καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ
Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ γ' ἀντιφώνου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρι-
σάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυοὶ καὶ τρισί, συμφω-
νοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί Σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν.

ἐπαγγελιάμενος· Αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων Σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον Σου πλήρωσον, χορηγῶν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς Σῆς ἀληθείας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαρίζόμενος.

Ψαλλομένου τοῦ Δόξα Πατρὶ, τῶν Μακαρισμῶν, ἢ τῶν Ἀντιφώνων, λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον, δίδωσι τῷ διακόνῳ καὶ οὕτως ἐξελθόντες διὰ τοῦ βορείου μέρους ποιοῦσι τὴν μικρὰν εἴσοδον κατὰ τὰ διατεταγμένα.

Εὐχὴ τῆς εἰσόδου τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιάς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων εἰς λειτουργίαν τῆς Σῆς δόξης, ποιήσον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἴσοδον ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι συλλειτουργούντων τὴν Σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει Σοι πάντα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ταύτης τελεσεθείσης λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα, δεικνύων πρὸς ἀνκτολὰς τῇ θεῇ χεὶρί, κρατῶν ἄμφω καὶ τὸ ὄρθριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις.

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων Σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰθ' οὕτως ἀπέρχεται πρὸς τὸν ἀρχιερέα ἢ τὸν ἡγούμενον ὁ διάκονος, καὶ ἀσπάζεται τὸ Εὐαγγέλιον, εἰ πάρεστιν· εἰ δὲ μὴ, ἀσπάζεται τοῦτο ὁ ἱερεὺς. Πληρωθέντος τοῦ τελευταίου τροπικίου, ἐρχεται ὁ διάκονος εἰς τὸ μέσον, καὶ στὰς ἐμπροσθὲν τοῦ ἱερέως λέγει μεγαλοφώνως·

Σοφία, ὀρθοί.

Μετὰ τὰ συνήθως ψαλλόμενα τροπάρια λέγει ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεί.

Ὁ διάκονος·

Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ τρισαγίου, λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν ἐξῆς εὐχὴν μυστικῶς·

Εὐχὴ τοῦ τρισαγίου ὕμνου.

Θεὸς ὁ ἅγιος ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφίμ ἀνυμνούμενος καὶ ὑπὸ Χερουβὶμ δοξολογούμενος καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου Δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ παντὶ Σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους Σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στήναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου Σου Θυσιαστηρίου καὶ τὴν ὀφειλομένην Σοι προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν. Αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν τρισαγιον ὕμνον καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί Σου. Συγχώρησον ἡμῖν

πάν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἀγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν Σοι· πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος Σοι εὐαρεστησάντων. Ὅτι ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου τοῦ τρισαγίου παρὰ τῶν ψαλτῶν ἀναγινώσκεται καὶ ἐκ τοῦ βήματος παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ διακόνου ἐκ τρίτου· εἰ δὲ ἱερουργῇ ἀρχιερεὺς, ἢ συλλειτουργῶσιν ἱερεῖς, ψάλλεται ἐκ τοῦ βήματος τρίς· εἴτα λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα·

Κέλευσον, Δέσποτα.

Καὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν ἀνω καθέδραν, ἢ τὴν πρόθεσιν.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν.

Ὁ ἱερεὺς·

Εὐλογημένος εἰ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας Σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ τρισαγίου ὁ διάκονος ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῶν Ἀγίων Θυρῶν, λέγει·

Πρόσχωμεν. Σοφία, Πρόσχωμεν.

Εἴτα, τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, λέγει ὁ ἱερεὺς·

Εἰρήνη Σοι τῷ ἀναγινώσκοντι.

Ὁ ψάλτης·

Ἀλληλούϊα· (ἐκ γ').

Τοῦ ὁποίου ψαλλομένου, ὁ μὲν διάκονος θυμίζῃ, ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς ταύτην τὴν εὐχήν.

Εὐχὴ πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόανθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς Σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν Σου κηρυγμάτων κατανόησιν· ἐνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων Σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν Σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἰ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ δὲ διάκονος μετὰ τὸ θυμιατὸν ἔρχεται πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὑποκλίνας αὐτῷ τὴν κεφαλὴν κρατῶν δὲ καὶ τὸ ὠράριον σὺν τῷ Εὐαγγελίῳ λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (τοῦδε).

Ὁ δὲ ἱερεὺς σφραγίζων αὐτὸν λέγει·

Ὁ Θεὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (δεῖνος), δώη Σοι ρῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ τοῦ διακόνου ἀπερχομένου καὶ ἐν τῷ τεταγμένῳ τόπῳ ἵσταμένου, λέγει ὁ ἱερεὺς.

Σοφία, ὀρθοί· ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου· εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Ἐκ τοῦ κατὰ (τοῦδε) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ ἱερεὺς·

Πρόσχωμεν.

Εἶτα, πληρωθέντος τοῦ Εὐαγγελίου, λέγει ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν διάκονον.

Εἰρήνη Σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ.

Ὁ δὲ διάκονος δοὺς τὸ Εὐαγγέλιον τῷ ἱερεὶ καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ λέγει·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Ὁ χορὸς τὸ Κύριε ἐλέησον.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, δεόμεθά Σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Εὐχὴ τῆς ἐκτενουῦς ἱκεσίας.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν Σῶν δούλων καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου, καὶ τοὺς οἰκτιρμούς Σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν Σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ Σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ διάκονος·

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων, Ἱερομονάχων καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ αἰοδιμῶν κτιτόρων τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (ἡ Μονῆς) ταύτης καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαιμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἱείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστώτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ Σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεὺς ἀκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου ἀντιμυσίου.

Ὁ διάκονος·

Εὐξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ἴνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήση αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτοὺς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Εὐχὴ τῶν κατηχουμένων

Πρὸ τοῦ ἀπλωθῆναι τὸ εἰλητόν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς—

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν ὁ διὰ τὴν σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ Σου Υἱὸν καὶ Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους Σου τοὺς κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεικλικότας Σοι τὸν ἑαυτῶν αὐχένα, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· ἔνωσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀγίᾳ Σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ συγκαταρίθμησον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ Σου ποίμνῃ.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνων·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐξαπλοῖ τὸ εἰλητόν ὁ ἱερεὺς.

Ὁ δὲ διάκονος·

Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι προέλθετε· μή τις τῶν κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί.

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Εὐχὴ τῶν πιστῶν α'.

Μετά τὸ ἀπλωθῆναι τὸ Εὐλητόν, ἦν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστῆναι καὶ νῦν τῷ ἁγίῳ Σοι θυσιαστηρίῳ καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς Σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Πρόσδεξαι, ὁ Θεὸς τὴν δέησιν ἡμῶν· ποίησον ἡμᾶς ἀξίους γενέσθαι τοῦ προσφέρειν Σοι δεήσεις καὶ ἱκεσίας καὶ θυσίας ἀναιμάκτους ὑπὲρ παντός τοῦ λαοῦ Σου καὶ ἐκάνυσον ἡμᾶς, οὓς ἔθου εἰς τὴν διακονίαν ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός Σου τοῦ ἁγίου, ἀκαταγνώστως καὶ ἀπροσκόπτως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ἐπικαλεῖσθαι Σε ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, ἵνα εἰσακούων ἡμῶν ἴλεως ἡμῖν εἴης ἐν τῷ πλήθει τῆς Σῆς ἀγαθότητος.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι· Σοφία.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Εὐχή τῶν πιστῶν β'.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Πάλιν καὶ πολλάκις Σοι προσπίπτομεν καὶ
 Σοῦ δεόμεθα, ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε, ὅπως ἐπιβλέ-
 ψας ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν καθάρσης ἡμῶν τὰς ψυ-
 χὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς
 καὶ πνεύματος καὶ δόξης ἡμῖν ἀνένοχον καὶ ἀκα-
 τάκριτον τὴν παράστασιν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου.
 Χάρισαι, δέ, ὁ Θεός, καὶ τοῖς συνεχόμενοις ἡμῖν
 προκοπὴν βίου καὶ πίστεως καὶ συνέσεως πνευματι-
 κῆς· δὸς αὐτοῖς πάντοτε μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης
 λατρεύειν Σοι ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν
 τῶν ἁγίων Σοῦ ἱμνησίων καὶ τῆς ἐπουρανίου Σοῦ
 βασιλείας ἀξιωθῆναι.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
 ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅπως ὑπὸ τὸ κράτος Σοῦ πάντοτε φυλαττό-
 μενοι Σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ
 Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
 αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχή τοῦ χερουδικοῦ ὕμνου ἡδομένου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς
 ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν.

ἢ λειτουργεῖν Σοι, Βασιλεὺς τῆς δόξης· τὸ γὰρ δια-
κονεῖν Σοι μέγα καὶ φοβερὸν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπου-
ρανίαις Δυνάμεσιν. Ἀλλ' ὅμως διὰ τὴν ἄφατον καὶ
ἄμέτρητόν Σου φιланθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλ-
λοιώτως γέγονας ἄνθρωπος καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν
ἐχρημάτισας καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναι-
μάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς
Δεσπότης τῶν πάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε, ὁ
Θεὸς ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπι-
γείων, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν
Σεραφὶμ Κύριος καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ μόνος
ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσ-
ωπῶ, τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐχκοόν. Ἐπίβλεψον
ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἄχρειον δούλόν Σου καὶ
καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ
συνειδήσεως πονηρᾶς· καὶ ἐκάνωσόν με τῇ δυνάμει
τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς Ἱερατείας
χάριν, παραστῆναι τῇ ἁγίᾳ Σου ταύτῃ τραπέζῃ
καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν Σου σῶμα
καὶ τὸ τίμιον αἷμα. Σοὶ προσέρχομαι, κλίνας τὸν
ἐμαυτοῦ αὐχένα καὶ δέομαί Σου. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ
πρόσωπόν Σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ
παίδων Σου· ἀλλ' ἀξίωσον προσενεχθῆναί Σοι ὑπ'
ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου Σου τὰ
δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἰ ὁ προσφέρων καὶ προσφε-
ρόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος, Χριστὲ
ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν
τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ
καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ψαλλομένου τοῦ χερουβικοῦ ὕμνου ἀντηνθίσκεται παρὰ
τοῦ ἱερέως μυστικῶς ἐκ γ'

Οἱ τὰ χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες πᾶσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

Ὁ διάκονος·

Ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενοι τάξεσιν. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, λέγων καθ' ἐκὺν τὸν τὰ ἐπόμενα τροπάρικ·

Ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ᾄδου δὲ μετὰ ψυχῆς ὡς Θεός, ἐν παραδείσῳ δὲ μετὰ ληστοῦ καὶ ἐν θρόνῳ ὑπῆρχες, Χριστέ, μετὰ Πατὴρ καὶ Πνεῦμα· τὸς πάντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Δόξα Πατρὶ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὡς ζωηφόρος, ὡς παραδείσου ὠραιότατος καὶ παστάδος πάσης βασιλικῆς ἀναδέδεικται λαμπρότερος, Χριστέ, ὁ τάφος Σου, ἡ πηγὴ τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως.

Καὶ νῦν·

Τὸ τοῦ ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σκῆνωμα, χαῖρε· διὰ Σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρά, Θεοτόκε, τοῖς κραυγάζουσιν. Εὐλογημένη Σὺ ἐν γυναῖξιν ὑπάρχεις, πανάμωμε Δέσποινα.

Εἶτα ἵσταται εἰς τὴν ὠραίαν πόλιν λέγων μυστικῶς τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν (ἐκ θ') καὶ τὸν Ν'. ψαλμόν, θυμιᾷ τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ τὸν λαόν καὶ φθάσας ἕως τὸν στίχον. «Τότε εὐδοκήσεις θυοῖν, δικαιοσύνης ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα,» εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερόν βῆμα, θυμιᾷ καὶ πάλιν τὴν ἁγίαν τράπεζαν, τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ ὅλον τὸ ἱερατεῖον, ἀποθέτει τὸ θυμιατὸν εἰς τὴν θέσιν του, ὅτε ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἵστανται ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης λέγοντες ἀμφοτέρω τὰ ἐπόμενα·

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Καὶ προσκυνοῦντες ἀμφοτέρωθεν ἐκ γ' τὴν ἁγίαν τραπέζαν ἀσπάζονται τὸ ἅγιον ἀντιμίνσιον στρέφοντες πρὸς τὸν λαὸν καὶ κλίνοντες τὴν κεφαλὴν των ἀπέρχονται εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν.

Καὶ ὁ διάκονος λέγει τῷ ἱερεῖ·

Ἐπαρον, Δέσποτα·

Καὶ ὁ ἱερεὺς λαμβάνων τὸν ἀέρα ἐπιτίθει ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου λέγων·

Ἐν εἰρήνῃ ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Εἰτα λαβὼν τὸ ἅγιον δισκάριον ἐπιτίθει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ διακόνου.

Λαμβάνει δὲ ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον πατήριον καὶ ἐξέρχεται τῆς ἀριστερᾶς πύλης· καὶ ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πάντων ὑμῶν μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰτα ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ·

Τοῦ Θεοσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου Βασιλέως ὑμῶν (δεῖνος), παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοῦ.

Πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εὐρισκομένων ἐν τῇ πόλει (ἡ Μονῇ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀνακαινιστῶν τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου, τῶν μακαρίων κτιτόρων αὐτοῦ. Καὶ τῆς ἱερωσύνης ὑμῶν μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(Ὅταν συνιερούργῃ καὶ ἄρχιερεὺς, λέγουσι· «Τῆς ἀρχιερωσύνης σου μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεός· κτλ.» ὡς ἀνωτέρω).

Γενομένης δὲ τῆς εἰσόδου τῶν τιμίων δώρων, ὁ μὲν διάκονος ἵσταται ἐκ δεξιῶν τῆς ἁγίας τραπέζης κρατῶν τὸ ἅγιον δισκάριον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ, λέγων δὲ τῷ ἱερεῖ ἢ ἀρχιερεῖ· «τῆς ἀρχιερωσύνης σου, ἢ τῆς ἱερωσύνης σου μνησθεὶς Κύριος κτλ.» καὶ ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ ἀρχιερεὺς πρὸς τὸν διάκονον· «Μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεός τῆς ἱεροδιακονίας σου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε νῦν κτλ.» — Καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ὁ μὲν ἱερεὺς ἀποτίθῃσι τὸ ἅγιον ποτήριον ἐπὶ τοῦ ἀντιμινσίου πρὸς τὸ θεξιὸν μέρος τῆς χειρὸς του, τὸ δὲ ἅγιον θισκαριον λαβὼν ἀπὸ τῆν κεφαλὴν τοῦ διακόνου ἀποτίθῃσιν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος λέγων συνάμα τὰ ἐπόμενα τροπάρια·

Ο εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν Σου σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Καὶ λαβὼν τὸν ἄερα ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου καὶ θυμιάσας αὐτόν σκεπάζει τὰ Ἅγια καὶ ἀσπάζονται αὐτά, εἰτα λέγει ὁ διάκονος τῷ ἱερεῖ·

Ἀγάθυνον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὸ θυμιατόν καὶ θυμιάσας τὰ Ἅγια λέγει τὸ τέλος τοῦ Ν' ψαλμοῦ, ὡς ἔπεται·

Τότε ἀνοίξουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους.

Καὶ ἀποδίδει τὸ θυμιατόν καὶ τὸν ἄερα, ὅστις θέτει αὐτό εἰς τὸν τόπον του.

Εἰτα λέγει ὁ ἱερεὺς τῷ διακόνῳ·

Μνήσθητί μου, ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ.

Καὶ ὁ διάκονος πρὸς αὐτόν·

Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱερωσύνης Σου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ κτλ.

Εἰτα ὑποκλίνας ὁ διάκονος τῆν κεφαλὴν τῷ ἱερεῖ, κρατῶν ἐν τῇ θεξιᾷ χειρὶ του τὸ ὠράριον, λέγει πρὸς αὐτόν·

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ ἱερεὺς·

Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ Σὲ καὶ δυνάμεις Ὑψίστου ἐπισκιάσει Σοι.

Καὶ ὁ διάκονος·

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσῃ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Καὶ πάλιν ὁ διάκονος·

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ μόνος ἅγιος, ὁ δεχόμενος θυσίαν αἰνέσεως παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων Σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὴν δέησιν καὶ προσάγαγε τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ καὶ ἱκάνωσον ἡμᾶς προσενεγκεῖν Σοι δῶρά τε καὶ θυσίας πνευματικὰς ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Καταξίωσον ἡμᾶς εὑρεῖν χάριν ἐνώπιόν Σου, τοῦ γενέσθαι Σοι εὐπρόσδεκτον τὴν θυσίαν ἡμῶν καὶ ἐπισκηνώσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός Σου τὸ ἀγαθὸν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν Σου.

Ὁ διάκονος ἐκφωνῶς·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι. Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ χορὸς· Παράσχου, Κύριε·

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐν-
δόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες
ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε·

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ, μεθ'
οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ
ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμο-
λογήσωμεν.

Εἰτα ὁ αὐτός.

Τὰς θύρας, τὰς θύρας ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς, ἄρας τὸν ἄερα ἐπάνω τῶν τιμίων θώρων κινεῖ
αὐτὸν ἀνοικτόν.

Ὁ λαὸς τὸ

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, κτλ. 1).

Ὁ διάκονος·

1) Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς ἐντὸς τοῦ βήματος τὸ Πιστεύω
κτλ. συνάμα δὲ αἶρει τὸν ἄερα καὶ σείει αὐτὸν μετ' εὐλαθείας ἄνω-
θεν τῶν τιμίων θώρων. Καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς τὸ Καὶ ἀ ν α σ τ ἄ ν τ α κτλ.
τότε καταδιδοῖ αὐτόν, τὸν διπλῶναι καὶ τὸν θέτει εἰς τὸ δεξιὸν
μέρος ἐπὶ τῶν καλυμμάτων.

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχω-
μεν τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ χορὸς· Ἐλακίον εἰρήνης θυσίαν κινέσεως·

Ὁ ἱερεὺς·

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ
ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ
ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν.

(Καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν, ὁ δὲ διάκονος ριπίζει τὰ ἅγια εὐλαβῶς).

Ὁ χορὸς·

Καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματός Σου·

Ὁ ἱερεὺς·

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

(ὑψῶν τὰς χεῖρας).

Ὁ χορὸς·

Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ ἱερεὺς·

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ χορὸς·

Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ἄξιον καὶ δίκαιον Σε ὕμνεῖν, Σε εὐλογεῖν,
Σε αἰνεῖν, Σοὶ εὐχαριστεῖν, Σε προσκυνεῖν ἐν παντὶ
τόπῳ τῆς δεσποτείας Σου· Σὺ γὰρ εἰ Θεὸς ἀνέκ-
φραστος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, αἰ-
ὼν, ὡσαύτως ὢν, Σὺ καὶ ὁ μονογενὴς Σου Υἱὸς καὶ
τὸ Πνεῦμά Σου τὸ ἅγιον· Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς
τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες καὶ παραπεσόντας ἀνέ-
στησας πάλιν καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες καὶ τὴν βασιλείαν
 Σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν· Ὑπὲρ τούτων ἀπάντων
 εὐχαριστοῦμέν Σοι καὶ τῷ μονογενεῖ Σου Υἱῷ καὶ
 τῷ Πνεύματί Σου τῷ ἁγίῳ· ὑπὲρ πάντων, ὧν ἴσμεν
 καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐερ-
 γειῶν, τῶν εἰς ἡμᾶς γεγεννημένων· Εὐχαριστοῦμέν
 Σοι καὶ ὑπὲρ τῆς λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν
 χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας, καίτοι Σοι πα-
 ρεστήκασι χιλιάδες Ἀρχαγγέλων καὶ μυριάδες Ἀγ-
 γέλων, τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφίμ, ἑξαπτέρυγα
 πολυόμματα, μετάρσια πτερωτά.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶν·

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκρα-
 γότα καὶ λέγοντα.

Ὁ χορὸς τὸ Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος γὰρ.

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ ἀρχιερεὺς λαβὼν τὸν ἀσπερίσκον ἐκ τοῦ
 θυσιαστηρίου καὶ ποιήσας τὸν τύπον τοῦ ἁγίου ἐπ' αὐτοῦ θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῶν
 καλυμμάτων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων Δυνά-
 μεων, Δέσποτα φιλόανθρωπε, βοῶμεν καὶ λέγομεν,
 Ἅγιος εἰ καὶ πανάγιος, Σὺ καὶ ὁ μονογενὴς Σου
 Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ ἅγιον. Ἅγιος εἰ καὶ
 πανάγιος, καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ δόξα Σου, ὅς τὸν
 κόσμον Σου οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν μονογενῆ
 Σου Υἱὸν δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ
 ἀπόλλυται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· ὅς ἐλθὼν καὶ
 πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ
 νυκτί, ἣ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδου
 ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς
 ἀγρίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσίν,

ὕψιστης χάριτος καὶ εὐλογίας, ἀγιάσας, κλάσας, ἔδωκε
τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπών·

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶν·

Λάβετε, φάγετε· τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα
ὃ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον εἰς ἅφεςιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορὸς τὸ Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὅμοίως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνήσαι
λέγων·

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶν·

Πίστε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστὶ τὸ αἷμά μου
τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν
ἐκχυννόμενον εἰς ἅφεςιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορὸς τὸ Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντο-
λῆς καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγεννημένων τοῦ
σταυροῦ, τοῦ τάφου, τῆς τριημέρου ἀναστάσεως,
τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεξιῶν καθε-
δρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν παρουσίας.

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἢ διάκονος σταυρῶναι τὰς χεῖρας του, θέ-
των τὴν μὲν δεξιάν ἑνωθεὶς τῆς ἀριστερᾶς καὶ λαμβάνων μὲ τὴν δεξι-
άν του τὸ ἅγιον δισκάριον καὶ μὲ τὴν ἀριστεράν του τὸ ἅγιον ποτή-
ριον κινεῖ αὐτὰ σταυροειδῶς μετὰ μεγάλης προσοχῆς λέγων συνάμικ
μεγαλοφώνως·

Τὰ Σὰ ἐκ τῶν Σῶν Σοὶ προσφέρομεν κατὰ
πάντα καὶ διὰ πάντα.

Ὁ χορὸς τὸ Σὲ ὑμνοῦμεν, Σὲ εὐλογοῦμεν· Σοὶ εὐχαριστοῦμεν
καὶ.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ἔτι προσφέρονέν Σοι τήν λογικήν ταύτην καί ἀναίμακτον λατρείαν καί παρακαλοῦμεν καί δεόμεθα καί ἱκετεύομεν. Κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά Σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς καί ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα.

Ἐπειτα ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος προσκυνοῦσι τρεῖς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης εὐχόμενοι καθ' ἑαυτοὺς καὶ λέγοντες τὸ

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

Γίτα τήν κεφαλὴν ὑποκλίνας ὁ διάκονος δεικνύει σὺν τῷ ὡραρίῳ τὸν ἅγιον ἄρτον λέγων μυστικῶς·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.

Καὶ ἀνιστάμενος ὁ ἱερεὺς ἀναγίχει τὸν ἅγιον ἄρτον καὶ λέγει μυστικῶς·

Καὶ ποίησον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον τίμιον σῶμα τοῦ Χριστοῦ Σου.

Ὁ διάκονος·

Ἀμήν.

Καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς δεικνύων σὺν τῷ ὡραρίῳ τὸ ἅγιον ποτήριον λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τοῦτο λέγει·

Τὸ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ τούτῳ τίμιον αἷμα τοῦ Χριστοῦ Σου.

Ὁ διάκονος·

Ἀμήν.

Καὶ αὖθις ὁ διάκονος δεικνύων μετὰ τοῦ ὡραρίου ἀμφότερα τὰ ἅγια λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, συναμφότερα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν ἀμφότερα τὰ ἅγια λέγει·

Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί Σου τῷ ἁγίῳ.

· Ὁ διάκονος.

Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν.

Καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας τῷ ἱερεὶ καὶ εἰπὼν τό, Μνήσθητί μοι, Δέσποτα ἅγιε, τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἵσταται ἐνῶ πρότερον ἵστατο τόπον καὶ λαβὼν τὸ ριπίδιον ριπίζει τὰ ἅγια ὡς καὶ πρότερον.

· Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὡστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς Σέ, μὴ εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα. Ἐτι προσφερομέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Ἐγκρατευτῶν καὶ παντὸς πνεύματος ἐν πίστει τετελειωμένου.

· Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Καὶ ὁ χορὸς ψάλλει τό, Ἀξιόν ἐστιν κτλ. Ἐὰν δὲ ἦναι δεσποτική, ἢ Θεομητορικὴ ἑορτή, ψάλλετο ὁ Εἰρμὸς τῆς Θ' ᾠδῆς.

Ὁ διάκονος θυμιάσας τὴν ἁγίαν τράπεζαν κύκλῳ μνημονεύει τὰ Αἰπτυχὰ ὧν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων

· Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων, τοῦ ἁγίου (τοῦ δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων Σου τῶν Ἀγίων,

ὧν ταῖς ἱκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου· (καὶ μνημονεύει οὕς βούλεται). Καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου Σου. — Ἐτι παρακαλοῦμέν Σε· Μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθόδοξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ καὶ μοναχικοῦ τάγματος. — Ἐτι προσφερόμέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης, ὑπὲρ τῆς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνεΐᾳ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων, ὑπὲρ τῶν πιστοτάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν. Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ βασίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἡρεμον καὶ ἡσυχίον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβεΐᾳ καὶ σεμνότητι.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις Σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομούντα τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας.

Ὁ δὲ διάκονος·

Καὶ ὁ ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ χορός· καὶ πάντων καὶ πασῶν·

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως, ἐν ἣ παροικοῦμεν καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει

οϊκούντων ἐν αὐταῖς. Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις Σου Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων καὶ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη Σου ἐξαπόστειλον.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν καὶ εὐλογῶν αὐτὸν λέγει ἐκφωνῶς·

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ διάκονος ἐξελθὼν τοῦ βήματος καὶ στὰς ἐν τῷ σηνήθει τόπῳ λέγει·

Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων τιμίων δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον εἰς ὁσμήν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀνικαταπέμψη ἡμῖν τὴν θείαν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς

Σοὶ παρακατατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν καὶ τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλόανθρωπε, καὶ παρακαλοῦμεν καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν. Καταξίωσον ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἐπουρανίων Σου καὶ φρικτῶν μυστηρίων ταύτης τῆς ἱερᾶς καὶ πνευματικῆς τραπέζης, μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων εἰς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς Σέ, μὴ εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα.

Ὁ διάκονος

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ χορὸς Παράσχου, Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε·

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας ἀκατακρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι Σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν.

Ὁ λαός·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Καὶ ὁ ἱερεὺς·

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰτα·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου·

Ὁ διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Βασιλεῦ ἀόρατε, ὁ τῇ ἀμετρήτῳ Σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ

πάντα παραγαγών. Αὐτός, Δέσποτα, οὐρανόθεν ἔπιδε ἐπὶ τοὺς ὑποκεκλικότας Σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς· οὐ γὰρ ἔκλιναν σαρκὶ καὶ αἵματι, ἀλλὰ Σοί, τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα, τὰ προκείμενα πα-
σιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομάλισον, κατὰ τὴν ἐκάστου
ιδίαν χρεῖαν· τοῖς πλέουσι σύμπλευσον· τοῖς ὁδοι-
ποροῦσι συνόδευσον· τοὺς νοσοῦντας ἱάσαι, ὁ ἱατρὸς
τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιланθρωπία τοῦ
μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἰ, Σὺν τῷ
παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου Σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης
τῆς βασιλείας Σου καὶ ἔλθε εἰς τὸ ἀγιάσαι ἡμᾶς, ὁ
ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀορά-
τως συνών· καὶ καταξιώσον τῇ κραταιᾷ Σου χειρὶ
μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός Σου καὶ
τοῦ τιμίου αἵματος καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ὑψῶν τὸν ἅγιον ἄρτον ἐκφωνεῖ·

Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ χορὸς·

Εἰς ἅγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς
δόξαν Θεοῦ Πατρός· Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλει τὸ Κοινωνικόν·

Εἶτα ὁ διάκονος εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ στὰς ἐκ δεξιῶν τοῦ ἱερέως λέγει·

Μέλισον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς μελίζων αὐτὸν εἰς τέσσαρα τμήματα μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας λέγει·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθιόντας ἁγιάζων.

Καὶ κατατάττει τὰ τέσσαρα τμήματα ταῦτα σταυροειδῶς ἐν τῷ ἁγίῳ διακρίῳ οὕτως·

ΙΣ
ΝΙ ΚΑ
ΧΣ

καὶ λαβὼν ἐν τμήμα τὸ ἔχον ΙΣ ποτὶ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου ποτηρίου, λέγωντος τοῦ διακόνου·

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ρίπτει τὸ τεμάχιον ἐντὸς τοῦ ἁγίου ποτηρίου λέγων·

Πλήρωμα ποτηρίου, πίστεως, Πνεύματος ἁγίου· Ἀμήν.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ζέσιν.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων Σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος ἐκθέων ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ σταυροειδῶς λέγει·

Ζέσις πίστεως, πλήρης Πνεύματος ἁγίου· Ἀμήν.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς, ἢ ὁ διάκονος ἀναγινώσκει τὰς πρὸ τῆς μεταλήψεως εὐχὰς ταύτας·

Πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ναοῦ Σου παρέστηκα καὶ τῶν δεινῶν λογισμῶν οὐκ ἀφίσταμαι· ἀλλὰ Σὺ, Χριστὲ ὁ Θεός, τελώνην δικαιώσας καὶ Χαναναίαν ἐλεήσας καὶ τῷ ληστῇ παραδείσου πύλας ἀνοίξας ἄνοιξόν μοι τὰ σπλάγχνα τῆς φιλανθρωπίας Σου καὶ δέξαι με προσερχόμενον καὶ ἀπτόμενόν Σου, ὡς τὴν πόρνην καὶ τὴν αἰμόρρουν· ἡ μὲν γὰρ τοῦ κρασπεδοῦ Σου ἀφαμένη εὐχερῶς τὴν ἱασιν ἔλαβεν· ἡ δὲ τοὺς Σοὺς ἀχράντους πόδας κρατήσασα τὴν λύσιν τῶν ἁμαρτημάτων ἐκομίσατο. Ἐγὼ δὲ ὁ ἐλεεινός, ὅλον Σου τὸ σῶμα τολμῶν δέξασθαι, μὴ καταφλεχθεῖην, ἀλλὰ δέξαι με, ὥσπερ ἐκείνας καὶ φώτισόν μου τὰ τῆς ψυχῆς αἰσθητήρια, καταφλέγων μου τὰ τῆς ἁμαρτίας ἐγκλήματα· πρεσβείαις τῆς τεκούσης Σε καὶ τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων· ὅτι εὐλογητός εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι Σὺ εἶ ἀληθῶς ὁ Χριστός, ὁ Ἰῶς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὣν πρῶτός εἰμι ἐγώ· Ἔτι πιστεύω, ὅτι τοῦτο αὐτό ἐστὶ τὸ ἄχραντον σῶμά Σου καὶ τοῦτο αὐτό ἐστὶ τὸ τίμιον αἷμά Σου. Δέομαι οὖν Σοῦ. Ἐλεησόν με καὶ συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, τὰ ἐκούσια καὶ τὸ ἀκούσια, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ· καὶ ἀξιῶσόν με ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων Σου μυστηρίων εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον· Ἀμήν.

Ἐρχόμενος δὲ μεταλαβεῖν λέγει καθ'ἑαυτὸν τοὺς πρὸντας στίχους·

Ἰδού, βαδίζω πρὸς θείαν Κοινωνίαν.

Πλαστουργέ, μὴ φλέξης με τῇ μετουσίᾳ.

Πῦρ γὰρ ὑπάρχεις τοὺς ἀναξίους φλέγον.

Ἄλλ' οὖν κάθαρον ἐκ πάσης με κηλίδος.

Εἶτα τὸ τροπάριον·

Τοῦ δείπνου Σου τοῦ μυστικοῦ σήμερον, ὦ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς Σου τὸ μυστήριον εἶπω· οὐ φίλημά Σοι δώσω, καθάπαρ ὁ Ἰούδας, ἀλλ' ὡς ὁ ληστής ὁμολογῶ Σοι, Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου.

Εἶτα πάλιν τοὺς παρόντας στίχους·

Θεουργὸν αἶμα φρίξον, ἄνθρωπε, βλέπων.

Ἄνθραξ γὰρ ἐστὶ τοὺς ἀναξίους φλέγων.

Θεοῖ τὸ σῶμα, καὶ θεοῖ με καὶ τρέφει.

Θεοῖ τὸ πνεῦμα, τὸν δὲ νοῦν τρέφει ξένως.

Καὶ τὰ τροπάρια ταῦτα·

Ἐθελῶς πόθῳ με, Χριστέ, καὶ ἡλλοίωσας τῷ θείῳ Σου ἔρωτι· ἀλλὰ κατὰφλεξον πυρὶ αὐτῷ τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν Σοί τροφῆς καταξίωσον, ἵνα τὰς δύο σκιρτῶν μεγαλύνω, Ἀγαθέ, παρουσίας Σου.

Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν Ἀγίων Σου πῶς εἰσελεύσομαι ὁ ἀνάξιος, ἐὰν γὰρ τολμήσω συνελθεῖν εἰς τὸν νυμφῶνα, ὁ χιτῶν μὲ ἐλέγχει, ὅτι οὐκ ἔστι τοῦ γάμου, καὶ δέσμιος ἐκβαλοῦμαι ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων. Καθάρισον, Κύριε, τὸν ρύπον τῆς ψυχῆς μου, καὶ σῶσόν με ὡς φιλόανθρωπος.

Εἶτα τὴν παροῦσαν εὐχὴν·

Δέσποτα, φιλόανθρωπε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός μου μὴ εἰς κρίμα μοι γένοιτο τὰ ἅγια ταῦτα, διὰ τὸ ἀνάξιον εἶναί με ἀλλ' εἰς κάθαρσιν καὶ ἁγιασμόν ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ εἰς ἀρραβῶνα

τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ βασιλείας. Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθὸν ἐστὶ, τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου.

Καὶ πάλιν·

Τοῦ δείπνου Σου τοῦ μυστικοῦ...

Ἐνταῦθα ὁ τε ἱερεὺς καὶ διάκονος ἀνιστάμενοι ὑψοῦσι τὰς χεῖρας των ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ἐπευχόμενοι μυστικῶς·

Εὐλογεῖτέ με, θεοὶ Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Ἀρχαί, Κυριότητες καὶ Ἐξουσίαι, τὰ πολυόμματα Χερουβίμ καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφίμ, τὸν ἀνάξιον (δεῖνα) ἱερέα, (ἢ ἱερομόναχον).

Καὶ προσερχόμενος ὁ ἱερεὺς, ἵνα κοινωνήσῃ, λέγει τῷ διακόνῳ, ἢ τῷ συλλειτουργῷ του·

Ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, συγχώρησόν μοι (ἢ συγχωρήσατέ μοι), τῷ ἀναξίῳ ἱερεῖ.

Καὶ λαβὼν συγχώρησιν λέγει·

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με (ἐκ. γ').

Καὶ πλησιάσας εἰς τὰ ἅγια μετὰ φόβου καὶ τρόμου λαμβάνει ἐν τμήμα ἐκ τοῦ ἄρτου καὶ λέγει·

Ἰδού, προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Τὸ τίμιον καὶ πανάγιον σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταδίδοταί μοι, τῷ (δεῖνι) ἀναξίῳ ἱερεῖ (ἢ ἱερομονάχῳ) εἰς ἄφεσιν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον 1).

1) Μετὰ τὴν μετάληψιν τοῦ θείου σώματος προσκαλεῖ τὸν διάκονον λέγων ἱεροδιάκονε, πρόσελθε. Ὁ δὲ διάκονος προσελθὼν τῷ ἱερεῖ λέγει· „Μετάδος μοι, δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ πανάγιον σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ ἀναξίῳ ἱεροδιακόνῳ (δεῖνα) εἰς ἄφεσιν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον“. Καὶ ὁ ἱερεὺς δίδων πρὸς αὐτόν μερίδα τοῦ τιμίου σώματος λέγει·

Καὶ μεταλαβὼν τούτου λέγει·

Ἀμήν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀπομασήσῃ τὸ ἅγιον σῶμα καὶ καταπίῃ, λαμβάνει τὸ κάλυμμα, καὶ καλῶς ἐπιστηρίζας τὸν πῶγωνα τοῦ εὐθὺς πιάνει ἐκ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ σὺν τῇ καλύμματι τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ λέγει·

Ἔτι προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν· τὸ τίμιον καὶ πανάσπιλον, καὶ πανακήρατον καὶ ζωηρὸν αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μεταδίδεται μοι (δεῖνι), τῷ ἀναξίῳ ἱερεῖ (ἢ ἱερομονάχῳ) εἰς ἄφεσιν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Εἰτα λέγει·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, Ἀμήν, (καὶ ἐκροφᾷ μίαν καὶ τοῦ Υἱοῦ, Ἀμήν, (δύο), καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος (τρεις)· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Εἰτα, ἀποσπογγίσας τὸ τε ἅγιον ποτήριον καὶ τὰ ἐκυτοῦ χεῖλη, ἀσπάζεται αὐτό λέγων·

Τοῦτο ἔψατο τῶν χειλέων μου καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας μου καὶ τὰς ἁμαρτίας μου περικαθαριεῖ.

Εἰτα ἀφίνων τὸ ἅγιον ποτήριον λαμβάνει τὸ ἅγιον δισκᾶριον σὺν τῇ μούσῃ μὲ τὴν ἀριστερὰν χειρὰ τοῦ, καὶ μὲ τοὺς δύο δακτύλους τῆς δεξιᾶς θάττει πρῶτον τὰ τμήματα τοῦ ἁγίου σώματος καὶ λέγει τὰ ἐπόμενα·

Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν ἅγιον Κύριον Ἰησοῦν, τὸν μόνον ἀναμάρτητον.

„Μεταδίδεται σοι τὸ τίμιον καὶ πανάχραντον καὶ πανακήρατον σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν σου ἁμαρτιῶν καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον“. Τὸ αὐτὸ ποιεῖ καὶ εἰς τὴν μετάληψιν τοῦ τιμίου αἵματος (λέγων τὰ ἀνωτέρω).—Το αὐτὸ ποιεῖσαι καὶ οἱ ἱερεῖς, ὅταν συλλειτουργῶσι μετὰ ἀρχιερέως.

Τὸν Σταυρὸν Σου, Χριστέ, προσκυνοῦμεν, καὶ τὴν ἁγίαν Σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν. Σὺ γὰρ εἰ Θεὸς ἡμῶν, ἐκτὸς Σοῦ ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά Σου ὀνομάζομεν. Δεῦτε πάντες οἱ πιστοὶ προσκυνήσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἁγίαν Ἀνάστασιν. Ἴδου γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. Διὰ παντὸς εὐλογοῦντες τὸν Κύριον ὑμνοῦμεν τὴν Ἀνάστασιν αὐτοῦ. Σταυρὸν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς θανάτῳ θάνατον ὤλεσεν.

Φωτίζου, φωτίζου, ἡ νέα Ἱερουσαλήμ· ἡ γὰρ δόξα Κυρίου ἐπὶ σέ ἀνέτειλε. Χόρευε νῦν καὶ ἀγάλλου, Σιών. Σὺ δὲ ἀγνή, τέρπου, Θεοτόκε, ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ τόκου σου.

ὦ θείας! ὦ φίλης! ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς! μεθ' ἡμῶν γὰρ ἀψευδῶς ἐπηγγείλω ἔσεσθαι μέχρι τερμάτων αἰῶνος, Χριστέ· ἦν οἱ πιστοὶ ἄγκυραν ἐλπίδος κατέχοντες ἀγαλλόμεθα.

ὦ Πάσχα τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον, Χριστέ· ὦ σοφία, καὶ λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμις· δίδου ἡμῖν ἐκτυπώτερον Σοῦ μετασχεῖν, ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας Σου.

Εἰς δὲ τὰς μερίδας τῶν ψυχῶν 1) λέγει τό

Ἀπόπλυνον, Κύριε, τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἐνθάδε μνημονευθέντων δούλων Σου τῷ αἵματί Σου τῷ ἁγίῳ, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ πάντων Σου τῶν Ἀγίων.

Καὶ μετὰ τὸ ἀποσπογγίσει τὸ ἅγιον δισκάριον καλῶς τινάζει καὶ τὸ κάλυμμα ἐνδον τοῦ ἁγίου ποτηρίου, τὸ σκεπάζει δὲ τὸ ἴδιον κάλυμμα καὶ ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν ταύτην ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

1) Ὁ μέλλων ἱερεὺς νὰ μεταλάβῃ τοὺς πιστοὺς δὲν πρέπει νὰ βάλῃ ἄλλας μερίδας, πλὴν τοῦ κυριακοῦ σφματος, τὸ ὅποion μελιζοι εἰς μικρὰ τεμάχια, ἕως νὰ μεταδώσῃ τὴν θείαν Κοινωνίαν. Ἐἵτα βάζει καὶ τὰς λοιπὰς μερίδας ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Δέσποτα φιλόανθρωπε, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὅτι καὶ τῇ παρούσῃ ἡμέρᾳ κατηξίωσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων Σου καὶ ἀθανάτων μυστηρίων. Ὁρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν, στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ Σου τοὺς πάντας, φρούρησον ἡμῶν τὴν ζωὴν, ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰ διαβήματα, εὐχαῖς καὶ ἱκεσίαις τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθενου Μαρίας, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων Σου.

Εἶτα ὁ διάκονος ἀνοίγων τὰ θεμόθυρα λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ὡραίαν Πύλιν θεωρῶν πρὸς τὸν λαόν καὶ λέγει·

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Εἶτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς λέγει·

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου.

Ὁ χορὸς· Εἶδομεν τὸ φῶς, κτλ.

Εἶτα ἀποθέτει τὸ ἅγιον ποτήριον ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ καὶ λαβὼν τὸν θυμιατὸν θυμιάζει τρίς λέγων μυστικῶς.

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα Σου (ἐκ γ').

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον διασκάριον σὺν τοῖς λοιποῖς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ ἀποθέτει αὐτά. Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὸ ἅγιον ποτήριον λέγει μυστικῶς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Θεωρῶν δὲ κατὰ τοῦ λαοῦ ἐκφωνεῖ.

Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθὺς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν, ἀφήνει τὸ ἅγιον ποτήριον, ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν τραπέζαν, διπλώνει τὸ ἀντιμύριον, ὁ δὲ διάκονος λέγει μεγαλοφώνως ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁρθοὶ μεταλαβόντες τῶν θείων, ἀγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων καὶ ζωοποιῶν φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι Σὺ εἰ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν καὶ Σοί τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ποιεῖ στυγερὸν ἐπάνω τοῦ ἀντιμινσίου, καὶ τὸ ἀφίνει. Ἐπειὰ δὲ ἐκτενίζων πρὸς τὸν λαόν λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε ἐλέησον (τρὶς), Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ταύτην ἔξωθεν τοῦ δῆματος ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς Σε, Κύριε, καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ Σοί πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας Σου φύλαξον, ἁγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου Σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ Σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλείπης

ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ Σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ
Σου δώρησαι, ταῖς ἐκκλησίαις Σου, τοῖς Ἱερεῦσι,
τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ καὶ παντὶ τῷ
λαῷ Σου. Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα
τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἐκ Σοῦ τοῦ Πατρὸς
τῶν φώτων καὶ Σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ
προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ
τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου κτλ.

Εἶτα εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ ἀνχι-
νῶσκει μυστικῶς τὴν εὐχὴν ταύτην.

Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν
αὐτὸς ὑπάρχων, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πληρώσας
πᾶσαν πατρικὴν οἰκονομίαν, πλήρωσον χαρᾶς καὶ
εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τὸ Κύριε ἐλέησον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐξερχόμενος εὐλογεῖ τὸν λαὸν λέγων.

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς τῇ
Αὐτοῦ θεῖα χάριτι καὶ φιλανθρωπία, πάντοτε νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δόξα Σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα
Σοι.

Ὁ λαός·

Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον γ'. Δέσποτα
ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν· καὶ εἰ ἐστὶ Κυριακή, λέγει·

Ὁ Ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

Εἰ δὲ μή,

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβεί-
αις τῆς παναχράντου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου
καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ
ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπου-
ρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων. Τοῦ τιμίου ἐνδόξου
προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τῶν
ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων. Τῶν ἐν
ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων
καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου
τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθα-
νασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πα-
τριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις,
Σπυρίδωνος, Ἐπισκόπου Τριφυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ.
Τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων μαρτύρων, Γεωρ-
γίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου,
Θεοδώρων Τίρωνος καὶ Στρατηλάτου. Τῶν ἁγίων
ἐνδόξων ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους καὶ Ἐλευθερίου.
Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων. Τοῦ
ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, ἀρχιεπισκόπου Κων-
σταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ ἁγίου (τοῦ
ναοῦ). Τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν.
Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ
Ἄννης τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνή-
μην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων Σου τῶν Ἀγίων. Ἐλε-
ῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος
καὶ ἐλεήμων Θεός.

Δι' εὐχῶν τῶν Ἀγίων Πατέων ἡμῶν, Κύριε
Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὁ χορὸς, Ἀμήν.

Μετά δὲ μεγάλην ἀπόλυσιν καὶ διανομήν τοῦ Ἀντιδώρου λέγει ὁ ἱερεὺς εἰς ἕκαστον τό, «Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς». Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς διανομῆς τοῦ Ἀντιδώρου λέγει· «Τῇ αὐτοῦ θεῷ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν». Ἐἵτα ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ διάκονος), ἵνα καταλύσῃ τὰ Ἅγια. καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν αὐτῶν λέγει τὴν Εὐχαριστίαν τῆς Μεταλήψεως ὡς ἀκολούθως.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

μετὰ τὴν θεῖαν μετάληψιν.

Στίχοι προαιρετικοὶ εἰς τὴν εὐχαριστίαν ταύτην.

Ἐπὰν δὲ τύχῃς τῆς καλῆς μετουσίας,

Τῶν ζωοποιῶν μυστικῶν δωρημάτων,

Ἵμνησον εὐθύς, εὐχαρίστησον μέγα.

Καὶ τάδε θερμῶς ἐκ ψυχῆς Θεῷ λέγε.

Δόξα σοι, ὁ Θεός· Δόξα σοι, ὁ Θεός· Δόξα σοι,
ὁ Θεός.

Καὶ εὐθύς τὰς ἐπομένας εὐχαριστηρίους εὐχάς. Παρὰ ἀγνωύμου.

Εὐχαριστῶ σοι, Κύριος ὁ Θεός μου, ὅτι οὐκ ἀπώσω με τὸν ἁμαρτωλόν, ἀλλὰ κοινωνόν με γενέσθαι τῶν ἁγιασμάτων σου κατηξίωσας. Εὐχαριστῶ Σοι, ὅτι ἐμὲ τὸν ἀνάξιον μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων Σου καὶ ἐπουρανίων δωρεῶν κατηξίωσας. Ἀλλά, Δέσποτα φι-
λάνθρωπε, ὁ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανόν τε καὶ ἀναστὰς καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τὰ φρικτὰ ταῦτα καὶ ζωοποιᾷ Σου μυστήρια, ἐπ' εὐεργεσίᾳ καὶ ἁγιασμῷ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, δὸς γενέσθαι ταῦτα καὶ μοι εἰς ἱσὺν ψυχῆς τε καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παν-

τὸς ἐναντίου, εἰς φωτισμὸν τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καρ-
 δίας μου, εἰς εἰρήνην τῶν ψυχικῶν δυνάμεων, εἰς
 πίστιν ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς
 πλησμονὴν σοφίας, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν Σου,
 εἰς προσθήκην τῆς θείας Σου χάριτος, καὶ τῆς Σῆς
 βασιλείας οἰκείωσιν, ἵνα ἐν τῷ ἁγιασμῷ Σου δι' αὐ-
 τῶν φυλαττόμενος τῆς Σῆς χάριτος μνημονεύω διὰ
 παντός, καὶ μηκέτι ἐμαυτῷ ζῶ, ἀλλὰ Σοὶ τῷ ἡμε-
 τέρῳ Δεσπότη καὶ εὐεργέτῃ. Καὶ οὕτω τοῦ τῆδε
 βίου ἀπάρας ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, εἰς τὴν αἰδιον
 καταντήσω ἀνάπαυσιν, ἐνθα ὁ τῶν ἐορταζόντων ἦχος
 ὁ ἀκατάπαυστος καὶ ἡ ἀπέραντος ἡδονὴ τῶν καθο-
 ρώντων τοῦ Σοῦ προσώπου τὸ κάλλος τὸ ἄρρητον.
 Σὺ γὰρ εἰ τὸ ὄντως ἐφ' ἑσέα, καὶ ἡ ἀνέκφραστος εὐ-
 φροσύνη τῶν ἀγαπώντων Σε, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
 καὶ Σε ὕμνεϊ πᾶσα ἡ κτίσις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Τοῦ Μεγάλου Βασιλείου

Δέσποτα Χριστέ ὁ Θεός, Βασιλεῦ τῶν αἰώνων
 καὶ δημιουργέ τῶν ἀπάντων, εὐχαριστῶ Σοι ἐπὶ πᾶ-
 σιν, οἷς παρέσχου μοι ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τῇ μεταλή-
 φει τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Δέομαι οὖν Σου, ἀγα-
 θὲ καὶ φιλόανθρωπε, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην Σου
 καὶ δώρησαί μοι ἐν καθαρῷ συνειδότη, μέχρις ἐσχά-
 τος μου ἀναπνοῆς, ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμά-
 των Σου, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώ-
 νιον. Σὺ γὰρ εἰ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ἡ πηγὴ τοῦ
 ἁγιασμοῦ, ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν
 ἀναπέμπομεν σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι
 νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Συμεὼν τοῦ μεταφραστοῦ.

Ὁ δοὺς τροφήν μοι σάρκα τὴν ἐκουσίως,
Ὁ πῦρ ὑπάρχων καὶ φλέγων ἀναξίους
Μὴ δὴ καταφλέξης με, μή, πλαστουργέ μου,
Μᾶλλον δὲ λθε πρὸς μελῶν μου συνθέσεις.

Εἰς πάντας ἄρμούς, εἰς νεφρούς, εἰς καρδίαν·
Φλέξον δ' ἀκάνθας τῶν ὅλων μου παισμάτων,
Ψυχὴν κάθαρον, ἀγίασον τὰς φρένας.

Τὰς ἰγνύας στήριξον, ὁστέοις ἅμα·
Αἰσθήσεων φώτισον ἀπλὴν πεντάδα·

Ὅλον με τῷ Σῷ συγκαθήλωσον φόβῳ.

Ἄει σκέπε, φρούρει τε καὶ φύλαττέ με.

Ἐκ παντὸς ἔργου καὶ λόγου ψυχοφθόρου

Ἀγνίξε καὶ κάθαρε καὶ ρύθμιζε με.

Δεῖξόν με Σὸν σκῆνωμα Πνεύματος μόνου,
Καὶ μηκέτι σκῆνωμα τῆς ἁμαρτίας.

Ἴν' ὥς Σὸν οἶκον, εἰσόδῳ κοινωνίας,

Ὡς πῦρ με φεύγῃ πᾶς κακοῦργος, πᾶν πάθος·

Πρέσβεις φέρω Σοι πάντας ἡγιασμένους,

Τὰς ταξαρχίας τε τῶν Ἀσωμάτων,

Τὸν Πρόδρομόν Σου, τοὺς σοφοὺς Ἀποστόλους.

Πρὸς τοῖς δε τὴν ἄχραντον ἀγνὴν Μητέρα.

Ὡν τὰς λιτάς, εὖσπλαγχνε, δέξαι, Χριστέ μου.

Καὶ φωτὸς παῖδα τὸν Σὸν ἔργασαι λάτριν.

Σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἀγιασμός καὶ μόνος

Ἡμῶν, Ἀγαθέ, τῶν ψυχῶν καὶ λαμπρότης.

Καὶ Σοὶ πρεπόντως ὡς Θεῷ καὶ Δεσπότῃ,

Δόξαν ἅπαντες πέμπομεν καθ' ἡμέραν.

᾽Ανωνύμου.

Τὸ Σῶμά Σου τὸ ἅγιον, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ
ὁ Θεὸς ἡμῶν, γένοιτό μοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ τὸ
αἷμά Σου τὸ τίμιον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Γένοιτό μοι
δὲ ἡ εὐχαριστία αὕτη εἰς χαράν, ὑγείαν καὶ εὐφρο-
σύνην· καὶ ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δευτέρᾳ ἐλεύσει σου,
ἁξιώσόν με τὸν ἁμαρτωλὸν στήναι ἐκ δεξιῶν τῆς Σῆς
δόξης, πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου Μητρὸς καὶ
πάντων σου τῶν Ἀγίων. Ἀμήν.

Εὐχή

Εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, τὸ φῶς τῆς ἐσκοτι-
σμένης μου ψυχῆς, ἡ ἐλπίς, ἡ σκέπη, ἡ καταφυγή, ἡ
παραμυθία, τὸ ἀγαλλίαμά μου, εὐχαριστῶ Σοι, ὅτι
ἠξιώσάς με τὸν ἀνάξιον κοινωνὸν γενέσθαι τοῦ ἀχράν-
του σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Υἱοῦ σου.
Ἀλλ' ἡ τεκοῦσα τὸ ἀληθινὸν φῶς φώτισόν μου τοὺς
νοητοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας. Ἡ τὴν πηγὴν τῆς
ἀθανασίας κυήσασα, ζωοποίησόν με τὸν τεθνατωμένον
τῇ ἁμαρτίᾳ. Ἡ τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ φιλεύσπλαγχνος
Μήτηρ, ἐλέησόν με, καὶ δὸς κατάνυξιν καὶ συντριβὴν
ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ ταπείνωσιν ἐν τοῖς διανοήμασί
μου, καὶ ἀνάκλησιν ἐν ταῖς αἰχμαλωσίαις τῶν λογισμῶν
μου. Καὶ ἁξιώσόν με μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς
ἀκατακρίτως ὑποδέχεσθαι τῶν ἀχράντων μυστηρίων
τὸν ἁγιασμόν, εἰς ἱάσιν ψυχῆς τε καὶ σώματος· καὶ
παράσχου μοι δάκρυα μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως,
εἰς τὸ ὑμνεῖν καὶ δοξάζειν Σε πάσας τὰς ἡμέρας τῆς

ωής μου. Ὅτι εὐλογημένη καὶ δεδοξασμένη ὑπάρχεις
εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

Εἶτα τὸ Νῦν ἀπολύεις· τὸ Τρισάγιον, κτλ. Ἐπειτα τὸ ἀπολυ-
τικιον τοῦ Χρυσοστόμου, ἤχος. δ'.

Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρσὸς ἐκλάμψασα
χάρις τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν, ἀφιλαργυρίας τῷ κό-
μῳ θησαυροὺς ἐναπέθετο, τὸ ὕψος ἡμῖν τῆς ταπεινο-
φροσύνης ὑπέδειξεν. Ἀλλὰ σοῖς λόγοις παιδεύων, Πάτερ
Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς
ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ, ἤχος πλ. β'. Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐδέξω τὴν θεῖαν χάριν καὶ διὰ
τῶν σῶν χειλέων πάντας διδάσκεις προσκυνεῖν ἐν Τριάδι
τὸν ἕνα Θεόν, Ἰωάννη Χρυσόστομε, παμμακάριστε, σοι.
Ἐπαξίως εὐφημοῦμέν σε· ὑπάρχεις γὰρ καθηγητής,
ὥς τὰ θεῖα σαφῶν.

Εἶτα τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δόξα, κτλ. νῦν, Τὴν τιμιωτέραν κτλ.
Καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτως·

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι· (εἰ ἐστι Κυριακή,
λέγε·) ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μή), Χριστὸς ὁ
ἁληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Πανα-
χράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· τῶν
δσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ
δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεῖμ καὶ Ἀννης καὶ πάντων
Σου τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς
καὶ φιλόανθρωπος.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε
Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς, Ἀμήν.

Εἶτα προσκυνήσαντας καὶ εὐχαριστήσαντας τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν
ἐξέρχονται.

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ
ΤΟΥ
ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Τῇ Ἀγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα

Εὐλόγησον, Πάτερ.

Εἴ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος, ἀπολαυέτω ταύτης τῆς καλῆς καὶ φαίδρας πανηγύρεως. Εἴ τις δοῦλος εὐγνώμων, εἰσελθέτω χαίρων εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ. Εἴ τις ἔκαμε νηστεύων, ἀπολαβέτω νῦν τὸ δηνάριον. Εἴ τις ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας εἰργάσατο, δεχέσθω σήμερον τὸ δίκαιον ὄφλημα. Εἴ τις μετὰ τὴν τρίτην ἦλθεν, εὐχαρίστως ἑορτάσάτω. Εἴ τις μετὰ τὴν ἕκτην ἔφθασε, μηδὲν ἀμφιβαλλέτω· καὶ γὰρ οὐδὲν ζημιοῦται. Εἴ τις ὑστέρησεν εἰς τὴν ἐνάτην, προσελθέτω, μηδὲν ἐνδοιάζων. Εἴ τις εἰς μόνην ἔφθασεν τὴν ἐνδεκάτην, μὴ φοβηθῇ τὴν βραδύτητα· φιλότιμος γὰρ ὢν ὁ Δεσπότης, δέχεται τὸν ἔσχατον, καθάπερ καὶ τὸν πρῶτον· ἀναπαύει τὸν τῆς ἐνδεκάτης, ὡς τὸν ἐργασάμενον ἀπὸ τῆς πρώτης· καὶ τὸν ὕστερον ἐλεεῖ καὶ τὸν πρῶτον θεραπεύει· κἀκείνῳ δίδωσι καὶ τούτῳ χαρίζεται· καὶ τὰ ἔργα δέχεται καὶ τὴν γνώμην ἀσπάζεται· καὶ τὴν πρᾶξιν τιμᾷ καὶ τὴν πρόθεσιν

ἐπαινεῖ. Οὐκοῦν εἰσέλθετε πάντες εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου ἡμῶν· καὶ πρῶτοι καὶ δεύτεροι τὸν μισθὸν ἀπολάβετε. Πλούσιοι καὶ πέννητες μετ' ἀλλήλων χορεύσατε. Ἐγκρατεῖς καὶ ῥάθυμοι τὴν ἡμέραν τιμήσατε, νηστεύσαντες καὶ μὴ νηστεύσαντες εὐφράνθητε σήμερον. Ἡ τράπεζα γέμει, τρυφήσατε πάντες. Ὁ μόσχος πολὺς, μηδεὶς ἐξέλθῃ πεινῶν. Πάντες ἀπολαύετε τοῦ συμποσίου τῆς πίστεως. Πάντες ἀπολαύσατε τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος. Μηδεὶς θρηνήτω πενίαν· ἐφάνη γὰρ ἡ κοινὴ βασιλεία. Μηδεὶς ὀδυρέσθω πταίσματα· συγγνώμη γὰρ ἐκ τοῦ τάφου ἀνέτειλε. Μηδεὶς φοβείσθω θάνατον· ἡλευθέρωσε γὰρ ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος θάνατος. Ἐσβесεν αὐτὸν, ὑπ' αὐτοῦ κατεχόμενος. Ἐσκύλευσε τὸν ἄδην ὁ κατελθὼν εἰς τὸν ἄδην. Ἐπικράνεν αὐτὸν γευσάμενον τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ τοῦτο προλαβὼν Ἡσαΐας ἐβόησεν· Ὁ ἄδης, φησὶν, ἐπικράνθη, συναντήσας Σοὶ κάτω. Ἐπικράνθη καὶ γὰρ κατηργήθη. Ἐπικράνθη καὶ γὰρ ἐνεπαίχθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐνεκρώθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ καθηρέθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐδεσμεύθη. Ἐλαβε σῶμα καὶ Θεῷ περιέτυχεν. Ἐλαβε γῆν καὶ συνήντησεν οὐρανῷ. Ἐλαβεν, ὅπερ ἔβλεπε καὶ πέπτωκεν ὅθεν οὐκ ἔβλεπε. Ποῦ Σου, θάνατε, τὸ κέντρον; ποῦ Σου, ἄδη, τὸ νῆκος; Ἀνέστη Χριστὸς καὶ Σὺ καταβέβλησαι. Ἀνέστη Χριστὸς καὶ πεπτώκασι δαίμονες. Ἀνέστη Χριστὸς καὶ χαίρουσιν Ἄγγελοι. Ἀνέστη Χριστὸς καὶ ζωὴ πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστὸς καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος. Χριστὸς γὰρ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλεται τὸ παρὸν τροπάριον τοῦ ἁγίου· ἤχος πλ. δ'.

Ἡ τοῦ στόματός σου, καθάπερ πυρός ἐκλάμψασα χάρις τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν· ἀφιλαργυρίας τῷ κόσμῳ θησαυροὺς ἐναπέθετο, τὸ ὕψος ἡμῖν τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν. Ἀλλὰ σοῖς λόγοις παιδεύων, Πάτερ Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε τῷ λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἶτα τό, Κύριε ἐλέησον ἐβ' Δόξα, καὶ νῦν τὴν τιμιωτέραν κτλ.
Καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτως·

Δόξα Σοι· ὁ Θεὸς ἡμῶν, Δόξα Σοι· ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρὸς· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἀννης καὶ πάντων Σοῦ τῶν ἁγίων ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος.

Εἶτα προσκυνήσαντες καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν ἐξέρχονται.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ
ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Ὁ διάκονος ἐξέρχεται τοῦ βήματος καὶ στάς ἐν τῇ συνήθει
τόπῳ του προσκυνήσας δὲ τρίς λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα,

Ὁ δὲ ἱερεὺς ὑψῶν τὸ Εὐαγγέλιον λέγει ἐκφώνως·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ
Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(Ποιῶν ἐν τῇ λέγειν σταυρὸν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου).

Ὁ χορός.

Ἀμήν.

Εἰτα ἀποκρινομένου τοῦ χοροῦ εἰς ἕκαστον τῶν ἐπομένων
Εἰρηνικῶν τὸ

Κύριε, ἐλέησον,

Ὁ διάκονος λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας
τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαθείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης, (ἣ ἐκκλησίας) πάσης πόλεως, χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες

αυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορὸς· Σοὶ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύ-
νησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύ-
ματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ψάλλεται τὸ α'. ἀντίφωνον παρὰ τῶν ψαλτῶν, ἀναγινώ-
σκοντος τοῦ ἱερέως τὴν εὐχὴν τοῦ ἀντιφώνου. Ὁ δὲ διάκονος προσ-
κυνήσας μεθίσταται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώ-
πιον τῆς Θεοτόκου βλέπων πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

Εὐχὴ τοῦ α' ἀντιφώνου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ τὸ κράτος ἀνείκαστον
καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὐ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον
καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος. Αὐτός, Δέσποτα, κατὰ
τὴν Σὴν εὐσπλαγχνίαν ἐπόλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ
ἐπὶ τὸν ἅγιον οἶκον τοῦτον καὶ ποίησον μεθ' ἡμῶν
καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη Σου
καὶ τοὺς οἰκτιρμούς Σου.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ α'. ἀντιφώνου ἐλθὼν ὁ διάκονος
καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ καὶ προσκυνήσας λέγει·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ θαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης,
ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες
ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

“Οτι Σὸν τὸ κράτος καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ δ' ἀντιφώνου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου· τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας Σου φύλαξον· ἁγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου Σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ Σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλείπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ Σέ.

“Ο διάκονος·

“Ἐτι καὶ ἔτι (ὡς ἀνωτέρω).

“Ο ἱερεὺς ἐκφώνως·

“Οτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ γ' ἀντιφώνου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

“Ο τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυεὶ καὶ τρισί, συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί Σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος, Αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων Σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χο-

ηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς
Σῆς ἀληθείας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον
χαριζόμενος.

Ψαλλομένου τοῦ Δοξαστικοῦ, τῶν Μακαρισμῶν, ἡ τῶν Ἀντι-
φῶνων, λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον, δίδωσι τῷ διακόνῳ καὶ
οὕτως ἐξελθόντες διὰ τοῦ βορείου μέρους ποιοῦσι τὴν μικρὰν εἴσο-
δον κατὰ τὰ διατεταγμένα.

Εὐχὴ τῆς εἰσόδου τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Δέσποτα, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας
ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιάς ἀγγέλων καὶ
ἀρχαγγέλων εἰς λειτουργίαν τῆς Σῆς δόξης, ποιή-
σον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἴσοδον ἁγίων ἀγγέλων
γενέσθαι συλλειτουργούντων τὴν Σὴν ἀγαθότητα.
Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις,
τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ταύτης τελεσθείσης λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα, δεικνύων
πρὸς ἀνατολὰς τῇ δεξιᾷ χειρὶ, κρατῶν ἅμα καὶ τὸ ὥράριον τοῖς τριῶν
δακτύλοις.

Εὐλόγησον Δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

**Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων Σου πάντοτε,
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Εἰθ' οὕτως ἀπέρχεται πρὸς τὸν ἀρχιερέα ἢ τὸν ἡγούμενον ὁ διά-
κονος καὶ ἀσπάζεται οὗτος τὸ Εὐαγγέλιον, εἰ πάρεστιν· εἰ δὲ μὴ, ἀσπά-
ζεται τοῦτο ὁ ἱερεὺς. Πληρωθέντος τοῦ τελευταίου τροπαρίου, ἔρχεται
ὁ διάκονος εἰς τὸ μέσον καὶ στάς ἔμπροσθεν τοῦ ἱερέως λέγει μεγα-
λοφώνως·

Σοφία, ὀρθοί.

Μετὰ τὰ συνήθως ψαλλόμενα τροπάρια λέγει ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνων·

Ὅτι ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεί,

Ὁ διάκονος·

Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ τρισαγίου λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν ἐξῆς εὐχὴν μυστικῶς.

Εὐχὴ τοῦ τρισαγίου ὕμνου.

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Χερουβιμ δοξολογούμενος καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ παντὶ Σου χάρισματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους Σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στήναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου Σου θυσιαστηρίου καὶ τὴν ὀφειλομένην Σοι προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν. Αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν τρισάγιον Ὑμνον καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί Σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν Σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεο-

τόκου καὶ πάντων τῶν Ἀγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός Σοι
παρεστησάντων. Ὅτι ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ
σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ
καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου τοῦ τρισαγίου παρὰ τῶν ψαλτῶν, ἀναγινώσκεται
καὶ ἐκ τοῦ βήματος παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ διακόνου ἐκ τρίτου· εἰάν δὲ
ἱεουργῇ ἀρχιερεὺς, ἢ συλλειτουργῶσιν ἱερεῖς, ψάλλεται ἐκ τοῦ βή-
ματος τρίς· εἰτα λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα·

Κέλευσον, Δέσποτα.

Καὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν καθέδραν, ἢ τὴν Πρόθεσιν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει ἀπερχόμενος·

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν καθέδραν.

Ὁ ἱερεὺς·

Εὐλογημένος εἰ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασι-
λείας Σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ πάντοτε·
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ τρισαγίου, ὁ διάκονος ἐλθὼν
ἐμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν λέγει·

Πρόσχωμεν! Σοφία· Πρόσχωμεν.

Εἰτα, τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, λέγει ὁ ἱερεὺς·

Εἰρήνη Σοι τῷ ἀναγινώσκοντι.

Ὁ ψάλτης·

Ἀλληλούϊα (ἐκ γ').

Τοῦ ὁποίου ψαλλομένου, ὁ μὲν διάκονος θυμῷ, ὁ δὲ ἱερεὺς
λέγει μυστικῶς ταύτην τὴν εὐχὴν·

Εὐχή πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς Σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν Σου κηρυγμάτων κατανόησιν· ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων Σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν Σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἰ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ δὲ διάκονος μετὰ τὸ θυμίαμα ἔρχεται πρὸς τὸν ἱερέα καὶ ὑποκλίνας αὐτῷ τὴν κεφαλὴν, κρατῶν δὲ καὶ τὸ ὄραριον σὺν τῷ Εὐαγγελίῳ λέγει·

Εὐλόγησον Δέσποτα, τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (τοῦδε).

Ὁ δὲ ἱερεὺς, σφραγίζων αὐτόν, λέγει·

Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (δεῖνος), δώη Σοι ρῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ τοῦ διακόνου ἀπερχομένου καὶ ἐν τῷ τεταγμένῳ τόπῳ ἵσταμένου, λέγει ὁ ἱερεὺς·

Σοφία, ὀρθοί· ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου· εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Ἐκ τοῦ κατὰ (τόνδε) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ ἱερεὺς·

Πρόσχωμεν.

Εἰτα, πληρωθέντος τοῦ Εὐαγγελίου, λέγει ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν διάκονον·

Εἰρήνη Σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ.

Ὁ δὲ διάκονος δοῦς τὸ Εὐαγγέλιον τῷ ἱερεὶ καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ λέγει·

Εἰπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἰπωμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθα Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου· δεόμεθα Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Εὐχὴ τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν Σῶν δούλων καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς Σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν Σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ Σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ διάκονος·

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δαῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτιτόρων τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (ἡ Μονῆς) ταύτης καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσασμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ Σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου ἀντιμηνσίου.

Ὁ διάκονος.

Εὐξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σώσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Εὐχὴ τῶν κατηχουμένων.

Πρὸ τοῦ ἀπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν, ἦν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν οὐρανοῖς κατοικῶν καὶ ἐπιβλέπων ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα Σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους Σου τοὺς κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλικότας τοὺς ἑαυτῶν αὐγένας ἐνώπιόν Σου καὶ δός αὐτοῖς τὸν ἐλαφρὸν ζυγόν ποίησον αὐτοὺς μέλη τίμια τῆς ἁγίας Σου Ἐκκλησίας καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, εἰς ἐπίγνωσιν Σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐξαπλοῖ τὸ Εἰλητόν ὁ ἱερεὺς.

Ὁ δὲ διάκονος·

Ὅσοι κατηχοίμενοι προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι προέλθετε· ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· μή τις τῶν κατηχουμένων· Ὅσοι πιστοί.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχή πιστῶν α'.

Μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι το Εἰλητόν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Σὺ, Κύριε, κατέδειξας ἡμῖν τὸ μέγα τοῦτο τῆς σωτηρίας μυστήριον· Σὺ κατηξίωσας ἡμᾶς, τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους Σου, γενέσθαι λειτουργοὺς τοῦ ἁγίου Σου θυσιαστηρίου· Σὺ ἱκάνωσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος εἰς τὴν διακονίαν ταύτην· ἵνα, ἀκατακρίτως στάντες ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης Σου, προσάγωμέν Σοι θυσίαν αἰνέσεως· Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι. Δός, Κύριε, καὶ ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων δεκτὴν γενέσθαι τὴν θυσίαν ἡμῶν καὶ εὐσπρόδεκτον ἐνώπιόν Σου.

Ὁ διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχή πιστῶν β'.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Ὁ Θεός, ὁ ἐπισκεψάμενος ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν· ὁ στήσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἁμαρτωλοὺς καὶ ἀναξίους δούλους

σου κατενώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, λειτουργεῖν
τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· Σὺ ἐνίσχυσον ἡμᾶς τῇ
δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν διακο-
νίαν σου ταύτην· καὶ δὸς ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ
στόματος ἡμῶν εἰς τὸ ἐπικαλεῖσθαι τὴν χάριν τοῦ
ἁγίου σου Πνεύματος ἐπὶ τῶν μελλόντων προτίθε-
σθαι δώρων.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλατ-
τόμενοι σοὶ τὴν δόξαν ἀναπεμπόμεν, τῷ Πατρὶ καὶ
τῷ Ἰῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ χερουβικοῦ ὕμνου ἁδομένου

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς
ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγί-
ζειν, ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ
διακонеῖν σοι μέγα καὶ φοβερόν καὶ αὐταῖς ταῖς
ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν. Ἀλλ' ὅμως διὰ τὴν ἄφατον
καὶ ἀμέτρητόν σου φιланθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ
ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν
ἐχρημάτισας καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναι-
μάκτου θυσίας τὴν ἱεουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς
Δεσπότης τῶν ἀπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεός
ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων
ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σερα-

φίμ Κύριος καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ μόνος Ἅγιος καὶ ἐν Ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν Σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἁγίᾳ Σου ταύτῃ τραπέζῃ καὶ ἱεουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν Σου σῶμα καὶ τὸ τίμιον αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἑαυτοῦ αὐχένα καὶ δέομαί Σου· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν Σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων Σου· ἀλλ' ἀξίωσον προσενεχθῆναι Σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου Σου τὰ δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἰ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ψαλλομένου τοῦ χερουβικοῦ ὕμνου ἀνγκινώσκειται παρὰ τοῦ ἱερέως μυστικῶς ἐκ γ'.

Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες, πᾶσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

Ὁ διάκονος·

Ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν. Ἀληλούια (ἐκ γ') 1).

1) Τῇ Μ. Πέμπτῃ καὶ Μ. Σαββάτῳ, ἐν ᾧ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ, ὅρα εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης Λειτουργίας.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, λέγων καθ' ἑαυ-
τὸν τὰ ἐπόμενα·

Ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ᾄδου δὲ μετὰ ψυχῆς
ὁ Θεός, ἐν παραδείσῳ δὲ μετὰ ληστοῦ καὶ ἐν
θρόνῳ ὑπῆρχες, Χριστέ, μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύμα-
τος πάντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος.

Ὡς ζωηφόρος, ὡς παραδείσου ὠραιότερος, ὄντως
καὶ παστάδος πάσης βασιλικῆς ἀναδέδεικται λαμ-
πρότερος, Χριστέ, ὁ τάφος Σου, ἡ πηγὴ τῆς ἡμῶν
ἀναστάσεως.

Τὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σκήνωμα,
χαῖρε· διὰ Σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρά, Θεοτόκε, τοῖς
κραυγάζουσιν· Εὐλογημένη Σὺ ἐν Γυναιξὶν ὑπάρχεις,
πανάμωμε Δέσποινα.

Εἶτα ἵσταται εἰς τὴν ὠραίαν τράπεζαν μυστικῶς τὸ, Δεῦτε
προσκυνώσωμεν (ἐκ γ') καὶ τὸν Ν' ἑκπύρην θυμιᾷ τὰς ἁγίας εἰκόνας
καὶ τὸν λαόν καὶ θυσιάζει τὸν λαόν. Τότε εὐδοκίαις θροῖαν
δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὁλοκαυτωμάτων εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν
βῆμα, θυμιᾷ καὶ πάλιν τὴν ἁγίαν τράπεζαν, τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ
ὅλον τὸ ἱερῆτεον, ἀποθέτει τὸν θυμιατὸν εἰς τὴν θέσιν του, ὅτε ὁ
ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἵστανται ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης·

Καὶ προσκυνοῦντες ἀμφότεροι ἐκ γ' τὴν ἁγίαν τράπεζαν ἀσπά-
ζονται τὸ ἅγιον ἀντιμίνσιον στρέφοντες πρὸς τὸν λαόν καὶ κλί-
νοντες τὴν κεφαλὴν των ἀπέρχοντάς εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν, ὁ δὲ
ἱερεὺς λέγει· τὰ·

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέη-
σόν με (ἐκ γ').

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λέγει· τῷ ἱερεῖ·

Ἐπαρον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαμβάνων τὸν ἀέρα ἐπιθέτει ἐπὶ τῶν ὤμων
τοῦ διακόνου λέγων·

Ἐν εἰρήνῃ ἐπάρατε τὰς χεῖρας ἡμῶν εἰς τὰ
ἅγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Εἶτα λαβὼν τὸ ἅγιον δισκάριον ἐπιτίθησιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
τοῦ διακόνου λέγων·

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ
σάλπιγγος.

Λαμβάνει δὲ καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ ἐξέρχονται
τῆς ἀριστερᾶς πύλης· καὶ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πάντων ἡμῶν μνησθεῖη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ
βασιλείᾳ Αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα δὲ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Τοῦ θεοσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου Βασιλέως
ἡμῶν (δεῖνος), παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοῦ.

Πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστια-
νῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εὕρισκομένων ἐν τῇ πόλει
(ἢ Μονῇ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρο-
μητῶν καὶ ἀνακαινιστῶν τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου·
τῶν μακαρίων κτιτόρων αὐτοῦ. Καὶ τῆς ἱερωσύνης
ἡμῶν μνησθεῖη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐ-
τοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

(Ὅταν δὲ συνιεουργῇ καὶ ἀρχιερεὺς, λέγουσι· „Τῆς ἀρχιε-
ρωσύνης Σου μνησθε(η Κύριος ὁ Θεός κτλ.“ ὡς ἄνωτέρω).

Γενομένης δὲ τῆς εἰσόδου τῶν τιμίων δώρων, ὁ μὲν διάκονος
ἵσταται ἐκ δεξιῶν τῆς ἁγίας τραπέζης κρατῶν τὸ ἅγιον δισκᾶριον
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, λέγων δὲ τῷ ἱερεὶ ἢ ἀρχιερεὶ „τῆς ἀρχιε-
ρωσύνης Σου, ἢ τῆς ἱερωσύνης Σου, μνησθεῖη Κύριος κτλ.“ καὶ ὁ
ἱερεὺς ἢ ἀρχιερεὺς πρὸς τὸν διάκονον· „Μνησθεῖη Κύριος ὁ Θεός
τῆς ἱεροδιακονίας Σου, ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας κτλ.“ — Καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς ἀποτίθῃσι τὸ ἅγιον
ποτήριον ἐπὶ τοῦ ἀντιμινσίου πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς χειρὸς του,
τὸ δὲ ἅγιον δισκᾶριον λαβὼν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ διακόνου ἀποτί-
θῃσιν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος λέγων συνάμα τὰ ἐπόμενα τροπάρια·

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν
τὸ ἄχραντόν Σου σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ εἰλήσας καὶ
ἀρώμασιν, ἐν μνήματι κενῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Ταῖς μυροφόροις γυναιξί, παρὰ τὸ μνήμα ἐπιτάας, ὁ Ἄγγελος ἐβόα. Τὰ μύρα τοῖς θνητοῖς ὑπάρχει ἁρμόδια, Χριστὸς δὲ διαφθορᾶς ἐδείχθη ἀλλότριος.

Ὅτε κατήλθες πρὸς τὸν θάνατον, ἡ ζωὴ ἡ ἀθάνατος, τότε τὸν ἄδην ἐνέκρωσας τῇ ἀστραπῇ τῆς θεότητος· ὅτε δὲ καὶ τοὺς τεθνεῶτας ἐκ τῶν καταθονίων ἀνέστησας, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν ἐπουρανίων ἐκραύγαζον, Ζωοδότα Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Καὶ λαβὼν τὸν ἀέρα ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου καὶ θυμιάσας αὐτόν, σκεπάζει τὰ ἅγια καὶ ἁσπάζονται αὐτά, εἰτα λέγει ὁ διάκονος τῷ ἱερεῖ·

Ἀγάθυνον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὸν θυμιατὸν καὶ θυμιάσας τὰ ἅγια λέγει τὸ τέλος τοῦ Ν' ψαλμοῦ ὡς ἔπεται·

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

Καὶ ἀποθίσει τὸν θυμιατὸν τῷ διακόνῳ, ὅστις θέτει αὐτόν εἰς τὸν τόπον του.

Εἰτα λέγει ὁ ἱερεὺς τῷ διακόνῳ·

Μνήσθητί, μου ἀδελφε ἐκείνη καὶ συλλειτουργέ.

Καὶ ὁ διάκονος πρὸς αὐτόν·

Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱερωσύνης Σου ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ, κτλ.

Εἰτα ὑποκλίνας ὁ διάκονος τὴν κεφαλὴν τῷ ἱερεῖ, κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ του τὸ ὠράριον, λέγει πρὸς αὐτόν·

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ ἱερεὺς·

Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι.

Καὶ ὁ διάκονος·

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσῃ ἡμῖν πάσας
τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Καὶ πάλιν ὁ διάκονος·

Μνήσθητί μου, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ ἱερεὺς·

Μνησθείη σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ
Αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, κτλ.

Καὶ ὁ διάκονος μετὰ τὸ Ἀμήν, ἀσπαζόμενος τὴν δεξιάν τοῦ
ιερέως ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ
τοῦ λέγει ἐκφώνως·

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέη τοῦ·

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων δώρων τοῦ Κυ-
ρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ
πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν
αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,
ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ τῆς προσκομιδῆς.

Μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν, ἦν
λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγα-
γὼν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ἡμῖν ὁδοὺς
εἰς σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων μυστη-
ρίων ἀποκάλυψιν· Σὺ εἰ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν
διακονίαν ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός Σου
τοῦ ἁγίου. Εὐδοκησον δὴ, Κύριε, τοῦ γενέσθαι ἡμᾶς

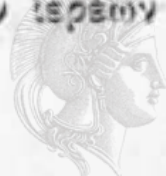
δουκόνους τῆς καινῆς Σου διαθήκης, λειτουργοὺς τῶν ἁγίων Σου μυστηρίων· πρόσδεξαι ἡμᾶς, προσεγγίζοντας τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ, κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἐλέους Σου, ἵνα γενώμεθα ἄξιοι τοῦ προσφέρειν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· ἦν προσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν Σου θυσιαστήριον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος. Ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, ὁ Θεός, καὶ ἔπιδε ἐπὶ τὴν λατρείαν ἡμῶν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὡς προσεδέξω Ἀβελ τὰ δῶρα, Νῶε τὰς θυσίας, Ἀβραὰμ τὰς ὀλοκαρπύσεις, Μωϋσέως καὶ Ἀαρὼν τὰς ἱερωσύνας, Σαμουὴλ τὰς εἰρηνικάς· ὡς προσεδέξω ἐκ τῶν ἁγίων Σου Αποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην λατρείαν, οὕτω καὶ ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν πρόσδεξαι τὰ δῶρα ταῦτα ἐν τῇ χρηστότητί Σου, Κύριε· ἵνα, καταξιωθέντες λειτουργεῖν ἀμέμπτως τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ, εὐρωμεν τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς Σου τῆς δικαίας.

Ὁ διάκονος ἐκφώνως·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν 1) πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

1) Σημείωσον ὅτι εἰς τὰς περικοπὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων καθὼς καὶ ἐν τῇ Μ. Πέμπτῃ καὶ τῷ Μ. Σαββάτῳ, ἐν ᾧ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, ἀντὶ „Τὴν ἡμέραν τελείαν κτλ.“ λέγει „Τὴν ἑσπέραν τελείαν κτλ.“ Ἐπειδὴ τότε δὲν εἶνε ὄρθρου ἀκολουθία, ἀλλ' ἑσπερινοῦ καὶ πρὸς γνῶσιν τῶν ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων.

Ὁ χορός· Παράσχου, Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν
ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου
αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν
πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰ-
ρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰ-
τησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα,
ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν
ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης,
ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες,
ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ,
μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ
καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς·

Εἰρήνην πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμο-
λογήσωμεν.

Εἰτα ὁ αὐτός·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς, ἄρας τὸν ἄερα ἐπάνω τῶν τιμίων θώρων, κινεῖ αὐτὸν ἀνοικτόν.

Ὁ λαὸς τὸ

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, κτλ. 1).

Ὁ διάκονος

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ χορὸς· Ἐλαϊον εἰρήνην, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν.

Καὶ ἐνλογεῖ τὸν λαόν· ὁ δὲ διάκονος, οὐκ ἔχει τὰ ἅγια εὐχαρίστας.

Ὁ χορὸς

Καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματός Σου.

Ὁ ἱερεὺς

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

(ὑψῶν τὰς χεῖράς του). Ὁ χορὸς

Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ ἱερεὺς

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ χορὸς

Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς

1) Ὁρα ἐν τῇ β' ὑποσημειώσει σελ. 76.

Ὁ ὢν, Δέσποτα, Κύριε Θεέ, Πάτερ παντοκρά-
τορ, προσκυνητέ, ἄξιον ὡς ἀληθῶς καὶ δίκαιον καὶ
πρέπον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἁγιωσύνης Σου, Σὲ
αἰνεῖν, Σὲ ὑμνεῖν, Σὲ εὐλογεῖν, Σὲ προσκυνεῖν, Σοὶ
εὐχαριστεῖν, Σὲ δοξάζειν τὸν μόνον ὄντως ὄντα Θεὸν
καὶ Σοὶ προσφέρειν ἐν καρδίᾳ συντετριμμένη καὶ
πνεύματι ταπεινώσεως τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν
ἡμῶν· ὅτι Σὺ εἶ ὁ χαρισάμενος ἡμῖν τὴν ἐπίγνωσιν
τῆς Σῆς ἀληθείας. Καὶ τίς ἱκανὸς λαλῆσαι τὰς ду-
ναστείας Σου; ἀκουστάς ποιῆσαι πάσας τὰς αἰνέσεις
Σου; ἢ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά Σου ἐν
παντὶ καιρῷ; Δέσποτα τῶν ἀπάντων, Κύριε οὐρανοῦ
καὶ γῆς καὶ πάσης κτίσεως ὀρωμένης τε καὶ οὐχ
ὀρωμένης, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης καὶ ἐπι-
βλέπων ἀδύσσοις, ἀναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀπε-
ρίγραπτε, ἀναλλοίωτε, ὁ Πατήρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτήρος,
τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, ὃς ἐστὶν εἰκὼν τῆς Σῆς ἀγαθό-
τητος, σφραγὶς ἰσότητος, ἐν ἑαυτῷ δεικνὺς Σὲ τὸν
Πατέρα, Λόγος ζῶν, Θεὸς ἀληθινός, ἡ πρὸ αἰώνων
σοφία, ζωὴ, ἁγιασμός, δύναμις, τὸ φῶς τὸ ἀλη-
θινόν· παρ' οὗ τὸ Πνεῦμα, τὸ τῆς υἱοθεσίας χάρισμα,
ὁ ἄρραβὼν τῆς μελλούσης κληρονομίας, ἡ ἀπαρχὴ
τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἡ ζωοποιὸς δύναμις, ἡ πηγὴ
τοῦ ἁγιασμοῦ, παρ' οὗ πᾶσα κτίσις λογικὴ τε καὶ
νοερὰ δυναμουμένη Σοὶ λατρεύει καὶ Σοὶ τὴν αἴ-
διον ἀναπέμπει δοξολογίαν, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα
Σά. Σὲ γὰρ αἰνοῦσιν Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Θρόνοι,
Κυριότητες, Ἀρχαί, Ἐξουσίαι, Δυνάμεις καὶ τὰ πο-
λυόμματα Χερουβίμ· Σοὶ παρίστανται κύκλῳ τὰ Σε-
ραφίμ, ἕξ πτέρυγες τῷ ἐνὶ καὶ ἕξ πτέρυγες τῷ ἐνὶ
καὶ ταῖς μὲν δυοῖ κατακαλύπτουσι τὰ πρόσωπα ἑαυ-

των, ταῖς δυσὶ δὲ τοὺς πόδας καὶ ταῖς δυσὶ πετό-
μενα κέκραγεν ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον ἀκαταπαύ-
τοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκρα-
ότα καὶ λέγοντα·

Ὁ χορὸς τό, "Ἄγιος,, "Ἄγιος, Κυριος Σχδχῶθ, κτλ.

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος λαβὼν τὸν ἀστερίσκον ἐκ τοῦ
δισκαρίου καὶ ποιήσας τύπον σταυροῦ ἐπ' αὐτοῦ θέτει αὐτὸν ἐπὶ
τῶν καλυμμάτων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μετὰ τούτων τῶν μακαρίων δυνάμεων, Δέσποτα
φιλάνθρωπε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ βοῶμεν καὶ
λέγομεν· "Ἄγιος εἰ ὡς ἀληθῶς καὶ πανάγιος καὶ
οὐκ ἔστι μέτρον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἀγιοσύνης
Σου καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις Σου, ὅτι ἐν
δικαιοσύνῃ καὶ κρίσει ἀληθινῇ πάντα ἐπήγαγες ἡμῖν·
πλάσας γὰρ τὸν ἄνθρωπον, χοὺν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς
καὶ εἰκόνι τῇ Σῇ, ὁ Θεός, τιμήσας, τέθεικας αὐτὸν
ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἀθανασίαν ζωῆς καὶ
ἀπόλαυσιν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐν τῇ τηρήσει τῶν ἐν-
τολῶν Σου ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ· ἀλλὰ παρακού-
σαντα Σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ κτίσαντος αὐτὸν
καὶ τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὄφεως ὑπαχθέντα, νεκρωθέντα τε
τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ παραπτώμασιν, ἐξώρισας αὐτὸν
ἐν τῇ δικαιοκρίσει Σου, ὁ Θεός, ἐκ τοῦ παραδείσου
εἰς τὸν κόσμον τοῦτον καὶ ἀπέστρεψας εἰς τὴν γῆν,
ἐξ ἧς ἐλήφθη, οἰκονομῶν αὐτῷ τὴν ἐκ παλιγγενε-
σίας σωτηρίαν, τὴν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ Σου. Οὐ
γὰρ ἀπεστράφης τὸ πλάσμα Σου εἰς τέλος, ὃ ἐποί-
ησας, ἀγαθέ, οὐδὲ ἐπελάθου ἔργου χειρῶν Σου, ἀλλ'

ἐπεσκέψω πολυτρόπως διὰ σπλάγχνα ἐλέους Σου·
 Προφήτας ἐξαπέστειλας· ἐποίησας δυνάμεις διὰ τῶν
 Ἀγίων Σου, τῶν καθ' ἐκάστην γενεὰν εὐαρεστη-
 σάντων Σοι· ἐλάλησας ἡμῖν διὰ στόματος τῶν δού-
 λων Σου τῶν προφητῶν, προκαταγγέλλων ἡμῖν τὴν
 μέλλουσαν ἔσεσθαι σωτηρίαν· νόμον ἔδωκας εἰς βοή-
 θειαν· Ἀγγέλους ἐπέστησας φύλακας· Ὅτε δὲ ἦλθε
 τὸ πλήρωμα τῶν καιρῶν, ἐλάλησας ἡμῖν ἐν αὐτῷ
 τῷ Υἱῷ Σου δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησας· ὅς,
 ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης Σου καὶ χαρακτήρ τῆς
 ὑποστάσεώς Σου, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ρήματι τῆς
 δυνάμεως αὐτοῦ, οὐχ ἄρπαγμόν ἡγήσατο τὸ εἶναι
 ἴσα Σοι τῷ Θεῷ καὶ Πατρί· ἀλλὰ Θεὸς ὢν προαιώ-
 νιος, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνάνε-
 στράφη· καὶ ἐκ Παρθένου ἁγίας σαρκωθείς ἐκένωσεν
 ἑαυτὸν, μορφὴν δούλου λαβὼν, σύμμορφος γενόμενος
 τῷ σώματι τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα ἡμᾶς συμ-
 μόρφους ποιήσῃ τῆς εἰκόνος τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐπειδὴ
 γὰρ δι' ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κό-
 σμον καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, ἡυδόκησεν ὁ
 μονογενὴς Σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, γενόμενος ἐκ
 γυναικός, τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μα-
 ρίας, γενόμενος ὑπὸ νόμον κατακρίναι τὴν ἁμαρ-
 τίαν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ· ἵνα οἱ ἐν τῷ Ἀδὰμ ἀπο-
 θνήσκοντες ζωοποιηθῶσιν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ Σου·
 καὶ ἐμπολιτευσάμενος τῷ κόσμῳ τούτῳ, δοὺς προσ-
 τάγματα σωτηρίας, ἀποστήσας ἡμᾶς τῆς πλάνης
 τῶν εἰδώλων, προσήγαγε τῇ ἐπιγνώσει Σοῦ τοῦ ἀλη-
 θινοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς κτησάμενος ἡμᾶς ἑαυτῷ λαὸν
 περιούσιον, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον· καὶ
 καθάρισας ἐν ὕδατι καὶ ἁγιάσας τῷ Πνεύματι τῷ
 ἁγίῳ ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντάλλαγμα τῷ θανάτῳ, ἐν ᾧ

κατειχόμεθα πεπραμένοι ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ κα-
τελθὼν διὰ τοῦ Σταυροῦ εἰς τὸν Ἄδην, ἵνα πλη-
ρώσῃ ἐαυτοῦ τὰ πάντα, ἔλυσε τὰς δυνάμεις τοῦ θανά-
του· καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ὁδοποιήσας
πάσῃ σαρκὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, (καθότι οὐκ
ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς φθορᾶς τὸν ἀρχη-
γὸν τῆς ζωῆς), ἐγένετο ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων,
πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα ἡ αὐτὸς τὰ πάντα
ἐν πᾶσι πρωτεύων· καὶ ἀνελθὼν εἰς τοὺς οὐρανοὺς
ἐκάθησεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης Σου ἐν ὑψη-
λοῖς· ὅς καὶ ἤξει ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα
αὐτοῦ. Κατέλιπε δὲ ἡμῖν ὑπομνήματα τοῦ σωτηρίου
αὐτοῦ Πάθους, ταῦτα, ἃ προτεθήκαμεν κατὰ τὰς
αὐτοῦ ἐντολάς· μέλλων γὰρ ἐξίέναι ἐπὶ τὸν ἐκούσιον
καὶ αἰδιδιμον καὶ ζωοποιὸν αὐτοῦ θάνατον, τῇ νυκτὶ
τῆς παραδίδου ἐαυτὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς,
λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ καὶ ἀχράντων
χειρῶν, καὶ ἀναδείξας Σοὶ τῷ Θεῷ καὶ πατρί, καὶ
εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἁγιάσας, κλάσας,

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀπο-
στόλοις εἰπών·

Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ Σῶμα τὸ
ὑπὲρ ἡμῶν κλώμενον, εἰς ἅφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορός, Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁμοίως καὶ ποτήριον, ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς
ἀμπέλου λαβὼν, κέρασας, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας,
ἁγιάσας,

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις εἰπών·

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τὸ Αἷμά μου τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορὸς τό, Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὅσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε καὶ τὴν ἐμὴν ἀνάστασιν ὁμολογεῖτε. Μεμνημένοι οὖν, Δέσποτα, καὶ ἡμεῖς τῶν σωτηρίων αὐτοῦ παθημάτων, τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ, τῆς τριημέρου ταφῆς, τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, τῆς ἐκ δεξιῶν Σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καθεδρᾶς καὶ τῆς ἐνδόξου καὶ φοβερᾶς δευτέρας αὐτοῦ παρουσίας.

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἢ διάκονος στυρνώνει τὰς χεῖράς του, θέτων τὴν μὲν δεξιάν ἄνωθεν τῆς ἀριστερᾶς, καὶ λαμβάνει μὲ τὴν δεξιάν του τὸ ἅγιον δισκῆριον, καὶ μὲ τὴν ἀριστεράν του τὸ ἅγιον ποτήριον, κινεῖ αὐτὰ στυρνοειδῶς μετὰ μεγάλης προσοχῆς, λέγων συνάμα μεγαλοφώνως.

Τὰ Σὰ ἐκ τῶν Σῶν Σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.

Ὁ χορὸς τό, Σὲ ὑμνοῦμεν, Σὲ εὐλογοῦμεν, Σοὶ εὐχαριστοῦμεν κ. τ. λ.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Διὰ τοῦτο, Δέσποτα πανάγιε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοι Σου, οἱ καταξιωθέντες λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ, οὐ διὰ τὰς δικαιοσύνας ἡμῶν (οὐ γὰρ ἐποιήσαμεν τι ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς γῆς) ἀλλὰ διὰ τὰ ἐλέη Σου καὶ

τοὺς οἰκτιρμούς Σου, οὓς ἐξέχεας πλουσίως ἐφ' ἡμᾶς
θαρροῦντες προσεγγίζομεν τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστη-
ρίῳ, καὶ προθέντες τὰ ἀντίτυπα τοῦ ἁγίου σώματος
καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, Σοῦ δεόμεθα καὶ Σὲ πα-
ρακαλοῦμεν, Ὁ Ἅγιε Ἀγίων, εὐδοκίᾳ τῆς Σῆς ἀγά-
θητος, ἐλθεῖν τὸ Πνεῦμά Σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς,
καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα, καὶ εὐλογῆσαι
αὐτὰ καὶ ἁγιάσαι καὶ ἀναδεῖξαι.

Ἐπειτα ὁ, τε ἱερεὺς καὶ διάκονος προσκυνοῦσι τρεῖς ἔμπρο-
σθεν τῆς τραπέζης εὐχόμενοι καθ' ἑαυτοὺς καὶ λέγοντες τό·

Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέ-
ησόν με.

Εἶτα τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας ὁ δεικνύων δεικνύει σὺν τῷ
ὄραρίῳ τὸν ἅγιον ἄρτον λέγων·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.

Καὶ ἀνιστάμενος ὁ ἱερεὺς σφραγίζει τὸν ἅγιον ἄρτον καὶ λέ-
γει μυστικῶς·

Τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον, αὐτὸ τὸ τίμιον σῶμα
τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

Ὁ διάκονος·

Ἀμήν·

Καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς δεικνύων σὺν τῷ ὄραρίῳ τὸ ἅγιον ποτή-
ριον λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τοῦτο λέγει·

Τὸ δὲ ποτήριον τοῦτο, αὐτὸ τὸ τίμιον αἶμα
τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

‘Ο διάκονος’

’Αμήν.

Καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς δεικνύων μετὰ τοῦ ὠραρίου ἀμφοτέρω τὰ ἅγια λέγει

Εὐλόγησον, Δέσποτα, συναμφοτέρα.

‘Ο δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν ἀμφοτέρω τὰ ἅγια λέγει·

Τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

‘Ο διάκονος’

’Αμήν, ’Αμήν, ’Αμήν.

Καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας τῷ ἱερεὶ καὶ εἰπὼν τό, Μνήσθητί μου, Δέσποτα ἅγιε, τοῦ ἁμαρτωλοῦ, μεθίσταται ἐν ᾧ πρότερον ἵστατο τόπῳ, καὶ λαβὼν τὸ ριπίδιον ρητίζει τὰ ἅγια, ὡς καὶ πρότερον.

‘Ο ἱερεὺς μυστικῶς’

‘Ημᾶς δὲ πάντας, τοὺς ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου καὶ τοῦ ποτηρίου μετέχοντας, ἐνώσας ἀλλήλους εἰς ἐνὸς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν, καὶ μηδένα ἡμῶν εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα ποιήσας μετασχεῖν τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ Σου, ἀλλ’ ἵνα εὖρωμεν ἔλεον καὶ χάριν μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ’ αἰῶνός Σοι εὐαρεστησάντων, Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, ’Αποστόλων, Κληρύκων, Εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, διδασκάλων, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐπὶ πίστει τετελειωμένου.

‘Ο ἱερεὺς ἐκφώνως’

’Εξαιρέτως τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Καὶ ὁ χορὸς ψάλλει τό, Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη κτλ.
Ἐτι τό,

Τὴν γὰρ σὴν μήτραν θρόνον ἐποίησε καὶ τὴν σὴν γαστέρα,
κτλ.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου, καὶ
Ἰαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀ-
ποστόλων τοῦ ἁγίου (τοῦ δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνή-
μην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων Σου τῶν ἁγίων, ὧν
ταῖς ἱκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός. Καὶ μνήσθη-
τι πάντων τῶν προκεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστά-
σεως ζωῆς αἰωνίου.

Ὁ διάκονος θυμιάσας τὴν ἁγίαν τράπεζαν κύκλῳ μνημο-
νεύει τὰ δίπτυχα ὧν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ζώντων λέγει·

Ἐπὶ τῶν ζώντων λέγει· Ὑπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τοῦ δούλου Σου (τοῦ
δεῖνος).

Ἐπὶ δὲ τῶν τεθνεώτων λέγει·

Ὑπὲρ ἀναπαύσεως, ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τῆς καὶ
ψυχῆς τοῦ δούλου Σου (τοῦ δεῖνος) ἐν τόπῳ φωτει-
νῷ ἐνθα ἀπέδρα λύπη καὶ στεναγμός, ἀνάπαυσον
αὐτόν, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως

Καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ
φῶς τοῦ προσώπου Σου· Ἐτι δεόμεθα, μνήσθητι,
Κύριε, τῆς ἁγίας Σου Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς
Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς
οἰκουμένης, καὶ εἰρήνευσον αὐτήν, ἣν περιποιήσω
τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ Χριστοῦ Σου, καὶ τὸν ἅγιον
οἶκον τοῦτον στερέωσον μέχρι τῆς συντελείας τοῦ

αἰῶνος. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν τὰ δῶρά Σοι ταῦτα προσκομισάντων, καὶ ὑπὲρ ὧν καὶ δι' ὧν καὶ ἐφ' οἷς αὐτὰ προσεκόμισαν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις Σου Ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων· ἄμειψαι αὐτοὺς τοῖς πλουσίοις Σου καὶ ἐπουρανίοις χαρίσμασι· χάρισαι αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια, ἀντὶ τῶν προσκαίρων τὰ αἰώνια, ἀντὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἄφθαρτα. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν ἐρημίαις καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ εὐλαβείᾳ καὶ ἀσκήσει καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν εὐσεβεστάτων καὶ πιστοτάτων ἡμῶν Βασιλέων, οὓς ἐδικαίωσας βασιλεύειν ἐπὶ τῆς γῆς ὅπλῳ ἀληθείας, ὅπλῳ εὐδοκίας, στεφάνωσον αὐτούς, ἐπισκιάσον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐν ἡμέραις πολέμων, ἐνίσχυσον αὐτῶν τὸν βραχίονα, ὑψώσον αὐτῶν τὴν δεξιάν, κράτυνον αὐτῶν τὴν βασιλείαν, ὑπόταξον αὐτοῖς πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα, χάρισαι αὐτοῖς βαθεῖαν καὶ ἀναφαίρετον εἰρήνην, λάλησον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας Σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ Σου, ἵνα ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ τῶν ἐν τῷ παλατίῳ ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ στρατοπέδου. Τοὺς ἀγαθοὺς ἐν τῇ ἀγαθότητί Σου διατήρησον· τοὺς πονηροὺς ἀγαθοὺς ποίησον ἐν τῇ χρηστότητί Σου. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ περιστῶτος λαοῦ, καὶ τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων, καὶ ἐλέησον αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου· τὰ ταμεῖα ἔμπλησον παντὸς ἀγαθοῦ· τὰς συζυγίας αὐτῶν

εἰρήνην καὶ ὁμονοίαν διατήρησον, τὰ νήπια ἐκ-
 ρεψον, τὴν νεότητι παιδαγωγήσον, τὸ γῆρας πε-
 ρικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησαι, τοὺς
 σκορπισμένους ἐπισυνάγαγε καὶ σύναψον τῇ ἁγίᾳ
 σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ, τοὺς
 ἐχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐλευθέρω-
 ν· τοῖς πλέουσι συνόδευσον· χηρῶν πρόστηθι· ὀρ-
 φανῶν ὑπεράσπισον· αἰχμαλώτους ρῦσαι, νοσοῦντας
 ἰάσαι· τῶν ἐν θήμασι καὶ μετάλλοις, καὶ ἐξορίαις,
 καὶ πικραῖς δουλείαις, καὶ πάσῃ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ
 καὶ περιστάσει ὄντων μνημόνευσον, ὁ Θεός, καὶ
 πάντων τῶν δεομένων τῆς μεγάλης Σου εὐσπλαγ-
 χνίας· καὶ τῶν ἀγαπώντων ἡμᾶς καὶ τῶν μισούντων,
 καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὐχεσθαι
 ὑπὲρ αὐτῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ μνησθητι, Κύριε
 ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐπὶ πάντας ἐκχεον τὸ πλοῦσίόν
 Σου ἔλεος, πᾶσι παρέχων τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτή-
 ματα. Καὶ ὦν ἡμεῖς οὐκ ἐμνημονεύσαμεν δι' ἄ-
 γνοιαν, ἢ λήθην, ἢ πλῆθος ὀνομάτων, αὐτὸς μνη-
 μόνευσον, ὁ Θεός, ὁ εἰδὼς ἑκάστου τὴν ἡλικίαν
 καὶ τὴν προσηγορίαν, ὁ εἰδὼς ἕκαστον ἐκ κοιτίας
 μητρὸς αὐτοῦ. Σὺ γὰρ εἰ, Κύριε, ἡ βοήθεια τῶν
 ἀβοηθήτων, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, ὁ τῶν χει-
 μαζομένων σωτήρ, ὁ τῶν πλεόντων λιμὴν, ὁ τῶν
 νοσοῦντων ἰατρός· αὐτὸς τοῖς πᾶσι τὰ πάντα γενοῦ,
 ὁ εἰδὼς ἕκαστον καὶ τὸ αἶτημα αὐτοῦ, οἶκον καὶ
 τὴν χρείαν αὐτοῦ. Ρῦσαι, Κύριε, τὴν πόλιν (ἢ τὴν
 μονὴν) ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν, χώραν ἀπὸ λοι-
 μοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαί-
 ρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐμφυλίου πολέμου.

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἀγίαις Σου ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἐντιμον, ὑγιαῖ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας.

Ὁ δὲ διάκονος·

Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ χορός· καὶ πάντων καὶ πασῶν·

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας. Μνήσθητι, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιοτήτος· συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· καὶ μὴ διὰ τὰς ἐμὰς ἀμαρτίας κολῶσαις τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος ἀπὸ τῶν προκειμένων δώρων. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ πρεσβυτερίου τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος· καὶ μηδένα ἡμῶν καταισχύνῃς τῶν κυκλούντων τὸ ἅγιόν Σου θυσιαστήριον. Ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί Σου, Κύριε, ἐπιφάνηθι ἡμῖν ἐν τοῖς πλουσίοις Σου οἰκτιρμοῖς· εὐκράτους καὶ ἐπωφελεῖς τοὺς ἀέρας ἡμῖν χάρισαι· ὄμβρους εἰρηνικοὺς τῇ γῇ πρὸς καρποφορίαν δώρησαι· εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνι-αυτοῦ τῆς χρηστότητός Σου· παῦσον τὰ σχίσματα τῶν ἐκκλησιῶν· σθέσον τὰ φρυάγματα τῶν ἐθνῶν· τὰς τῶν αἱρέσεων ἐπαναστάσεις ταχέως κατάλυσον τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος· πάντας ἡμᾶς πρόσδεξαι εἰς τὴν βασιλείαν Σου, υἱοὺς φωτὸς καὶ

τοὺς ἡμέρας ἀναδείξας· τὴν Σὴν εἰρήνην καὶ τὴν
τὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν·
πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ
προξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρε-
πὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εὐλογῶν αὐτόν, λέγει ἐκ-
φώνως.

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ
Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ δὲ διάκονος ἐξελθὼν τοῦ ἱεροῦ καὶ πρὸς τὸν λαόν, λέγει·

Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι
ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων
τιμίων δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προδεξά-
μενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νο-
ερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευ-
ματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θεῖαν χάριν καὶ
τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος τοῦ Κυρίου δεη-
θῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,
ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Ο ἱερεὺς μυστικῶς’

‘Ο Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σφῆζειν, Σὺ ἡμᾶς δίδαξον εὐχαριστεῖν Σοι ἐπαιξίως ὑπὲρ τῶν εὐεργεσιῶν Σου, ὧν ἐποίησας καὶ ποιεῖς μεθ’ ἡμῶν. Σὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ προδεξάμενος τὰ δῶρα ταῦτα, καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ δίδαξον ἐπιτελεῖν ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Σου, ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων Σου, ἐνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ σώματι καὶ αἵματι τοῦ Χριστοῦ Σου· καί, ὑποδεξάμενοι αὐτὰ ἀξίως, σχῶμεν τὸν Χριστὸν κατοικοῦντα ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, καὶ γενώμεθα ναὸς τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος.....Ναί, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ μηδένα ἡμῶν ἐνοχὸν ποιήσης τῶν φρικτῶν Σου τούτων καὶ ἐπουρανίων μυστηρίων, μηδὲ ἀσθενῆ ψυχῇ καὶ σώματι, ἐκ τοῦ ἀναξίως τούτων μεταλαμβάνειν· δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν πνοῆς ἀξίως ὑποδέχεσθαι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων Σου εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς ἀπολογία ἐμπρόσδετον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ Σου, ὅπως ἂν καὶ ἡμεῖς μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων τῶν ἀπ’ αἰῶνός Σοι εὐαρεστησάντων γενώμεθα μέτοχοι τῶν αἰωνίων Σου ἀγαθῶν, ὧν ἡτοίμασας τοῖς ἀγαπῶσί Σε, Κύριε.

‘Ο διάκονος’

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

‘Ο χορὸς’ Παράσχου, Κυριε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν
 ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου
 αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημ-
 μελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
 καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώ-
 μεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰ-
 ρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰ-
 τησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα,
 ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν
 ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν
 τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἄλ-
 λήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ
 παραθώμεθα.

Ὁ χορός. Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως

Καὶ καταξιώσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρη-
 σίας ἀκατακρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι Σὲ τὸν ἐπου-
 ράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ὁ λαός.

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ὁ ἱερεὺς·

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ
 ἡ δόξα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύ-
 ματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰτα

Ὁ χορός. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, τοὺς ὑποκεκλικότας Σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς εὐλόγησον, ἀγίασον, φρούρησον, ὀχύρωσον, ἐνδυνάμωσον, ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ ἀπόστησον· παντὶ δ' ἔργῳ ἀγαθῷ σύναψον καὶ καταξίωσον ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων Σου τούτων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμαῖς καὶ φιланθρωπία τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου Σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας Σου ἐλθὲ εἰς τὸ ἀγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ Σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματός Σου καὶ τοῦ τιμίου αἵματος καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ὑψῶν τὸν ἅγιον ἄρτον, ἐκφωνεῖ·

Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ χορός.

Εἰς ἅγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς
 δεξάν Θεοῦ Πατρός, Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλει τὸ κοινωνικόν.

Εἶτα ὁ διάκονος εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἱερόν, καὶ στάς ἐκ δε-
 ξιῶν τοῦ ἱερέως, λέγει.

Μέλισον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς μελίζων αὐτὸν εἰς τέσσαρα τμήματα μετὰ προσ-
 οχής καὶ εὐλαθείας λέγει·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ,
 ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιό-
 μενος καὶ μὴ δέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθιόντας
 ἁγιάζων.

Καὶ κατατάττει τὰ τέσσαρα τμήματα ταῦτα σταυροειδῶς ἐν
 τῷ ἁγίῳ δισκαρίῳ οὕτως·

ΙΣ
 ΝΙ ΚΑ
 ΧΣ

καὶ λαβὼν ἐν τμήμα τὸ ἔχον ΙΣ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου
 ποτηρίου, λέγοντος τοῦ διακόνου·

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ρίπτει τὸ τεμάχιον ἐντὸς τοῦ ἁγίου ποτηρίου λέγων.

Πλήρωμα ποτηρίου, πίστεως, Πνεύματος ἁγίου.
 Ἀμήν.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ζέσιν.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων Σου πάντοτε,
νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος ἐκχέων ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ σταυροειδῶς λέγει.

Ζέσις πίστεως, πλήρης πνεύματος ἁγίου. Ἀμήν.

Εἶτα τῆς Μεταλήψεως τελειωθείσης καὶ τῶν λοιπῶν γενο-
μένων, ὅσα καὶ ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου λειτουργίᾳ.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἢ διάκονος ἀνκινώσκει τὰς πρὸ τῆς Μεταλή-
ψεως εὐχάς.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ
μεταλήψει τῶν ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων καὶ ἐπου-
ρανίων Σου μυστηρίων, ἃ ἔδωκας ἡμῖν ἐπ' εὐεργε-
σία, ἁγιασμῷ καὶ ἰάσει τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμά-
των ἡμῶν. Αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, δὸς γενέ-
σθαι ἡμῖν τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου σωτῆρος καὶ
αἵματος τοῦ Χριστοῦ Σου εἰς πίστιν ἀκαταίσχυ-
τον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας,
εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παν-
τὸς ἐναντίου, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν Σου,
εἰς ἀπολογίαν εὐπρόσδεκτον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ
βήματος τοῦ Χριστοῦ Σου.

Εἶτα κτυπᾷ σταυροειδῶς μὲ τὸν Ἀστερίσκον εἰς τὸ δισκά-
ριον διὰ νὰ κάμῃ τὸ τέλος τοῦ κοινωνικοῦ ὁ ψάλτης, ὁ δὲ διάκονος
ἀνοίγων τὸ θηρόθυρα λαμβάνει πρᾶ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον ποτήριον
καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ὥραίαν Πύλιν θεωρῶν πρὸς τὸν λαόν καὶ λέγει.

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσ-
έλθετε.

Εἶτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς λέγει.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον
τὴν κληρονομίαν σου.

Ὁ χορός· τό· Εἶδομεν τό φῶς, κτλ.

Εἶτα ἀποθέτει τό ποτήριον ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ καί λαδὼν τὸ θυμιατὸν θυμιάζει τρίς λέγων μυστικῶς·

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεὸς καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα Σου (ἐκ γ'.)

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον ποτήριον σὺν τοῖς λοιποῖς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ ἀποθέτων αὐτὰ λέγει. Ὁ δὲ ἱερεὺς λαδὼν τὸ ἅγιον ποτήριον λέγει μυστικῶς.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Θεωρῶν δὲ κατὰ τοῦ λαοῦ ἐκφωνεῖ·

Πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθὺς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν, ἀφίνει τὸ ἅγιον ποτήριον, ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν τραπέζην, ἀπλώνει τὸ ἀντιμίνσιον, ὁ δὲ διάκονος λέγει μεγαλοφώνως ἑπιστάμενος τῇ εἰκόνι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁρθοὶ μεταλαμβάνετε τῶν ἁγίων, ἁγίων, ἁγίων τῶν ἀθανάτων ἐπουρανίων καὶ ζωοποιῶν φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοὶ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι Σὺ εἰ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ποιεῖ σκυρόν ἐπάνω τοῦ ἀντιμυσίου καὶ τὸ ἀφίνει. Εἶτα ἀτενίζων πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον (τρίς), Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὴν ἐπισθάμβωνον εὐχὴν ταύτην ἐξωθεν τοῦ θήματος ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

Ὁ θυσίαν αἰνέσεως καὶ λατρείαν εὐάρεστον τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν προσδεχόμενος παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων Σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Ἀμνὸς καὶ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἶρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὁ μόσχος ὁ ἁμωμος, ὁ μὴ δεχόμενος ἁμαρτίας ζυγὸν καὶ τυθεὶς δι' ἡμᾶς ἐκὼν ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθιόντας ἀγιάζων. ὁ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐκουσίου πάθους Σου καὶ τῆς ζωοποιοῦ τριημέρου ἐγέρσεως, κοινωνοὺς ἡμᾶς ἀναδείξας τῶν ἀρρήτων καὶ ἐπουρανίων καὶ φρικτῶν Σου μυστηρίων, τοῦ ἁγίου Σου σώματος καὶ τοῦ τιμίου Σου αἵματος· τήρησον ἡμᾶς τοὺς δούλους Σου διακόνους καὶ τοὺς πιστοὺς ἡμῶν Βασιλεῖς καὶ τὸν φιλόχριστον στρατὸν καὶ τὸν περιεστῶτα λαὸν ἐν τῷ Σῷ ἁγιασμῷ. Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ καιρῷ μελετᾶν τὴν Σὴν δικαιοσύνην, ὅπως πρὸς τὸ Σὸν θέλημα ὀδηγηθέντες καὶ εὐάρεστά Σοι ποιήσαντες, ἄξιοι γενώμεθα καὶ τῆς παραστάσεως, ὅταν ἐλεύσῃ κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Τοὺς ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἀδελφοὺς ἡμῶν ἀνάρρυσαι, τοὺς ἐν ἀσθενείᾳ ἐπίσκε-

φαι, τοὺς ἐν κινδύνοις θαλάσσης κυβέρνησον καὶ
τας προαναπαυσαμένας ψυχὰς ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰ-
ωνίου ἀνάπαυσον, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προ-
σώπου Σου καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς Σῆς
βοηθείας ἐπάκουσον· ὅτι Σὺ εἰ ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν,
καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ ἀνάρχῳ Σου
Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ
Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

(Εἰ δοῦλεται ὁ ἱερεὺς, ὡς λέγει μόνον τὴν παροῦσαν εὐχὴν).

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς Σε, Κύριε, καὶ
ἀγιάζων τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν
Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου· τὸ πλή-
ρωμα τῆς ἐκκλησίας Σου φύλαξον, ἀγιάσον τοὺς ἀ-
γαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου Σου. Σὺ αὐτοὺς
ἀντιδόξασον τῇ θείᾳ Σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκατα-
λίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ Σέ. Εἰρήνην τῷ κό-
σμῳ Σου δώρησαι, ταῖς ἐκκλησίαις Σου, τοῖς ἱερεῦσι,
τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ καὶ παντὶ τῷ
λαῷ Σου. Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα
τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἐκ Σοῦ τοῦ Πατρὸς
τῶν φώτων καὶ Σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ
προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ
τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου κτλ.

Εἰτα εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ ἀναγι-
νώσκει μυστικῶς τὴν εὐχὴν ταύτην·

Ἦνυσται καὶ τετέλεσται ὅσον εἰς τὴν ἡμετέ-
ραν δύναμιν, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ τῆς Σῆς
οἰκονομίας μυστήριον· ἔσχομεν γὰρ τοῦ θανάτου

Σου τὴν μνήμην, εἶδομεν τῆς ἀναστάσεώς Σου τὸν τύπον, ἐνεπλήσθημεν τῆς ἀτελευτήτου Σου ζωῆς, ἀπηλαύσαμεν τῆς ἀκενώτου Σου τρυφῆς, ἧς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι πάντας ἡμᾶς καταξιωθῆναι εὐδόκησον· χάριτι τοῦ ἀνάρχου Σου Πατρὸς καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ζωοποιοῦ Σου Πνεύματος, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐξερχόμενος εὐλογεῖ τὸν λαόν, λέγων·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς τῇ αὐτοῦ θεία χάριτι καὶ φιλανθρωπία, πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δόξα Σοι, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Ὁ λαός·

Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον γ'. Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν· καὶ εἰ ἐστὶ Κυριακή, λέγει·

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν.

Εἰ δὲ μή·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων. Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων Ἀποστόλων· Τῶν ἐν ἁγίοις

Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριφυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων μαρτύρων, Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, Θεοδώρων Τήρωνος καὶ Στρατηλάτου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους καὶ Ἐλευθερίου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου. Τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ). Τῶν δόσιων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν. Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων Σοῦ τῶν ἁγίων. Ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὁ χορὸς· Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν καὶ διανομὴν τοῦ ἀντιδώρου λέγει ὁ ἱερεὺς εἰς ἕνα ἕκαστον τό, «Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς». Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς διανομῆς τοῦ ἀντιδώρου λέγει· «Τῇ αὐτοῦ θεῖᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν». Ἐἵτα ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ διάκονος), ἵνα καταλύσῃ τὰ Ἅγια καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν αὐτῶν λέγει τὴν Εὐχαριστίαν τῆς Μεταλήψεως (δρα εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου).

Ἐἵτα τό, νῦν ἀπολύεις· τό, Τρισάγιον, κτλ. Ἐπειτα τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Βασιλείου ἤχος α'.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος Σου, ὡς δεξαμένην τὸν λόγον Σου, δι' οὗ θεοπρεπῶς

ἐδογμάτισας, τὴν φύσιν τῶν ὄντων ἐτράνωσας, τὰ τῶν ἀνθρώπων ἦθη κατεκόσμησας, βασιλῆιον ἱεράτευμα, Πάτερ ὅσιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ, ἤχος δ'.

Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὁφθης βάσις ἄσειστος τῇ Ἐκκλησίᾳ, νέμων πᾶσιν ἄσυλον τὴν κυριότητα βροτοῖς, ἐπισφραγίζων σοῖς δόγμασιν, οὐρανοφάντορ Βασίλειε Ὅσιε.

Εἰτα, τό, Κύριε, ἐλέησον ιβ'. Δόξα καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν κτλ. Καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτω.

Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι· (εἰ ἐστὶ Κυριακή, λέγει)· ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μή), Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναγίου ἁγίας αὐτοῦ Μητρὸς τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατέρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης καὶ πάντων Σου τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Εἰτα προσκυνήσαντες καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν ἐξέρχονται 1).

Τῇ ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ ἐν ᾗ τελεῖται ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ ψάλλεται τὸ παρὸν τροπάριον, εἰς ἤχον πλ. β'.

1) Ἰστέον ὅτι κατὰ τὸ Ἱεροσολυμικὸν Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα, δώδεκα τελοῦνται λειτουργίαι τοῦ Μ. Βασιλείου εἰς ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν, ἐκ τῶν ὁποίων μία ἐστὶ καὶ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τῇ ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς καὶ τὴν ὁποίαν οἱ πλείστοι παραλείπουσι βεβαίως δι' ἄγνοιαν.

Τοῦ δείπνου Σου τοῦ μυστικοῦ σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἔχθροῖς Σου τὸ Μυστήριον εἶπω· οὐ φίλημα Σοὶ δώσω· καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ Ληστής ὁμολογῶ Σοὶ «Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου».

Ἐν δὲ τῇ ἀγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ, ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ τὸ ἐπόμενον τροπάριον, εἰς ἦχον πλ. α'.

Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία καὶ στήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου καὶ μηδὲν γήινον ἐν ἑαυτῇ λογιζέσθω· ὁ γὰρ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων προσέρχεται σφαγιασθῆναι καὶ δοθῆναι εἰς βρῶσιν τοῖς πιστοῖς. Προηγούνται δὲ τούτου οἱ χοροὶ τῶν Ἀγγέλων, μετὰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, τὰ πολυόμματα Χερουβὶμ καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφὶμ, τὰς ὄψεις καλύπτοντα καὶ βοῶντα τὸν ὕμνον· Ἀλληλούϊα. (ἐκ γ').

Κοινωνικὸν τοῦ ΒΜ. Σαββάτου ἦχος πλ. α'.

Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σφζων ἡμᾶς· Ἀλληλούϊα.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ
Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ

ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΗΤΟΙ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ

Λέγεται ἡ Λειτουργία αὕτη τῶν προηγιασμένων, διότι δὲν δέχεται ἄλλην τῶν δώρων μεταουσίωσιν, εἰ μὴ μόνον ἀνάμνησιν τῆς λειτουργίας πρὸς ἁγιασμόν τῶν πιστῶν, ἐν ᾗ ὁ ἱερεὺς προσφέρει τὸ ὅποιον ἔχει πεφυλαγμένον ἐκ τῷ ἁγίῳ Ἀρτοφορίῳ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, βεβαμμένον μὲ τὸ τίμιον αἷμα ἀπὸ λειτουργίας τελειωθείσης. Τελεῖται δὲ ἡ λειτουργία αὕτη τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευὰς τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς, αἵτινες λέγονται καὶ ἡμέραι πάθους· διότι τὴν μὲν Τετάρτην ἐγένετο τὸ συμβούλιον τῶν Ἰουδαίων διὰ τὴν προδοσίαν τοῦ Χριστοῦ, τὴν δὲ Παρασκευὴν ἐσταύρωσαν αὐτόν· ὅθεν δὲν λέγομεν οὔτε Ἀπόστολον οὔτε Εὐαγγέλιον, ἀλλ' ἀντ' αὐτῶν λέγει ὁ ἱερεὺς τὸ «Σοφία, ὀρθοί, φῶς τοῦ Χριστοῦ φαίνει πᾶσι», δηλαδή ἐθυσιάσθη πρότερον ὁ Ἀμνός, τὸ δὲ ἀληθινὸν φῶς, ὁ Ἀμνὸς αὐτὸς τοῦ Θεοῦ, λάμπει εἰς ὅλους. Τελεῖται δὲ ἡ λειτουργία αὕτη καὶ εἰς ἄλλας ἡμέρας τῆς τεσσαρακοστῆς (πλὴν Σαββάτων καὶ Κυριακῶν), ὅταν τελῇται μνήμη ἑορταζομένων ἁγίων.

Ἑρμηνεία τῆς Λειτουργίας αὐτῆς.

Εἰς τὴν προσκομιδὴν τῆς Κυριακῆς, ἢ τοῦ Σαβ-
βατου, ἀφ' οὗ περικόψη ὁ ἱερεὺς τὸν ἄρτον καὶ τὸν
κεντήση, περικόπτει τόσους ἄλλους, ὅσων θέλει λάβῃ
ἀνάγκην ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος καὶ λέγει εἰς ἕνα ἕκαστον
τὸ εἰς ἀνάμνησιν... ὡς πρόβατον... Θύεται... καὶ τό,
εἰ τῶν στρατιωτῶν... Εἶτα ἐγγέει ἐν τῷ ἁγίῳ ποτη-
ρίῳ οἶνον καὶ ὕδωρ, λέγων τὰ συνήθη καὶ καλύψας
αὐτὰ ἄρχεται τῆς θείας λειτουργίας.

Ὅταν δὲ μέλλῃ νὰ σφραγίσῃ τοὺς ἄρτους ἐν τῇ ἁγίᾳ
τραπέζῃ, λέγει· ποιήσον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον, (ἐνικῶς·
διότι εἰς εἶνε ὁ Χριστὸς καὶ ὄχι, ὥς τινες λέγουσι,
τοὺς ἄρτους τούτους) καὶ ὅτε μέλλει νὰ ὑψώσῃ, ὑψοῖ
ὅλους ὁμοῦ καὶ μελίζει τὸν προσκομιζόμενον πρῶτον
ἄρτον καὶ τίθησι τὴν μερίδα ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ καὶ
ἐγγέει καὶ τὸ ζέον, εἶτα λαβὼν τὴν ἁγίαν λαβίδα με-
τὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα, βάσκει αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ αἵματι καὶ
μετὰ τὴν ἀριστεράν λαμβάνει ἕκαστον ἄρτον καὶ ἐγγίζει
σταυροειδῶς εἰς αὐτοὺς εἰς τὸ χάραγμα τοῦ σταυροῦ
πρὸς τὴν ψίχαν τὴν λαβίδα μετὰ τοῦ ἁγίου αἵματος
βεβαμμένην· τὸ αὐτὸ δὲ ποιεῖ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἄρτους,
ὅσους ἔχει, ἵνα λειτουργήσῃ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομά-
δος καὶ τοὺς θέτει εἰς τὸ ἄρτοφόριον. Προκειμένου δὲ
νὰ μεταλάβῃ ὁ ἱερεὺς τινα ἐξ αὐτοῦ, πρέπει νὰ λάβῃ με-
ρίδα ἐκ τοῦ χαράγματος, ἐνθα ἐστὶ βεβαμμένος ὁ ἄρτος
μετὰ τοῦ τιμίου αἵματος. Μὲ τμῆμα δὲ μόνον τοῦ ἁγίου
ἄρτου δὲν πρέπει ποτὲ ὁ ἱερεὺς νὰ λειτουργήσῃ προη-
γιασμένην· διότι εἶνε ἀνάγκη νὰ ᾔηνε ὁλόκληρος ὁ ἅγιος
ἄρτος ἵνα μελισθῇ.

Ὅταν δὲ τελήται ἡ ἱερουργία, μετὰ τό, Εὐλογη-
μένη ἡ βασιλεία, λέγεται τό Δεῦτε προσκυνήσωμεν, ὁ
Προοιμιακός, αἱ εὐχαὶ τοῦ ἑλχνικοῦ κατὰ τὰ διατετα-
γμένα, ἡ μεγάλη συναπτή, τά, Πρὸς Κύριον καὶ ἐν
ἐκάστῳ ἀντιφώνῳ γίνονται καὶ τρεῖς μικραὶ συναπταί.

Ἄμα ἀρχίσῃ ἡ στιχολογία, λαμβάνει τὸν προηγιασμένον ἄρτον ἐκ τοῦ ἀρτοφορίου, θέτει εἰς τὸ δισκάριον μετ' εὐλαβείας, βάλλει εἰς τὸ ἅγιον ποτήριον οἶνον καὶ ὕδωρ, λέγων μόνον τό, δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων κτλ. καὶ οὐδὲν ἄλλο καὶ καλύπτει αὐτὰ διὰ τοῦ δι' εὐχῶν.

Ἐπειτα ἀφ' οὗ ψαλῇ τὸ ἰδιόμελον, τὸ μαρτυρικόν, τὰ τρία προσόμοια τοῦ τριφδίου, τὰ τοῦ μηνιαίου, τό, Δόξα καὶ νῦν, εἰσοδεύει ὁ ἱερεὺς ἄνευ Εὐαγγελίου, ἐκτὸς ἐὰν ἦνε ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα Μαρτύρων, ἄλλη τις, καθὼς καὶ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα, ὅτε εἰσοδεύει μὲ τὸ Εὐαγγέλιον. Κατόπιν τό, Φῶς ἰλαρόν, πρόσχωμεν, τὸ προκείμενον εἰς τὴν Γένεσιν, τὸ δεύτερον προκείμενον καὶ μετὰ τοῦτο ἐκφωνεῖται ὑπὸ τοῦ Διακόνου ἢ τοῦ ἀναγνώστου τό, Κελεύσατε.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τῇ δεξιᾷ χεὶρὶ τὸν θυμιατὸν καὶ λαμπάδα ἵσταται ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ σφραγίζων σταυρὸν λέγει, Σοφία, ὁρθοί. Ἐπειτα στραφεὶς πρὸς τὸν λαὸν λέγει Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσιν· εἴτα ὁ ἀναγνώστης Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα· καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν ψάλλει ὁ ἱερεὺς τό, Κατευθυνθήτω μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁποίου θυμιᾷ καὶ λέγει τοὺς στίχους, ἐν ᾧ ἐπαναλαμβάνουσι τοῦτο οἱ ἔξωθεν χοροί. Τελευταῖον δὲ ἐπαναλαμβάνει τοῦτο καὶ αὐτὸς ὁ ἱερεὺς μέχρι τοῦ, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν Σου καὶ αὐτὸς μὲν θυμιᾷ τὸν λαὸν ἐκ τῶν βημοθύρων, τὸ δέ, Ἐπαρσις τῶν χειρῶν μου κτλ. ἀναπληροῦσιν οἱ χοροί, εἰς δὲ τὴν μεγάλην εἴσοδον ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ, ψάλλεται τό,

Νῦν αἰ Δυνάμεις κτλ.

Ὅταν δὲ μέλλῃ νὰ ὑψώσῃ τὸν ἅγιον ἄρτον, θέν ἀποκαλύπτει τὰ ἅγια, ἀλλὰ μὲ πολὺν φόβον εἰσάγει τὴν χεῖρά του καὶ ἀπτόμενος τοῦ ἁγίου ἄρτου λέγει·

Πρόσχωμεν, τὰ προηγιασμένα ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Κοινωνικόν, Γεύσασθε καὶ ἴδετε κτλ.

Ἀντὶ τοῦ εἶδομεν τὸ φῶς· λέγεται τό·

Εὐλογήσω τὸν Κύριον κτλ.

(Ἐλήφθη ἐκ τῆς Λειτ. φυλλάδας Βογιατζῆ).

Ὁ διάκονος ἐξέρχεται τοῦ θήματος καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ του, προσκυνήσας δὲ τρις λέγει.

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ὑψῶν τὸ Εὐαγγέλιον λέγει ἐκφώνως·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(Ποιῶν δὲ ἐν τῷ λέγειν σταυρὸν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου).

Ὁ χορὸς·

Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὸν Προοιμικὸν ψάλλον, ὁ διάκονος ἐξελθὼν τοῦ θήματος, λέγει τὰ ἐπόμενα Εἰρηνικά.

Ὁ δὲ χορὸς τό,

Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαθείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας,

παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης (ἡ Ἐκκλησίας), πάσης πόλεως, χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὀδοντορρύντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορὸς· Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ἀναγινώσκονται τὰ, πρὸς Κύριον κτλ. κάθισμα ΙΗ'. 18
τοῦ ψαλτηρίου εἰς τρεῖς στάσεις.

Εὐχή τῆς α' στάσεως.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε, οἰκτίρμον καὶ ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν καὶ πρόσ-
χες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν. Ποίησον μεθ'
ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν. Ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ
ὁδῷ Σου τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ Σου. Εὐφρα-
νον τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά
Σου τὸ ἅγιον· διότι μέγας εἶ Σὺ καὶ ποιῶν θαυμά-
σια, Σὺ εἶ Θεὸς μόνος καὶ οὐκ ἔστιν ὅμοιός Σοι ἐν
Θεοῖς, Κύριε· δυνατὸς ἐν ἐλέει καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύι,
εἰς τὸ βοηθεῖν καὶ παρακαλεῖν καὶ σῶζειν πάντας
τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον.

Μετὰ τό, Δόξα Πατρί, τῆς α' στάσεως τῶν ψαλμῶν, λέγει ὁ
διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης,
ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθέ-
νου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαν-
τες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν
ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορὸς· Σοὶ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος καὶ Σοῦ ἔστιν ἡ Βασιλεία
καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ

καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχή τῆς β' στάσεως.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ Σου ἐλέγξης ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ Σου παιδεύσης ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν Σου, ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὁδηγῶν ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελήματός Σου. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν, εἰς ἐπίγνωσιν τῆς Σῆς ἀληθείας· καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων Σου.

Μετὰ τό,, Δόξα Πατρί, τῆς β' στάσεως τῶν ψαλμῶν, λέγει ὁ διάκονος.

Ἔτι καὶ ἔτι (ὡς ἀνωτέρω).

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχή τῆς γ' στάσεως.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων Σου, ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον καὶ προσκυνητὸν ὄνομά Σου

καὶ μὴ κατασχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ
ἐλέους Σου· ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεός, πάντα τὰ
πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν
καὶ φοβεῖσθαι Σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ
ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημά Σου.

Μετὰ τὸ Δόξα Πατρὶ τῆς γ' στάσεως τῶν ψαλμῶν λέγει ὁ
διακονός.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν
κλπ. (ὡς ἄνωτέρω).

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι Σὺ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ
σώζειν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ
καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὸ, Κύριε ἐκέκραξα κλπ. λέγει ὁ χορὸς τὸ ἱδύμελον
τῆς ἡμέρας δις, τὸ μαρτυρικόν, τὰ τρία προσόμοια τοῦ τριφθίου καὶ τοῦ
μηνιαίου ἕτερα τέσσαρα. Εἰς δὲ τὰ δοξαστικὰ ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς σὺν
τῷ διακόνῳ μετὰ τοῦ θυμιατοῦ καὶ ποιεῖ εἰσόδον, ἐν ᾗ λέγει·

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ἐσπέρας καὶ πρωτὶ καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν,
εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν καὶ δεόμεθά Σου, Δέσποτα
τῶν ἀπάντων, φιλάνθρωπε Κύριε. Κατεύθυνον τὴν
προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν Σου καὶ μὴ
ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους, ἢ εἰς λο-
γισμοὺς πονηρίας, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν
θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὅτι πρὸς Σέ, Κύριε,
Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν καὶ ἐπὶ Σοὶ ἠλπίσαμεν·
μὴ κατασχύνῃς ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὅτι πρέπει
Σοὶ πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ
καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς τὴν εἴσοδον λέγει μυστικῶς.

Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων Σου πάντοτε,
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ δὲ διάκονος ἐκφωνεῖ τό,

Σοφία, ὀρθοί.

Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς Γενέσεως ὁ ἱερεὺς κρατῶν
λαμπάδα καὶ τὸν θυμιατὸν μετὰ τὴν δεξιάν του χεῖρα ποιεῖ σταυρὸν μετὰ
τοῦ θυμιατοῦ καὶ τῆς λαμπάδος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ
ἐκφωνεῖ τό,

Σοφία, ὀρθοί.

Εἰτα ἐπιστρέφει πρὸς τὸν λαόν, ἐκφωνῶν τό·

Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς Παροιμίας ψάλλει ὁ ἱερεὺς ἐκ
τοῦ βήματος τό, Κατευθυνθήτω κτλ. ἅπαξ καὶ ἐκ τῶν χορῶν ἀνά
δύο καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνει ὁ ἱερεὺς ψάλλον τό, Κατευθυνθήτω,
θυμιάζει συνάμα τὴν ἁγίαν τραπέζαν, τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν·
εἰτα ὁ χορὸς ψάλλει τὸ τέλος, τό, Ἐπαρσας τῶν χειρῶν μου κτλ.

Εἰτα λέγει τὴν Ἑκτενὴν ὁ διάκονος·

Εἵπομεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ
ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἵπομεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός
Σου, δεόμεθά Σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Εὐχὴ τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενὴ ταύτην ἱκε-
σίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν Σῶν δούλων καὶ ἐλέησον

ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου καὶ τοὺς οἰκτιρμοὺς Σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν Σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ Σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ δὲ διάκονος ἐκφώνως·

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ αἰοδίμων κτητόρων τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (ἡ Μονῆς) ταύτης καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προανατασσόμενων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, εἰρήνης, υἱείας,¹ σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῇ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, φαλλόντων καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ Σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ

Υἱὸν καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου ἀντιμινσίου.

Ὁ διάκονος·

Εὐξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Εὐχὴ τῶν κατηχουμένων.

Πρὸ τοῦ ἀπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν,

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἀπάντων, ὁ πάντας θέλων σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους Σου τοὺς κατηχουμένους καὶ λύτρωσαι αὐτοὺς τῆς παλαιᾶς πλάνης καὶ τῆς μεθοδείας τοῦ ἀντικειμένου· προσκάλεσαι αὐτοὺς εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, φωτίζων αὐτῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ συγκαταριθμῶν αὐτοὺς τῇ λογικῇ Σου ποίμνῃ, ἐφ' ἣν τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον ἐπικέκληται.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶν·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δεξάζωσι τὸ πάντι-
τον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ
τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
ἐν τοῖς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐξαπλοὶ τὸ Εἰλητόν συγχρόνως.

Ὁ δὲ διάκονος·

Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε, οἱ κατηχούμε-
νοι προέλθετε· ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· μή τις
τῶν κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ταῦτα μόνον λέγονται μέχρι τῆς Τρίτης τῆς δ' ἐβδομάδος τῶν
Νηστειῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τῆς Μεσσηνιαίου, μετὰ τὸ· Ἵνα
καὶ αὐτοί, κτλ. λέγονται παρὰ τοῦ διακόνου καὶ τὰ ἐπόμενα·

Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· οἱ κατηχούμε-
νοι προέλθετε. Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα προέλθετε·
εὐξασθε οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα
εὐτρεπιζομένων ἀδελφῶν καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν,
τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν στηρίξῃ αὐτοὺς
καὶ ἐνδυναμώσῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Φωτίσῃ αὐτοὺς φωτισμῷ γνώσεως καὶ εὐσε-
θείας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καταξιώσῃ αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λου-
τροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν
καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, τοῦ Κυρίου δεη-
θῶμεν.

Ἀναγεννήσῃ αὐτοὺς δι' ὕδατος καὶ Πνεύμα-
τος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Χαρίσῃται αὐτοῖς τὴν τελειότητα τῆς πίστεως,
τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Συγκαταριθμήσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καὶ
ἐκλεκτῇ ποίμνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐ-
τοὺς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ
Κυρίῳ κλίνετε.

Εὐχὴ

ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένων, λεγομένη ἀπὸ τῆς
Τετάρτης τῆς Μεσονηστήμου παρὰ τοῦ ἱερέως μυστικῶς·

Ἐπίφανον, Δέσποτα, τὸ πρόσωπόν Σου ἐπὶ τοὺς
πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένους καὶ ἐπιπο-
θῶντας τὸν τῆς ἁμαρτίας μολυσμὸν ἀποτινάξασθαι·
καταύγασον αὐτῶν τὴν διάνοιαν, βεβαίωσον αὐτοὺς
ἐν τῇ πίστει· στήριξον ἐν ἐλπίδι· τελείωσον ἐν
ἀγάπῃ· μέλη τίμια τοῦ Χριστοῦ Σου ἀνάδειξον, τοῦ
δόντος ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἶτα ἐκφωνῶς·

Ὅτι Σὺ εἰ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ
Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα προέλθετε· οἱ πρὸς τὸ
φῶτισμα προέλθετε.

Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· μή τις τῶν
κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί.

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἐως ὧδε τὰ ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Μεσονηστήμου.

Εὐχή πιστῶν α'.

Μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

‘Ο Θεὸς ὁ μέγας καὶ αἰνετός, ὁ τῷ ζωοποιῷ τοῦ Χριστοῦ Σου θανάτῳ εἰς ἀφθαρσίαν ἡμᾶς ἐκ φθορᾶς μεταστήσας· Σὺ πάσας ἡμῶν τὰς αἰσθήσεις τὰς ἐμπαθοῦς νεκρώσεως ἐλευθέρωσον, ἀγαθὸν ταύταις ἡγεμόνα τὸν ἔνδοθεν λογισμὸν ἐπιστήσας καὶ ὀφθαλμὸς μὲν ἀπέστω παντὸς πονηροῦ βλέμματος, ἀκοὴ δὲ λόγοις ἀργοῖς ἀνεπίδατος, ἡ δὲ γλῶσσα καθαρυνέτω ρημάτων ἀπρεπῶν. Ἀγνισον ἡμῶν τὰ χεῖλη τὰ αἰνοῦντά Σε, Κύριε· τὰς χεῖρας ἡμῶν ποίησον τῶν μὲν φαύλων ἀπέχεσθαι πράξεων, ἐνεργεῖν δὲ μόνον τὰ Σοὶ εὐάρεστα, πάντα ἡμῶν τὰ μέλη καὶ τὴν διάνοιαν τῇ Σῇ κατασφαλίζόμενος χάριτι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Ο ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.
Σοφία.

‘Ο ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

“Οτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

‘Ο διάκονος·

“Ετι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχή πιστῶν β'.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Δέσποτα, ἅγιε ὑπεράγαθε, δυσωποῦμέν Σε τὸν ἐν ἐλέει πλούσιον ἔλεων γενέσθαι ἡμῖν τοῖς ἁμαρ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τωλοῖς καὶ ἀξίους ἡμᾶς ποιῆσαι τῆς ὑποδοχῆς τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ βασιλέως τῆς δόξης. Ἴδου γὰρ τὸ ἄχραντον αὐτοῦ σῶμα καὶ τὸ ζωοποιὸν αἷμα, κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν εἰσπορευόμενα, τῇ μυστικῇ ταύτῃ προτίθεσθαι μέλλει τραπέζῃ, ὑπὸ πλήθους στρατιᾶς οὐρανίου ἀοράτως δορυφορούμενα, ὧν τὴν μετάληψιν ἀκατάκριτον ἡμῖν δώρησαι· ἵνα δι' αὐτῶν τὸ τῆς διανοίας ὄμμα καταυγαζόμενοι υἱοὶ φωτὸς καὶ ἡμέρας γενώμεθα.

Ὁ διάκονος ἐκφωνῶς·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Σοφία.

Εἰτα ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Κατὰ τὴν δωρεάν τοῦ Χριστοῦ Σου, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς τὸ, Ἀμήν.

Καὶ ψάλλεται ὑπὸ τοῦ χοροῦ ἀντὶ τοῦ χερουβικοῦ τὸ ἐπόμενον, ὅπερ ἀναγινώσκει καὶ ὁ ἱερεὺς μυστικῶς (ἐκ γ'·)

Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν· Ἴδου γὰρ εἰσπορεύεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

Ὁ διάκονος·

Ἴδου θυσία μυστικῇ τετελειωμένη δορυφορεῖται· πίστει καὶ πόθῳ προσέλθωμεν, ἵνα μέτοχοι ζωῆς αἰωνίου γενώμεθα. Ἀλληλούϊα.

Τοῦ χειρουβικοῦ ψαλλομένου, ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, τὸ ἱερατεῖον εἴτα ἵσταται εἰς τὴν ὥ-
ραίαν πύλην, θυμιάζων κατὰ τὰ διατεταγμένα καὶ λέ-
γων καθ' ἑαυτὸν τό, Δεῦτε προσκυνήσωμεν (ἐκ γ'), τὸν
Ν' ψαλμόν, καὶ φθάσας εἰς τὸν στίχον «Τότε εὐδοκή-
σας θυσίαν κτλ.» εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ προσ-
κυνήσαντες μετὰ τοῦ διακόνου ἔρχονται εἰς τὴν ὥραίαν
πύλην, καὶ λαβόντες συγχώρησιν παρὰ τοῦ λαοῦ ἀπέρ-
χονται εἰς τὴν πρόθεσιν, καὶ λαμβάνοντες τὰ ἅγια κατὰ
τὰ διατεταγμένα οὐδὲν λέγουσιν εἰμὴ τό, δι' εὐχῶν τῶν
ἁγίων πατέρων ἡμῶν κτλ. μυστικῶς καὶ εἰσοδεύοντες
οὐδὲν λέγουσι, μόνον τό, δι' εὐχῶν κτλ. καθ' ἑαυτοὺς
εἰσέρχονται εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ ἀποθέτει ὁ ἱε-
ρεὺς τὰ ἅγια καὶ ἀποκαλύπτει αὐτά, καὶ τὰ μὲν καλύμ-
ματα ἀποθέτει εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἁγίας τραπέζης,
καὶ λαβὼν τὸν ἀέρα μόνον καὶ θυμιάσας αὐτὸν σκε-
πάζει δι' αὐτοῦ τὰ ἅγια, εἴτα θυμιάσας αὐτὰ λέγει τὸ
τέλος τοῦ Ν' ψαλμοῦ «Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσια-
στήριόν σου μόσχους» καὶ ἀσπασάμενος τὰ ἅγια, λέγει
τό, δι' εὐχῶν κτλ. ὁ δὲ διάκονος ἐξελθὼν τοῦ βήματος
λέγει τὴν ἑκτενῇ.

Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ
Κυρίῳ.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων καὶ προαγιασθέντων
τιμίων δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδε-
ξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ
νοερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευ-
ματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θείαν χάριν καὶ
τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος τοῦ Κυρίου δεη-
θῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,
δργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ

—μετὰ τὴν τῇ ἐν ἁγίᾳ τραπέζῃ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν, ἣν λέγει

Ὁ τῶν ἀρρήτων καὶ ἀθεάτων Μυστηρίων Θεός,
παρ' ᾧ οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως οἱ
ἀπόκρυφοι· ὁ τὴν διακονίαν τῆς λειτουργίας ταύ-
της ἀποκαλύψας ἡμῖν καὶ θέμενος ἡμᾶς τοὺς ἁμαρ-
τωλοὺς, διὰ τὴν πολλὴν Σου φιланθρωπίαν, εἰς τὸ
προσφέρειν Σοι δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τῶν ἰδίων
ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ καοῦ ἀγνοημάτων. Αὐ-
τός, ἀόρατε Βασιλεῦ, ὁ ποίων μεγάλα καὶ ἀνεξιχνί-
αστα, ἐνδοξά τε καὶ ἐξαισία, ὣν οὐκ ἔστιν ἀριθμός,
ἐπίδε ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίτους δούλους Σου, τοὺς τῇ
ἀγίᾳ Σου τούτῳ θυσιαστηρίῳ, ὡς τῷ χερουδικῷ Σου
παρισταμένους θρόνῳ, ἐφ' ᾧ ὁ μονογενὴς Σου Υἱὸς
καὶ Θεὸς ἡμῶν διὰ τῶν προκειμένων φρικτῶν ἐπα-
ναπαύεται μυστηρίων, καὶ πάσης ἡμᾶς καὶ τὸν πι-
στόν Σου λαὸν ἐλευθερώσας ἀκαθαρσίας, ἁγιάσον
ἡμῶν πάντων τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἁγιασμῷ
ἀναφαιρέτῳ· ἵνα ἐν καθαρῷ συνειδότη, ἀνεπαισχύντῳ
προσώπῳ, πεφωτισμένῃ καρδίᾳ, τῶν θείων τούτων
μεταλαμβάνοντες ἁγιασμάτων καὶ ὑπ' αὐτῶν ζωο-
ποιούμενοι ἐνωθῶμεν αὐτῷ τῷ Χριστῷ Σου, τῷ
ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν, τῷ εἰπόντι· Ὁ τρώγων μου
τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα, ἐν ἐμοὶ μένει,
καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, ὅπως, ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν καὶ ἐμπε-
ριπατοῦντος τοῦ Λόγου Σου, Κύριε, γενώμεθα ναὸς
τοῦ παναγίου καὶ προσκυνητοῦ Σου Πνεύματος, λε-

λοιτρωμένοι πάσης διαβολικῆς μεθοδείας, ἐν πράξει
ἡ λόγῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν ἐνεργουμένης καὶ τύχω-
μεν τῶν ἐπηγγελημένων ἡμῖν ἀγαθῶν σὺν πᾶσι τοῖς
ἀγγέλοις Σου τοῖς ἀπ' αἰῶνός Σοι εὐαρεσιτήσασιν.

Ὁ δὲ διάκονος ἐκφωνεῖ τό,

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν
καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ χορός Παράσχου, Κύριε.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν
ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου
αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν
πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώ-
μεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ
καὶ μετάνοιᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτη-
σώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα,
ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογία τὴν
ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ θήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν
τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἄλ-
λήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ
Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός. Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶνς

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας ἀκατακρίτου τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι Σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ὁ λαός·

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ὁ ἱερεὺς·

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰτε

Εἰρήνην πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλινώμεν.

Ὁ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται μυστικῶς·

Ὁ Θεός, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ εὖσπλαγχνος, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ἔπιδε εὖσπλάγχνῳ ὀμματι ἐπὶ πάντα τὸν λαόν Σου καὶ φύλαξον αὐτὸν καὶ ἀξίωσον πάντας ἡμᾶς ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ζωοποιῶν Σου τούτων μυστηρίων· Σοὶ γὰρ τὰς ἑαυτῶν ὑπεκλίναμεν κεφαλὰς, ἀπεκδεχόμενοι τὸ παρὰ Σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ἐκ τοῦ ἁγίου κατοικητηρίου Σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης
τῆς βασιλείας Σου καὶ ἐλθέ εἰς τὸ ἀγιάσαι ἡμᾶς, ὁ
ὢν τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὥδε ἡμῖν ἀοράτως
συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ Σου χειρὶ μετα-
δοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματός Σου καὶ τοῦ τι-
μοῦ αἵματος καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Καὶ ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς οὐκ ἀποκαλύπτει τὰ ἅγια ἀλλὰ θέττει τὰς χει-
ράς του μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ εὐλαθείας ὑψοῖ τὸν ἅγιον
ἄρτον, λέγων μεγαλοφώνως·

Τὰ προηγιασμένα ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Εἰτα ἀποκαλύπτει τὰ ἅγια καὶ μελίζει τὸν ἅγιον ἄρτον, λέ-
γων τό,

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε
Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.
Ἀμήν.

Καὶ κατατάττει τὰ τέσσαρα τμήματα ταῦτα σταυροειδῶς ἐν
τῷ ἁγίῳ δισκαρίῳ οὕτως·

ΙΣ
ΝΙ ΚΑ
ΧΣ

καὶ λαβὼν ἐν τμήμα τὸ ἔχον ΙΣ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου
ποτηρίου, λέγοντος τοῦ διακόνου·

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ρίπτει τὸ τεμάχιον ἐντὸς τοῦ ἁγίου ποτηρίου λέγων.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων κτλ.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ζέσιν.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων κτλ.

Τοῦ δὲ διακόνου ἐκχέοντος ἐν τῷ ἁγίῳ ποτήριῳ σταυροειδῶς, λέγει ὁ ἱερεὺς·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων κτλ.

α'. Τῆς δὲ μεταλήψεως τελειωθείσης λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς τὴν παροῦσαν εὐχὴν·

Εὐχαριστοῦμέν Σοι τῷ σωτήρι τῶν ὅλων Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς παρέσχου ἡμῖν ἀγαθοὺς καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ Σου· καὶ δεόμεθά Σου, Δέσποτα φιλόανθρωπε, φύλαξον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων Σου· καὶ δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων Σου, εἰς φωτισμὸν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς βασιλείαν οὐρανῶν κληρονομίαν.

Ὁ δὲ διάκονος ἀνοίγων τὰ βημόθυρα λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ὡραίαν πύλην θεωρῶν πρὸς τὸν λαόν καὶ λέγει·

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Εἶτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς λέγει.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησόν τὴν κληρονομίαν Σου.

Ὁ δὲ χορὸς τό,

Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ· διὰ παντὸς ἡ αἵνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου. Ἄρτον οὐράνιον καὶ ποτήριον ζωῆς γεύσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι Χριστὸς ὁ Κύριος, Ἀλληλούια (ἐκ γ').

Εἶτα ἀποθέτει τὸ ποτήριον ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ καὶ λαβὼν τὸν θυμιατὸν θυμιάζει τρεῖς λέγων μυστικῶς·

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεὸς καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα Σου (ἐκ γ').

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον δισκιδιον ὃν τοῖς λοιποῖς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ ἀποθέτων αὐτὰ λέγει. Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὸ ἅγιον ποτήριον λέγει μυστικῶς.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Θεωρῶν δὲ κατὰ τοῦ λαοῦ ἐκφωνεῖ·

Πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθὺς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν, ἀφίνει τὸ ἅγιον ποτήριον, ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν τραπέζην, συλλέγει τὸ ἀντιμινσίον, ὁ δὲ διάκονος λέγει μεγαλοφώνως ἐμπροσθεν τῆς εἰκόνης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὅρθοι μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων καὶ ζωοποιῶν φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι Σὺ εἰ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἀντιμινσίου καὶ τὸ ἀφίνει. Εἶτα ἀτενίζων πρὸς τὸν λαόν λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ διάκονος

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον (τρὶς), Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἀνχινώσκει μεγαλοφώνως τὴν ἐπισθάμβωνον εὐχὴν ταύτην κατὰ τὰ διατεταγμένα.

Δέσποτα Παντοκράτορ, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διὰ τὴν ἄφατόν Σου πρόνοιαν καὶ πολλὴν ἀγαθότητα ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας, πρὸς καθαρισμόν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἐγκράτειαν παθῶν, πρὸς ἐλπίδα ἀναστάσεως· ὁ διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν πλάκας χειρίσας τὰ Θεοχάρακτα γράμματα τῷ θεράποντί Σου Μωσεῖ, παράσχου καὶ ἡμῖν, Ἀγαθέ, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίσασθαι, τὸν δρόμον τῆς νηστείας ἐκτελέσαι, τὴν πίστιν ἀδιαίρετον τηρῆσαι, τὰς κεφαλὰς τῶν ἀσράτων δρακόνων συνθλάσαι, νικητάς τε τῆς ἁμαρτίας ἀναφανῆναι καὶ ἀκατακρίτως φθάσαι προσκυνῆσαι καὶ τὴν ἁγίαν Ἀνάστασιν· Ὅτι ἡὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου κτλ.

Καὶ ταυτοχρόνως ὁ ἱερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ ἀνχινώσκει μυστικῶς τὴν εὐχὴν ταύτην·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας καὶ κοινωνοὺς ἡμᾶς ποιήσας τῶν φρικτῶν Σου μυστηρίων, σύναψον τῇ λογικῇ Σου ποίμνῃ καὶ κληρονόμους ἀνάδειξον τῆς

Βασιλείας Σου, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐξερχόμενος εὐλογεῖ τὸν λαόν, λέγων·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς τῇ
αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιланθρωπία, πάντοτε, νῦν
καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δόξα Σοι, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα
Σοι.

Ὁ λαός·

Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον (γ'). Δέσποτα
ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν οὕτω·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβεί-
αις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου
καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ
ζωοποιοῦ σταυροῦ. Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπου-
ρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων. Τοῦ τιμίου ἐνδόξου
προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τῶν
ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων. Τῶν
ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκα-
λῶν καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρη-
γορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου,
Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος,
Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις,
Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριφυθοῦντος τοῦ θαυμα-
τουργοῦ. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων Μαρτύρων,
Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυρο-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

βλήτου, Θεοδώρων Τήρωνος καὶ Στρατηλάτου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους καὶ Ἐλευθερίου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου Πάπα Ῥώμης. Τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ). Τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν. Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης, τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων Σου τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός.

Εἰτα ὁ χορὸς ἀνγκινώσκει τοὺς δύο ψαλμοὺς· τό,

Εὐλογήσω τὸν Κύριον... καί,

Υψώσω Σε, ὁ Θεός μου, ὁ Βασιλεύς μου κτλ.

Μετὰ δὲ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν καὶ διανομήν τοῦ ἀντιδώρου κτλ. λέγει τό,

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων κλπ.

Εἰτα τό, νῦν ἀπολύεις, τό, Τρισάγιον κτλ. Ἐπειτα τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἦχος δ'.

Ταχὺ προκατάλαβε.

Εἰτα, τό, Κύριε ἐλέησον εἰς. Δόξα καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν κτλ. Καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτω·

Δόξα Σοι Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν δόξα Σοι Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ μητρὸς τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης. Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου Πάπα Ῥώμης καὶ πάντων Σου τῶν

ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ
φιλόανθρωπος.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε
Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.
Ἀμήν.

Εἰτα προσκυνήσαντες καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ ἐπὶ πάντων
ἐρχονται.]

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΥ ΤΡΙΣΑΓΙΟΥ

Ὁ ἱερεὺς μετὰ τό, Εὐλογητός, λέγει τό, Τρισάγιον, Δόξα Πατρί. Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι Σοῦ ἐστίν κτλ.

Καί ἔπειτα ψάλλει τὰ τροπάρια ταῦτα. Ἦχος δ'.

Μετὰ πνευμάτων δικαίων, τετελειωμένων, τήν ψυχὴν τοῦ δούλου Σου, σῶτερ, ἀνάπαυσον, φυλάττων αὐτὴν εἰς τὴν μακαρίαν ζωὴν, τὴν παρὰ Σοῦ, φιλάθρωπε.

Εἰς τὴν κατάπαυσίν Σου, Κύριε, ὅπου πάντες οἱ ἅγιοί Σου ἀναπαύονται, ἀνάπαυσον; Κύριε, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου Σου, ὅτι μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος.

Δόξα Πατρί.

Σὺ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταβάς εἰς ἄδην καὶ τὰς ὁδῖνας λύσας τῶν πεπεδημένων· αὐτὸς καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου Σου, σῶτερ, ἀνάπαυσον.

Καὶ νῦν, Θεοτόκιον.

Ἡ μόνη ἀγνή καὶ ἄχραντος Παρθένος, ἡ Θεὸν ἀσπόρως κυήσασα, πρέσβευε τοῦ ἐλεηθῆναι τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου Σου.

Ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός
Σου, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως καὶ συγχωρή-
σεως τῆς ψυχῆς τοῦ κεκοιμημένου δούλου τοῦ Θεοῦ
(τοῦδε) καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημ-
μλημα ἐκουσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ὅπως Κύριος ὁ
Θεὸς τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἐνθα οἱ δίκαιοι ἀνα-
παύονται. Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτοῦ ἁμαρτιῶν παρὰ
Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτη-
σώμεθα.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεὺς

Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ
τὸν θάνατον καταπατήσας, τὸν δὲ διάβολον καταρ-
γῆσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ Σου δωρησάμενος. Αὐ-
τός, Κύριε, ἀνάπαυσον καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ κεκοιμη-
μένου δούλου Σου (τοῦδε) καὶ τάξον αὐτὴν ἐν τόπῳ
φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἐνθα
ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· πᾶν ἁμάρτημα
τὸ παρ' αὐτοῦ πραχθὲν ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ διανοίᾳ,
ὥς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς συγχώρησον, ὅτι
οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσῃ·
Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε, ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ
δικαιοσύνη Σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ
λόγος Σου ἀλήθεια.

Ὁ διάκονος

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεὺς

Ὅτι Σὺ εἰ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνά-
παυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου Σου (τοῦδε), Χριστέ

ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα καὶ νῦν, καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Δόξα Σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων ἐξουσιάζων ὡς Θεὸς καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου τετραμήρου φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου καὶ τὴν φυγὴν τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάντος δούλου Σου (δεῖνος) ἐν σκηναῖς δικαίων τάξαι, ἐν κόλποις Ἀβραάμ ἀναπαύσαι καὶ μετὰ δικαίων συναριθμῆσαι καὶ ἡμᾶς ἐλεῆσαι, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός. Δι' εὐχῶν, κτλ.

Αἵτησις γινομένη κατὰ τὰ Σάββατα τῶν ψυχῶν.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον. Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶν καὶ ὀρθόδοξων χριστιανῶν, Βασιλέων, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, Μοναχῶν, Μοναζουσῶν, Πατέρων, Προπατόρων, Πάππων καὶ Προπάππων ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημ-

μνημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν, ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται· τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεςιν τῶν ἑαυτοῖς ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησόμεθα.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅτι Σὺ εἰ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις (ὡς ἀνωτέρω).

Νεκρώσιμος ἀκολουθία κατὰ τὴν διακαινήσιμον ἐβδομάδα.

Ψάλλεται τό, Χριστὸς Ἀνέστη μέχρι τοῦ Ναοῦ. Εἶτα, Εὐλογητὸς καὶ τό, Χριστὸς ἀνέστη ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἅπας καὶ ἀνά μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν. Κατόπιν ψάλλεται ὁ ἀναστάσιμος κανὼν ἀνά δ' ἐν ἐκάστη ὁδῇ· ἡ καταβασία, Ἀναστάσεως ἡμέρα, Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ' καὶ ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς. Ὁ διάκονος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν καὶ ὁ ἱερεὺς· Ὅτι Σὺ εἰ ἡ ἀνάστασις κτλ. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ὁδῆς γίνεται αἵτησις. Ἀπὸ τῆς θ' ψάλλεται τό, Σαρκεὶ ὑπνώσας δίσ· εἶτα ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας· εἶτα ὁ διάκονος· Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κτλ. καὶ εἴ ἐστιν ἀρχιερεὺς λέγει τὴν εὐχήν· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν·» μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας ὁ διάκονος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν καὶ ὁ ἀρχιερεὺς τὴν β' εὐχήν· «Δέσποτα πολυέλεε κτλ.» καὶ ἀπόλυσις. Εἰς δὲ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ λειψάνου ψάλλεται τό, Ἀναστάσεως ἡμέρα· ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται μέχρι τοῦ τάφου.

ΕΥΧΑΙ

ἐπὶ τῶν μετανοούντων.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶν-
τος, Ποιμὴν καὶ Ἀμνέ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ
κόσμου, ὁ τὸ δάνειον χαρισάμενος τοῖς δυσὶ χρεω-
φειλέταις καὶ τῇ ἁμαρτωλῇ δοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν
αὐτῆς, αὐτός, δέσποτα, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον τὰς
ἁμαρτίας, τὰς ἀνομίας, τὰ πλημμελήματα τὰ ἐκού-
σια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει, τὰ ἐν ἀγνοίᾳ,
τὰ ἐν παραβάσει καὶ παρακοῇ γενόμενα παρὰ τῶν
δούλων Σου τούτων. Καὶ εἴ τι ὡς ἄνθρωποι σάρκα
φοροῦντες καὶ τὸν κόσμον οἰκοῦντες ἐκ τοῦ διαβό-
λου ἐπλανήθησαν, εἴτε ἐν λόγῳ, εἴτε ἐν ἔργῳ, εἴτε
ἐν γνώσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ, εἴτε λόγον ἱερῶς κατε-
πάτησαν, ἢ ὑπὸ κατάραν ἱερῶς ἐγένοντο, εἴτε τῷ
ιδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσον, ἢ ὅρκῳ ὑπήχθησαν, αὐ-
τός, ὡς ἀγαθὸς καὶ ἀμνησίκακος δεσπότης, τούτους
τοὺς δούλους Σου λόγῳ λυθῆναι εὐδόκησον, συγχω-
ρῶν αὐτοῖς καὶ τὸ ἴδιον ἀνάθεμα καὶ τὸν ὅρκον
κατὰ τὸ μέγα Σου ἔλεος. Ναί, δέσποτα φιλόανθρωπε
Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς Σῆς ἀγαθό-
τητος ὑπὲρ τῶν δούλων Σου τούτων καὶ πάριδε ὡς
πολυέλεος τὰ πταίσματα αὐτῶν ἅπαντα, ἀπάλλαξον
αὐτοὺς τῆς αἰωνίου κολάσεως· Σὺ γὰρ εἶπας, δέσποτα·
«Ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν
τῷ οὐρανῷ»· Ὅτι Σὺ εἶ μόνος ἀναμάρτητος καὶ Σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πα-
τρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι,
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

ΕΤΕΡΑ ΕΥΧΗ

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῷ Πέτρῳ καὶ τῇ πόρνῃ
ἀλλὰ δακρύων ἄφεσιν ἁμαρτιῶν δωρησάμενος καὶ τὸν
πυλῶνην τὰ ἴδια ἐπιγνόντα πταίσματα δικαιώσας,
πρόσδεξαι τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ δούλου Σου (δεῖνος)
καὶ εἴ τι ἐπλημμέλησεν, ἐκούσιον ἢ ἀκούσιον ἁμάρ-
τημα, ἐν λόγῳ ἢ κατὰ διάνοιαν, ὡς ἀγαθὸς καὶ
φιλόανθρωπος Θεὸς συγχώρησον· Σὺ γὰρ εἶ ὁ μόνος
ἐξουσίαν ἔχων ἀφιέναι ἁμαρτίας καὶ Σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ
ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος διὰ τῆς
ἐμῆς ἐλαχιστότητος ἔχοι Σε λελυμένον καὶ συγκε-
χωρημένον.

ΕΥΧΗ

τῶν κολλύβων.

Εἰς μνήμην Ἁγίου.

Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ Σου, Κύριε,
καὶ κελεύσας τῇ γῇ παντοδαποὺς ἐκφύειν καρποὺς
εἰς ἀπόλαυσιν καὶ τροφήν ἡμετέραν· ὁ τοῖς σπέρ-
μασι τοὺς τρεῖς παῖδας καὶ Δανιήλ τῶν ἐν Βαβυ-
λῶνι ἀβροδιαίτων λαμπροτέρους ἀναδείξας. Αὐτός,
πανάγαθε Βασιλεῦ, καὶ τὰ σπερματα ταῦτα σὺν τοῖς
διαφόροις καρποῖς εὐλόγησον καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν
μεταλαμβάνοντας ἀγίασον· ὅτι εἰς δόξαν ἑξήν καὶ
εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τοῦ ἁγίου (τοῦδε) ταῦτα προε-

τέθησαν παρὰ τῶν Σῶν δούλων καὶ εἰς μνημόσυνον τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων. Παράσχου δέ, ἀγαθέ, τοῖς τε εὐτρεπίσαι ταῦτα καὶ τοῖς τὴν μνήμην ἐπιτελοῦσι πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα καὶ τῶν αἰωνίων Σου ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν δώρησαι· πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου (τοῦδε), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων Σου τῶν ἁγίων. Ὅτι Σὺ εἰ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΙΣΗ

ΑΘΗΝΩΝ

εἰς τὸ εὐλογῆσαι τὰ Βαῖα τῇ Κυριακῇ τῶν Βαῶν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, ὁ ἐξεγείρας τὴν δυναστείαν καὶ ἀποστείλας τὸν μονογενῆ Σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα σώσῃ τὸν κόσμον διὰ τοῦ Σταυροῦ, τῆς Ταφῆς καὶ τῆς Ἀναστάσεως αὐτοῦ· οὗ παραγενομένου ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὸ ἐκούσιον Πάθος, ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, λαβόντες τὰ τῆς νίκης σύμβολα, τοὺς κλάδους τῶν δένδρων καὶ τὰ Βαῖα τῶν φοινίκων, τὴν Ἀνάστασιν προεμήνυσαν. Αὐτός, δέσποτα, καὶ ἡμᾶς τοὺς κατὰ μίμησιν ἐκείνων τῇ προεορτίῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

βαῖα καὶ κλάδους δένδρων ἐν χερσὶ φέροντας, δια-
ήρησον· καὶ ὥς ἐκεῖνοι οἱ ὄχλοι καὶ οἱ παῖδες,
ὅ, Ὡσαννά Σοι προσφέροντες, διαφύλαξον, ὅπως ἐν
μνοῖς καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς καταξιωθῶμεν τῆς
ζωοποιοῦ καὶ τριημέρου Ἀναστάσεως, ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν
τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι,
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰσοδικα

τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν.

Τὰ ἐν τῇ μικρᾷ εἰσόδῳ τῆς θείας Λειτουργίας. Μετὰ τὸ, Σοφία, ὀρθοί.
Ψαλλόμενον εἰς ἦχον β'.

Εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν.

Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησά Σε·
ᾧμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς
ψάλλοντάς Σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου·
Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ
Ἰωάννου βαπτισθεὶς, ψάλλοντάς Σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν Ἰ' παπαντὴν.

Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ· ἐναν-
τίον τῶν ἐθνῶν ἀπεκάλυψε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεὶς, ψάλλοντάς Σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν.

Εὐαγγελίζεσθαι ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθείς, ψάλλοντάς Σοι Ἀλληλούϊα.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθεὶς, ψάλλοντάς Σοι Ἀλληλούϊα.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα καὶ καθ' ὅλην τὴν διακαιήσιμον ἐβδομάδα.

Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς Σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν ἁγίαν Ἀνάληψιν.

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ψάλλοντάς Σοι Ἀλληλούϊα.

**Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τῇ Δευ-
τέρᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.**

Υψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει Σου ἄσο-
μεν καὶ φαλοῦμεν τὰς δυναστείας Σου.

Σῶσον ἡμᾶς παράκλητε, ἀγαθέ, ψάλλοντάς Σοι
Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν ἁγίαν Μεταμόρφωσιν.

Ὅτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε, ἐν τῷ φωτί
Σου ὁψόμεθα φῶς.

Σῶσον ἡμᾶς, Ἰῆ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θα-
βῶρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς Σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν Ὑψώσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυ-
νεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Σῶσον ἡμᾶς, Ἰῆ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθείς, ψάλ-
λοντάς Σοι Ἀλληλούϊα.

ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν.

Λεγόμεναι κατὰ τάξιν.

Εἰς τὸν Ἑσπερινόν, εἰς τὸν Ὅρθρον καὶ εἰς
τὴν Λειτουργίαν.

Εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν.

Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθείς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλι-
θείς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὴν Περιτομήν.

Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.

Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν.

Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας, μέχρι τῆς Μ. Τετάρτης.

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον Πάθος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ.

Ὁ δι' ὑπερβάλλουσιν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας, ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι Σταυροῦ καὶ Ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν.

Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων Παθῶν.

Ὁ ἐμπτυσοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ Μ. Παρασκευῇ.

‘Ο δι’ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ Μ. Κυριακῇ τοῦ Πάσχα καὶ εἰς ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ ἔτους.

‘Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν.

Εἰς τὴν Ἀνάληψιν.

‘Ο ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀπ’ ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός.

Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς.

‘Ο ἐν εἵδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας.

‘Ο ἐκ τῶν Πατρικῶν καὶ Θεϊκῶν κόλπων γενώσας ἑαυτὸν καὶ ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς κατελθὼν καὶ τὴν ὅλην ἀναλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς οὐρανοὺς αὐθις ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό τε θεῖον καὶ ἅγιον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμοδύναμον καὶ ὁμόδοξον καὶ συναῖδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι’

αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων, πανευφήμεων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων Ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν Ἀγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν.

Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων.

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Παρά τοῦ ἱερέως τῶν ἐνναγῶν φθῶν τοῦ κανόνος τῆς Μ. Κυριακῆς τοῦ Πάσχα καὶ ἄλλης τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος, ἐκφωνοῦμεν ἐν τέλει ἑκάστης φθῆς, ἵνα μὴ ἐρωτᾷ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἔξω καὶ γίνηται χασμωδία.

Εἰς τὴν α' φθῆν.

Ὅτι Σὺ τὸ κράτος καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰς τὴν γ' φθῆν.

Ὅτι Σὺ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι κ.τ.λ.

Εἰς τὴν δ' φθῆν.

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν κ.τ.λ.

Εἰς τὴν ε' φθῆν.

“Οτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ
μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρός, κ.τ.λ.

Ες τὴν ς' ᾠδὴν

Σὺ γὰρ εἰ. ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ Σω-
τὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ-
πομεν, τῷ Πατρί, κ.τ.λ.

Εἰς τὴν ζ' ᾠδὴν.

Εἴη τὸ κοάτος τῆς Βασιλείας Σου εὐλογημέ-
νον, τοῦ Πατρός, κ.τ.λ.

Εἰς τὴν η' ᾠδὴν.

“Οτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ
μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρός, κ.τ.λ.

Εἶτα ὁ διάκονος·

Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός, ἐν ὅ-
μοις τιμῶντες μεγαλύνωμεν.

Εἰς τὸ τέλος τῆς θ' ᾠδῆς

“Οτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐ-
ρανῶν καὶ Σοὶ τὴν τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ
Πατρί, κ.τ.λ.

Τὰ καθ' ἡμέραν προκείμενα.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, ἤχος β'.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο.

Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας, ἤχος πλ. δ'.

Ἴδου δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ δοῦ-
λοι Κυρίου.

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας, ἤχος δ'.

Κύριος εἰσακούσεταιί μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτόν.

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρᾳς ἤχος α'.

Τὸ ἔλεός Σου, Κύριε, καταδιώξει με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου.

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρᾳς ἤχος πλ. α'.

Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί Σου σῶσόν με καὶ ἐν τῇ δυνάμει Σου κρινεῖς με.

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρᾳς ἤχος πλ. β'.

Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρᾳς ἤχος βρυς.

Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἰ, τὸ ἔλεος προφθάσαι με.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ

Μετά τὸ εἰπεῖν τὸν ἱερέα τὴν ἐπισθαμβωνον εὐχήν, ἐξερχόμεθα ἐν τῇ Κολυμβήθρᾳ, προπορευομένου τοῦ ἱερέως μετὰ λαμπάδων καὶ θυμιατοῦ· καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν τὰ πικρόντα

Ἰδιόμελα. Ἦχος πλ. δ'.

Σωφρονίου Πνευματικοῦ Ἱεροκλήτου.

Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων βοᾷ λέγουσα. Δεῦτε λάβετε πάντες πνεῦμα σοφίας, πνεῦμα συνέσεως πνεῦμα φόβου Θεοῦ, τοῦ ἐπιφανέντος Χριστοῦ.

Σήμερον τῶν ὑδάτων ἀγιάζεται ἡ φύσις καὶ ρήγνυται ὁ Ἰορδάνης καὶ τῶν ἰδίων ναμάτων ἐπέχει τὸ ρεῦμα, Δεσπότην ὁρῶν ριπτόμενον.

Ὡς ἄνθρωπος ἐν ποταμῷ, ἦλθες, Χριστὲ Βασιλεῦ, καὶ δουλικὸν βάπτισμα λαβεῖν σπεύδεις, ἀγαθέ, ὑπὸ τῶν τοῦ προδρόμου χειρῶν διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, φιλόανθρωπε.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ αὐτός.

Πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, ἦλθες Κύριε, μορφὴν δούλου λαβὼν, βάπτισμα αἰτῶν ὃ μὴ γνοῖς

ἁμαρτίαν. Εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν· σύν-
τρομος γέγονεν ὁ πρόδρομος καὶ ἐβόησε λέγων·
Πῶς φωτίσει ὁ λύχνος τὸ φῶς; πῶς χειροθετήσῃ
ὁ δοῦλος τὸν Δεσπότην; Ἀγίασον ἐμὲ καὶ τὰ ὕδατα,
Σωτήρ, ὁ αἴρων τοῦ κόσμου τὴν ἁμαρτίαν·

Καὶ εὐθὺς τὰ Ἀναγνώσματα.

Προφητείας Ἡσαΐου

Τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. λε' 1.

Τάδε λέγει Κύριος· Εὐφράνθητι ἔρημος διψῶσα,
ἀγαλλιάσθω ἔρημος καὶ ἀνθείτω ὡς κρίνον. Καὶ
ἐξανθήσει καὶ ὑλογαρήσει καὶ ἀγαλλιάσεται τὰ
ἔρημα τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου ἐδόθη
αὐτῇ καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Καρμύλου· καὶ ὁ λαὸς μου
ὄψεται τὴν δόξαν Κυρίου καὶ τὸ ὕψος τοῦ Θεοῦ.
Ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι καὶ γόνατα παραλελυ-
μένα· Παρακαλέσατε καὶ εἶπατε τοῖς ὀλιγοψύχοις
τῇ διανοίᾳ· Ἰσχύσατε καὶ μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ ὁ Θεὸς
ἡμῶν κρίσιν ἀνταποδίδωσι καὶ ἀνταποδώσει· αὐτὸς
ἤξει καὶ σώσει ἡμᾶς. Τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ
τυφλῶν καὶ ὦτα κωφῶν ἀκούσονται. Τότε ἀλείται
χωλὸς ὡς ἔλαφος καὶ τρανὴ ἔσται γλῶσσα μογι-
λάλων, ὅτι ἐρράγη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ καὶ φάραγξ
ἐν τῇ διψώσῃ. Καὶ ἔσται ἡ ἄνυδρος εἰς ἔλη καὶ
εἰς τὴν διψῶσαν γῆν πηγὴ ὕδατος ἔσται· ἐκεῖ ἔσται
εὐφροσύνη ὀρνέων, ἐπαύλεις σειρήνων καὶ καλάμη
καὶ ἔλη. Καὶ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς καθαρὰ καὶ ὁδὸς
ἀγία κληθήσεται· οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος,
οὐδὲ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς ἀκάθαρτος· οἱ δὲ διεσπαρμένοι
πορεύσονται ἐπ' αὐτῆς καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσι. Καὶ

οὐκ ἔσται ἐκεῖ λέων, οὐδὲ τῶν πονηρῶν θηρίων οὐ
 μή ἀναβῇ εἰς αὐτήν, οὐδὲ μή εὗρεθῇ ἐκεῖ· ἀλλὰ
 πορεύονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι καὶ συνηγμένοι
 ὑπὸ Κυρίου. Καὶ ἀποστραφήσονται καὶ ἤξουσιν εἰς
 αἰῶν μετ' εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως καὶ εὐφρο-
 σύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν· ἐπὶ γὰρ τῆς
 κεφαλῆς αὐτῶν αἶνεσις καὶ ἀγαλλίαμα καὶ εὐφρο-
 σύνη καταλήψεται αὐτούς, ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ
 στεναγμός.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα.

Κεφ. νε'. 1.

Τάδε λέγει Κύριος· Οἱ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ'
 ὕδωρ· καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαντες ἀγο-
 ράσατε καὶ φάγεσθε καὶ πίεσθε, ἀνευ ἀργυρίου καὶ
 τιμῆς οἶνον καὶ στέαρ. Ἵνα τί τιμάσθε ἀργυρίου ἐν
 οὐκ ἄρτοις καὶ ὁ μόχθος ὑμῶν οὐκ εἰς πλησμονήν;
 Ἀκούσατέ μου καὶ φάγεσθε ἀγαθὰ καὶ ἐντρυφήσει
 ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν. Προσέχετε τοῖς ὤσιν ὑμῶν
 καὶ ἐπακολουθεῖτε ταῖς ὁδοῖς μου· εἰσακούσατέ μου
 καὶ ζήσεται ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν καὶ διαθήσο-
 μαι ὑμῖν διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά.
 Ἴδου μαρτύριον ἐν ἔθνεσιν ἔδωκα αὐτὸν ἄρχοντα
 καὶ προστάσσοντα ἐν ἔθνεσιν. Ἴδου ἔθνη, ἃ οὐκ
 οἶδασί Σε, ἐπικαλέσονται Σε· καὶ λαοί, οἳ οὐκ ἐπί-
 στανταί Σε, ἐπὶ Σε καταφεύξονται, ἕνεκεν Κυρίου
 τοῦ Θεοῦ Σου καὶ τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ, ὅτι ἐδόξασέ
 Σε. Ζητήσατε τὸν Κύριον καὶ ἐν τῷ εὕρισκιν αὐ-
 τὸν ἐπικαλέσασθε· ἡνίκα δ' ἂν ἐγγίξῃ ὑμῖν, ἀπολι-
 πέτω ὁ ἀσεβὴς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ ἀνὴρ ἄνομος
 τὰς βουλάς αὐτοῦ· καὶ ἐπιστράφητε πρὸς Κύριον
 καὶ ἐλεηθήσεσθε καὶ κράξεσθε, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἀφήσει

τάς ἁμαρτίας ὑμῶν. Οὐ γάρ εἰσιν αἱ βουλαί μου, ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν, οὐδ' ὥσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν, αἱ ὁδοί μου, λέγει Κύριος. Ἀλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν καὶ τὰ διανοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου. Ὡς γὰρ ἂν καταβῇ ὑετός, ἢ χιὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ, ἕως ἂν μεθύσῃ τὴν γῆν καὶ ἐκτέκῃ καὶ ἐκβλαστήσῃ καὶ δῶ σπέρμα τῷ σπεύροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν· οὕτως ἔσται τὸ ρῆμά μου, ὃ ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου, οὐ μὴ ἀποσταφῇ πρὸς με κενόν, ἕως ἂν τελεσθῇ ὅσα ἂν ἠθέλησα καὶ εὐοδώσω τὰς ὁδοὺς μου καὶ τὰ ἐντάλματά μου. Ἐν γὰρ εὐφροσύνῃ ἐξελεύσεσθε καὶ ἐν χαρᾷ διδαχθήσεσθε· τὰ γὰρ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ ἐξαλοῦνται, προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ καὶ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ ἀγροῦ ἐπικροτήσῃ τοῖς κλάδοις. Καὶ ἀντὶ τῆς στοιβῆς ἀναθήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονίζης ἀναθήσεται μυρσίνη· καὶ ἔσται Κυρίῳ εἰς ὄνομα καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον καὶ οὐκ ἐκλείψει.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ιβ'. 3.

Τάδε λέγει Κύριος· Ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου. Καὶ ἔρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· Ὑμνεῖτε τὸν Κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἐνδοξα αὐτοῦ, μιμνήσκεσθε, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ· Ὑμνήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψηλὰ ἐποίησεν· ἀναγγεῖλατε ταῦτα ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Ἀγαλλιᾶσθε καὶ εὐφραίνεσθε οἱ κατοικοῦντες Σιών· ὅτι ὑψώθη ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ αὐτῆς.

Εἰτα, προκείμενον. Ἦχος γ'.

Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου.

Κύριος ὑπερασπιστῆς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους α' Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. ι', 1.

Ἀδελφοί, οὐ θέλω ἡμᾶς ἀγνοεῖν, ὅτι οἱ Πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον. Καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ. Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον. Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθοῦσης πέτρας· ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἀλλήλοῦτα, ἦχος θ'.

ΑΘΗΝΩΝ

Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων.

Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν ἐπὶ ὑδάτων.

Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον.

Κεφ. α', 9.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν. Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ εἶ ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα.

Καὶ εὐθὺς ὁ διάκονος τὰ Εἰρηνικά.

Ἐν ᾧ δὲ λέγονται ταῦτα ὑπὸ τοῦ διακόνου, ὁ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς τὴν ἐξῆς εὐχὴν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ μονογενὴς Υἱός, κτλ.

Εἰρηνικά.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαθείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτέρου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας καὶ τῶν πιστεὶ οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ἔδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι τοῖς ὕδασι τούτοις τὴν καθαρτικὴν τῆς ὑπερουσίου Τριάδος ἐνέργειαν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ φωτισθῆναι ἡμᾶς φωτισμὸν γνώσεως καὶ εὐσεβείας διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ γεννηθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο ἁγιασμοῦ δῶρον, ἁμαρτημάτων λυτήριον, εἰς ἱασιν ψυχῆς καὶ σώματος καὶ πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτήδειον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸ ὕδωρ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι αὐτὸ ἀποτρόπαιον πάσης ἐπιβουλῆς ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν ἀντλούντων καὶ ἀρυσμένων εἰς ἁγιασμόν οἴκων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸ πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων πᾶσι τοῖς ἀρυσμένοις πίσται καὶ μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι ἁγιασμοῦ, τῆς τῶν ὑδάτων τούτων μεταλήψεως, τῇ ἀοράτῳ ἐπιφανείᾳ τοῦ ἁγίου πνεύματος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν μυστικῶς.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ μονογενὴς Υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ὁ ἀληθινὸς Θεός, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, τὸ φῶς τὸ ἐκ τοῦ φωτός, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον τοῦ φωτίσαι αὐτόν, καταύγασον ἡμῶν τὴν διάνοιαν τῷ ἁγίῳ Σου πνεύματι καὶ πρόσδεξαι ἡμᾶς μεγαλωσύνην καὶ εὐχαριστίαν Σοι προσάγοντας ἐπὶ τοῖς ἀπ' αἰῶνος θαυμαστοῖς Σου μεγαλουργήμασι καὶ τῇ ἐπ' ἐσχάτων τῶν αἰώνων σωτηρίῳ Σου οἰκονομίᾳ. Ἐν τῇ τῷ ἀσθενὲς ἡμῶν καὶ πτωχὸν περιβαλλόμενος φύραμα καὶ τοῖς τῆς δουλείας μέτροις συγκατιών, ὁ τῶν ἀπάντων βασιλεύς, ἔτι καὶ δουλικῇ χειρὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι κατεδέξω, ἵνα τὴν τῶν ὑδάτων φύσιν ἁγιάσας ὁ ἀναμάρτητος ὁδοποιήσης ἡμῖν τὴν δι' ὕδατος καὶ πνεύματος ἀναγέννησιν καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἡμᾶς ἀποκαταστήσης ἐλευθερίαν. Οὐ τινος θείου μυστηρίου τὴν ἀνάμνησιν ἐορτάζοντες, δεόμεθά Σου, δέσποτα φιλόανθρωπε. Ῥᾶνον καὶ ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀνάξιους δούλους Σου, κατὰ τὴν θείαν Σου ἐπαγγελίαν, ὕδωρ καθάρσιον, τῆς Σῆς εὐσπλαγχνίας τὴν δωρεάν, εἰς τὸ τὴν ἐπὶ τῷ ὕδατι τούτῳ αἵτησιν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τῇ Σῇ ἀγαθότητι καὶ τὴν εὐλογίαν Σου δι' αὐτοῦ ἡμῖν τε καὶ παντὶ τῷ πιστῷ Σου χαρισθῆναι λαῷ εἰς δόξαν τοῦ ἁγίου καὶ προσκυνητοῦ Σου ὀνόματος. Σοὶ γάρ

πέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ
ἀρχῷ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ
ζωοποιῷ Σου πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εἰπὼν καθ' ἑαυτὸν τό,

Ἀμήν.

Τοῦ διακόνου ἤδη πεπληρωκότος τὴν Συναπτὴν, ἄρχεται ὁ
ιερεὺς μεγαλοφώνως τῆς εὐχῆς ταύτης 1).

Ποίημα Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

Τριάς ὑπερούσιε, ὑπεράγαθε, ὑπέρθεε, παντοδύ-
ναμε, παντεπίσκοπε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, δημιουργέ
τῶν νοερῶν οὐσιῶν καὶ τῶν λογικῶν φύσεων· ἡ
ἔμφυτος ἀγαθότης, τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον, τὸ φωτί-
ζον πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον,
λάμψον καὶ ἐν τῷ ἀναξίῳ δούλῳ Σου· φώτισόν μου
τῆς διανοίας τὰ ὄμματα, ὅπως ἀνυμνῆσαι τολμήσω
τὴν ἄμετρον εὐεργεσίαν καὶ δύναμιν. Εὐπρόσδεκτος
γενέσθω ἡ παρ' ἐμοῦ δέησις διὰ τὸν παρεστῶτα
λαόν, ὅπως τὰ πλημμελήματά μου μὴ κωλύσωσιν
ἐνθάδε παραγενέσθαι τὸ ἅγιόν Σου πνεῦμα· ἀλλὰ
συγχώρησόν με ἀκατακρίτως βοᾶν Σοι καὶ λέγειν
καὶ νῦν, ὑπεράγαθε· Δοξάζομέν Σε, δέσποτα φιλάν-
θρωπε, παντοκράτορ, προαιώνιε Βασιλεῦ· Δοξάζομέν
Σε τὸν κτίστην καὶ δημιουργὸν τοῦ παντός· Δοξά-
ζομέν Σε, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ μονογενές, τὸν ἀπάτορα ἐκ
Μητρὸς καὶ ἀμήτορα ἐκ Πατρὸς· ἐν γὰρ τῇ προλα-
βούσῃ ἐορτῇ νήπιόν Σε εἶδομεν, ἐν δὲ τῇ παρούσῃ

1) Ἡ παρῶσα Εὐχή ἀναγινώσκεται μὲν παρὰ τισιν· ἐν δὲ τῇ
μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ ἁγίῳ Ὅρει οὐ λέγεται. Σὺ δὲ, εἰ οὐ βούλει
μετάβηθαι εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκφώνησιν εἰς τό, Μέγας εἰ, Κύριε.

τέλειόν Σε ὁρῶμεν, τὸν ἐκ τελείου τέλειον ἐπιφανέντα Θεὸν ἡμῶν. Σήμερον γὰρ ὁ τῆς ἐορτῆς ἡμῖν ἐπέστη καιρὸς καὶ χορὸς ἁγίων ἐκκλησιάζει ἡμῖν καὶ ἄγγελοι μετὰ ἀνθρώπων συνεορτάζουσι. Σήμερον ἡ χάρις τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐν εἵδει περιστερᾶς τοῖς ὕδασι ἐπεφοίτησε. Σήμερον ὁ ἄδυτος ἥλιος ἀνέτειλε καὶ ὁ κόσμος τῷ φωτὶ Κυρίου καταυγάζεται. Σήμερον ἡ σελήνη λαμπραῖς ταῖς ἀκτῖσι τῷ κόσμῳ συνεκλαμπρύνεται. Σήμερον οἱ φωτοειδεῖς ἀστέρες τῇ φαιδρότητι τῆς λάμψεως τὴν οἰκουμένην καλλωπίζουν. Σήμερον αἱ νεφέλαι ὑετὸν δικαιοσύνης τῇ ἀνθρωπότητι οὐρανόθεν δροσίζουσι. Σήμερον ὁ ἄκτιστος ὑπὸ τοῦ ἰδίου πλάσματος βουλῇ χειροθετεῖται. Σήμερον ὁ προφήτης καὶ πρόδρομος τῷ δεσπότη προσέρχεται, ἀλλὰ τρόμῳ παρίσταται, ὁρῶν Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς συγκατάθεσιν. Σήμερον τὰ τοῦ Ἰορδάνου νάματα εἰς ἰάματα μεταποιεῖται τῇ τοῦ Κυρίου παρουσίᾳ. Σήμερον ρεῖθροις μυστικοῖς πᾶσα ἡ κτίσις ἀρδεύεται. Σήμερον τὰ τῶν ἀνθρώπων πταίσματα τοῖς ὕδασι τοῦ Ἰορδάνου ἀπαλείφονται. Σήμερον ὁ παράδεισος ἡνέφκται τοῖς ἀνθρώποις καὶ ὁ τῆς δικαιοσύνης ἥλιος καταυγάζει ἡμῖν. Σήμερον τὸ πικρὸν ὕδωρ, τὸ ἐπὶ Μωϋσέως, τῷ λαῷ εἰς γλυκύτητα μεταποιεῖται τῇ τοῦ Κυρίου παρουσίᾳ. Σήμερον τοῦ παλαιοῦ θρήνου ἀπηλλάγημεν καὶ ὡς νέος Ἰσραὴλ διεσώθημεν. Σήμερον τοῦ σκότους ἐλυτρώθημεν καὶ τῷ φωτὶ τῆς θεογνωσίας καταυγαζόμεθα. Σήμερον ἡ ἀχλὺς τοῦ κόσμου καθαίρεται τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σήμερον λαμπαδοφεγγεῖ πᾶσα ἡ κτίσις ἄνωθεν. Σήμερον ἡ πλάνη κατήργηται καὶ ὁδὸν ἡμῖν σωτηρίας ἐργάζεται ἡ τοῦ δεσπότη ἐπέλευσις. Σήμερον τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνεορτά-

καὶ τὰ κάτω τοῖς ἄνω συνομιλεῖ. Σήμερον ἡ
ἰεὶ καὶ μεγαλόφωνος τῶν ὀρθοδόξων πανήγυρις
ἀλλάσσεται. Σήμερον ὁ δεσπότης πρὸς τὸ βάπτισμα
ἐπείγεται, ἵνα ἀναβιβάσῃ πρὸς ὕψος τὸ ἀνθρώπινον.
Σήμερον ὁ ἀκλινὴς τῇ ἰδίᾳ οἰκέτῃ ὑποκλίνεται, ἵνα
ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας ἐλευθερώσῃ. Σήμερον βασι-
λείαν οὐρανῶν ὦνυσάμεθα· τῆς γὰρ βασιλείας τοῦ
Κυρίου οὐκ ἔσται τέλος. Σήμερον γῇ καὶ θάλασσα
τὴν τοῦ κόσμου χαρὰν ἐμερίσαντο καὶ ὁ κόσμος
εὐφροσύνης πεπλήρωται. Εἶδοσάν Σε ὕδατα, ὁ Θεός,
εἶδοσάν Σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν. Ὁ Ἰορδάνης
ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, θεασάμενος τὸ πῦρ τῆς θεό-
τητος σωματικῶς κατερχόμενον καὶ εἰσερχόμενον
ἐπ' αὐτόν. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, θεω-
ρῶν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐν εἵδει περιστερᾶς κατερ-
χόμενον καὶ περιπτάμενόν Σοι. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη
εἰς τὰ ὀπίσω, ὁρῶν τὸν ἀόρατον ὁραθέντα, τὸν κτί-
στην σαρκωθέντα, τὸν δεσπότην ἐν δούλου μορφῇ.
Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω καὶ τὰ ὄρη
ἐσκίρτησαν Θεὸν ἐν σαρκὶ καθορῶντα· καὶ νεφέλαι
φωνὴν ἔδωκαν θαυμάζουσαι τὸν παραγενόμενον, φῶς
ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, αὐτὸν
δὲ τὸν τῆς παρακοῆς θάνατον καὶ τὸ τῆς πλάνης
κέντρον καὶ τὸν τοῦ ἄδου σύνδεσμον ἐν τῇ Ἰορδάνῃ
βυθίσαντα καὶ βάπτισμα σωτηρίας τῇ κόσμῳ δωρη-
σάμενον. Ὅθεν καὶ γὰρ ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος δοῦ-
λός Σου, τὰ μεγαλεῖα τῶν θαυμάτων Σου διηγού-
μενος, συνεχόμενος φόβῳ ἐν κατανύξει βοᾷ Σοι.

Μετά τὴν συμπλήρωσιν λέγει γεγωνοτέρᾳ τῇ φωνῇ.

Μέγας εἰ, Κύριε καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα Σου
καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμα-

σίῳν Σου (ἐκ γ'). Σὺ γὰρ βουλήσει ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα, τῷ Σῷ κράτει συνέχεις τὴν κτίσιν καὶ τῇ Σῇ προνοίᾳ διοικεῖς τὸν κόσμον. Σὺ ἐκ τεσσάρων στοιχείων τὴν κτίσιν συναρμόσας, τέτταρσι καιροῖς τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστεφάνωσας. Σὲ τρέμουσιν αἱ νοεραὶ πᾶσαι δυνάμεις· Σὲ ὕμνεῖ ἥλιος, Σὲ δοξάζει σελήνη· Σοὶ ἐν-τυγχάνει τὰ ἄστρα· Σοὶ ὑπακούει τὸ φῶς· Σὲ φρίττουσιν ἄβυσσοι· Σοὶ δουλεύουσιν αἱ πηγαί. Σὺ ἐξέτεινας τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέριν· Σὺ ἐστερέωσας τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων· Σὺ περιετείχισας τὴν θάλασσαν ψάμμῳ· Σὺ πρὸς ἀναπνοὰς τὸν ἀέρα ἐξέχεας. Ἀγγελικαὶ δυνάμεις Σοὶ λειτουργοῦσιν· οἱ τῶν Ἀρχαγγέλων χοροὶ Σὲ προσκυνοῦσι· τὰ πολυόμματα Χερουδὶμ καὶ τὰ ἐξαπτέρυγα Σεραφίμ, κύκλῳ ἐστῶτα καὶ περιπτάμενα, φόβῳ τῆς ἀπροσίτου Σου δόξης κατακαλύπτεται. Σὺ γάρ, Θεὸς ὢν ἀπερίγραπτος, ἀναρχὸς τε καὶ ἀνέκφραστος, ἦλθες ἐπὶ τῆς γῆς, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος· οὐ γὰρ ἔφερες, δέσποτα, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Σου, θεᾶσθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννούμενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἦλθες καὶ ἔσωσας ἡμᾶς. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν, κηρύττομεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν· τὰς τῆς φύσεως ἡμῶν γονὰς ἠλευθέρωσας· παρθενικὴν ἡγίασας μήτραν τῷ τόκῳ Σου· πᾶσα ἡ κτίσις ὕμνησέ Σε ἐπιφανέντα. Σὺ γάρ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθης καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφης. Σὺ καὶ τὰ Ἰορδάνεια ρεῖθρα ἡγίασας, οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιόν Σου πνεῦμα καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἐκεῖσε ἐμφωλευόντων συνέτριψας δρακόντων. Αὐτὸς οὖν φιλόανθρωπε Βασιλεῦ, πάρεσο καὶ νῦν διὰ τῆς

ἐπαιτιήσεως τοῦ ἁγίου Σου πνεύματος καὶ ἁγιάσον
τὸ ὕδωρ τοῦτο (ἐκ γ').) καὶ δὸς αὐτῷ τὴν χάριν τῆς
ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου. Ποίησον
αὐτὸ ἀφθαρσίας πηγὴν, ἁγιασμοῦ δῶρον, ἁμαρτημά-
των λυτήριον, νοσημάτων ἀλεξιτήριο, δαίμοσιν ὀλέ-
θρον, ταῖς ἐναντίαις δυνάμεσιν ἀπρόσιτον, ἀγγελι-
κῆς ἰσχύος πεπληρωμένον. Ἵνα πάντες οἱ ἀρυόμε-
νοι καὶ μεταλαμβάνοντες ἔχοιεν αὐτὸ πρὸς καθαρι-
σμόν ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, πρὸς ἰατρείαν παθῶν,
πρὸς ἁγιασμόν οἰκῶν πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτή-
δειον. Σὺ γὰρ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι' ὕδατος καὶ πνεύ-
ματος ἀνακαινίσας τὴν παλαιωθεῖσαν φύσιν ὑπὸ τῆς
ἁμαρτίας. Σὺ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι' ὕδατος κατα-
κλύσας ἐπὶ τοῦ Νῶε τὴν ἁμαρτίαν. Σὺ εἰ ὁ Θεὸς
ἡμῶν, ὁ διὰ θαλάσσης ἐλευθερώσας ἐκ τῆς δουλείας
Φαραὼν διὰ Μωϋσεως τὸ γένος τῶν Ἑβραίων. Σὺ
εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διαρρήξας πέτραν ἐν ἐρήμῳ καὶ
ἐρρύησαν ὕδατα καὶ χεῖμαρροι κατεκλύσθησαν, καὶ
διψῶντα τὸν λαόν Σου κορέσας. Σὺ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ὁ δι' ὕδατος καὶ πυρός, διὰ τοῦ Ἡλιοῦ ἀπαλλάξας
τὸν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πλάνης τοῦ Βάαλ. Αὐτὸς καὶ
νῦν, δέσποτα, ἁγιάσον τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῷ πνεύματί
Σου τῷ ἁγίῳ, (ἐκ γ'). Δὸς πᾶσι τοῖς τε ἀπτομένοις,
τοῖς τε χριομένοις 1), τοῖς τε μεταλαμβάνουσι τὸν
ἁγιασμόν, τὴν εὐλογίαν, τὴν κάθαρσιν, τὴν υἰεῖαν.
Καὶ σῶσον, Κύριε, τοὺς δούλους Σου, τοὺς πιστοὺς
Βασιλεῖς ἡμῶν, (ἐκ γ'). Καὶ φύλαξον αὐτοὺς ὑπὸ
τὴν σκέπην Σου ἐν εἰρήνῃ· ὑπόταξον ὑπὸ τοὺς πό-
δας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· χάρισαι αὐ-

1) Τὸ χειρόγραφον ἐν μὲν τῇ [εὐχῇ, [κεχρημένοις· ἐν δὲ τοῖς
εἰρηνικοῖς, χρωμένοις.

τοῖς πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα καὶ ζωὴν
τὴν αἰώνιον. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου
ἡμῶν (δεῖνος) καὶ παντὸς τοῦ Πρεσβυτέρου, τῆς ἐν
Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος
καὶ τοῦ περιστῶτος λαοῦ καὶ τῶν δι' εὐλόγους αἰ-
τίας ἀπολειφθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ ἐλέησον αὐ-
τοὺς καὶ ἡμᾶς κατὰ τὸ μέγα Σου ἔλεος. Ἵνα καὶ
διὰ στοιχείων καὶ διὰ Ἀγγέλων καὶ διὰ ἀνθρώπων
καὶ διὰ ὀρωμένων καὶ διὰ ἀοράτων δοξάζεται Σου
τὸ πανάγιον ὄνομα, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύ-
ματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Τὰ κεφαλὰς ἡμῶν·

Καὶ ἡ εὐχὴ πρὸς τοῦ ἱερέως μυστικῶς.

Κλῖνον, Κύριε, τὸ σῶς Σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν.
Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι καταδεξάμενος καὶ ἁγιά-
σας τὰ ὕδατα, εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς, τοὺς διὰ
τῆς κλίσεως ἑαυτῶν αὐχένων σημαίνοντας τὸ τῆς
δουλείας πρόσχημα· καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἐμπλη-
σθῆναι τοῦ ἁγιασμοῦ Σου διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τού-
του μεταλήψεως τε καὶ ραντισμοῦ· καὶ γενέσθω
ἡμῖν, Κύριε, εἰς ὑγείαν ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Ἐκφώνησις.

Σὺ γὰρ εἰ ὁ ἁγιασμός τῶν ψυχῶν καὶ τῶν
σωμάτων ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν
καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου
Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου
πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων. Ἀμήν.

Καὶ εὐθὺς εὐλογῶν τὰ ὕδατα σταυροειδῶς βαπτίζει τὸν τίμιον Σταυρόν, ὀρθιον αὐτὸν κατὰ γων ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἀνάγων, ψάλλων καὶ τὸ παρὸν

Τροπάριον, ἦχος α'.

Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου Σου, Κύριε, ἡ τῆς Τράδος ἐφανερώθη προσκύνησις· τοῦ γὰρ γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σοι, ἀγαπητόν Σε Υἱὸν ὀνομάζουσα· καὶ τὸ πνεῦμα ἐν εἵδει περιστερᾶς ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές. Ὁ ἐπιφανείς, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας δόξα Σοι.

(Ἐκ τρίτου).

Καὶ ραντίζει πάντα τὸν λαὸν ἐκ τοῦ ὕδατος. Εἰσερχόμενοι δὲ ἐν τῷ ναῷ, ψάλλομεν τὸ παρὸν ἰδιόμελον, εἰς ἦχον πλ. β'.

Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοί, τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ οἰκονομίας τὸ μέγεθος· ἐν γὰρ τῷ ἡμῶν παρπτύματι γεγόμενος ἄνθρωπος τὴν ἡμῶν κάθαρσιν καθαίρεται ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ὁ μόνος καθαρὸς καὶ ἀκήρατος, ἀγιάζων ἐμὲ καὶ τὰ ὕδατα καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων συντρίβων ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ἀντλήσωμεν οὖν ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης, ἀδελφοί· ἡ γὰρ χάρις τοῦ πνεύματος τοῖς πιστῶς ἀντλοῦσιν ἀοράτως ἐπιδίδοται παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἶτα ὁ ψαλμός.

Εὐλογήσω τὸν Κύριον.

Καὶ δίδοται τὸ κατακλαστόν· καὶ γίνεται τελεία ἡ ἀπόλυσις.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΓΟΝΥΚΛΙΣΙΑΣ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ ΕΣΠΕΡΑΣ

Σημαίνει ταχύτερον διὰ τὴν τῆς γονυκλισίας ἀκολουθίαν.

Μετὰ τὸν προσημακὸν ψάλλον Συναπτὴ μεγάλη ὑπὸ τοῦ
Διακόνου, εἰ ἔστιν· εἰ δὲ μή, ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐ-
σταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ...

Ὑπὲρ τοῦ περιστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομέ-
νου τὴν χάριν τοῦ ἁγίου πνεύματος τοῦ Κυρίου
δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν κλινόντων τὰς καρδίας αὐτῶν ἐνώ-
πιον Κυρίου καὶ τὰ γόνατα τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἐνισχυθῆναι ἡμᾶς πρὸς τελείωσιν
εὐαρεστήσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι πλούσια τὰ ἐλέη αὐ-
τοῦ ἐφ' ἡμᾶς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ δεχθῆναι τὴν γονυκλισίαν ἡμῶν ὡς
θυμίαμα ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν χρηζόντων τῆς παρ αὐτοῦ βοηθείας
 τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης . . . .

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης . . .

Ἐκφώνησις παρὰ τοῦ ἱερέως.

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύ-
 νησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι,
 νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός.

Ἀμήν.

Εἰς τό, Κύρια ἐκέκρυξεν, ἱστῶμεν Στίχ. ς' καὶ ψάλλομεν τὰ
 περόντι στιχηρὰ ἰδιόμελιν γ' δευτεροῦντες αὐτά.

Ἦχος δ'.

Παράδοξα σήμερον εἶδον τὰ ἔθνη πάντα ἐν
 πόλει Δαυίδ, ὅτε τὸ πνεῦμα κατήλθε τὸ ἅγιον ἐν
 πυρίναις γλώσσαις, καθὼς ὁ θεηγόρος Λουκᾶς ἀπε-
 φθέγγετο. Φησὶ γάρ· συνηγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ
 Χριστοῦ, ἐγένετο ἦχος, καθάπερ φερομένης βιαίας
 πνοῆς καὶ ἐπλήρωσε τὸν οἶκον, οὗ ἦσαν καθήμενοι·
 καὶ πάντες ἤρξαντο φθέγγεσθαι ξένοις ῥήμασι, ξέ-
 νοις δόγμασι, ξένοις διδάγμασι τῆς ἁγίας Τριάδος.

Δίς.

Τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἦν μὲν ἀεὶ καὶ ἔστι καὶ
 ἔσται, οὔτε ἀρξάμενον, οὔτε παυσόμενον, ἀλλ' ἀεὶ
 Πατρὶ καὶ Υἱῷ συντεταγμένον καὶ συναριθμούμενον,
 ζωὴ καὶ ζωοποιῶν, φῶς καὶ φωτὸς χορηγόν, αὐ-
 τάγαθον καὶ πηγὴ ἀγαθότητος· δι' οὗ Πατὴρ
 γνωρίζεται καὶ Υἱὸς δοξάζεται καὶ παρὰ πάντων
 γινώσκεται, μία δύναμις, μία σύνταξις, μία προσκύ-
 νησις τῆς ἁγίας Τριάδος.

Δίς.

Τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, φῶς καὶ ζωὴ καὶ ζῶσα
πηγὴ νοερά. Πνεῦμα σοφίας, πνεῦμα συνέσεως, ἀγα-
θόν, εὐθές, νοερόν, ἡγεμονεῦον, καθαῖρον τὰ πταί-
σματα. Θεὸς καὶ θεοποιεῖν· πῦρ ἐκ πυρὸς προϊόν,
λαλοῦν, ἐνεργοῦν, διαιροῦν τὰ χαρίσματα· δι' οὗ
προφῆται ἅπαντες καὶ Θεοῦ Ἀπόστολοι μετὰ μαρ-
τύρων ἐστέφθησαν. Ξένον ἄκουσμα, ξενον θέαμα,
πῦρ διαιρούμενον εἰς νομὰς χαρισμάτων. Δίς.

Δόξα καὶ νῦν,

Ἦχος πλ. β'.

Βασιλεῦ οὐράνιε, παράκλητε, τὸ πνεῦμα τῆς
ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πλη-
ρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός,
ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν καὶ καθάρισον ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης κηλίδος καὶ σῶσον, ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς
ἡμῶν.

Εἰσοδος· τό·

Φῶς ἱλαρόν.

Καὶ τὸ προκείμενον, Ἦχος βαρὺς.

Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἰ ὁ
Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσιαμόνος.

Στίχ. α'. Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύνα-
μίν Σου.

Τίς Θεὸς μέγας.

Στίχ. β'. Καὶ εἶπα· Νῦν ἡρξάμην· αὕτη ἡ ἀλ-
λοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου.

Τίς Θεὸς μέγας.

Στίχ. γ'. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου, ὅτι
μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων Σου.

Τίς Θεὸς μέγας.

Εἰτα λέγει ὁ διάκονος.

Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα τοῦ Κυρίου
σηθῶμεν.

Καὶ ἡμῶν κλινάντων τὰ γόνατα ἐπὶ γῆς καὶ ἀσκεπῶν ὄντων,
ἀσπινῶσκει ὁ ἱερεὺς τὰς εὐχὰς ἀπὸ τοῦ βήματος μεγαλοφώνως εἰς
ἐκλήκοον πάντων.

Ἀχραντε, ἀμίαντε, ἄναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε,
ἀνεξιχνίαστε, ἀναλλοίωτε, ἀνυπέρβλητε, ἀμέτρητε,
ἀνεξίκακε Κύριε· ὁ μόνος ἔχων ἀθανασία, φῶς
οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ δημιουργηθέντα
ἐν αὐτοῖς· ὁ πρὸ τοῦ αἰτεῖσθαι τοῖς πᾶσι τὰς αἰτή-
σεις παρέχων· Σοῦ δεόμεθα καὶ Σε παρακαλοῦμεν,
δέσποτα φιλάνθρωπε, τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου καὶ
Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δι'
ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτη-
ρίαν κατελθόντος ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντος
ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου
καὶ ἐνδόξου θεοτόκου· ὃς, πρότερον μὲν λόγοις διδά-
σκων, ὕστερον δὲ καὶ ἔργοις ὑποδεικνύς, ἥνίκα τὸ
σωτήριον ὑφίστατο πάθος, παρέσχεν ἡμῖν ὑπογραμ-
μὸν τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δού-
λοις Σοῦ δεήσεις προσφέρειν, ἐν αὐχένος καὶ γονά-
των κλίσεσιν ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν
τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· αὐτὸς οὖν, πολυέλεε καὶ φι-
λάνθρωπε, ἐπάκουσον ἡμῶν ἐν ἣ ἂν ἡμέρα ἐπικα-
λεσώμεθα Σε· ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς
πεντηκοστῆς, ἐν ἣ, μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Κύ-
ριου ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ
καθεσθῆναι ἐν δεξιᾷ Σοῦ, τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός,
κατέπεμψε τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους μαθη-
τάς καὶ Ἀποστόλους· ὃ καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἓνα ἕκα-

στον αὐτῶν καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες τῆς ἀκενώ-
του χάριτος αὐτοῦ καὶ ἐλάλησαν ἐτέραις γλώσσαις
τὰ μεγαλεῖά Σου καὶ προεφήτευσαν. Νῦν οὖν δεο-
μένων ἐπάκουσον ἡμῶν καὶ μνήσθητι ἡμῶν τῶν
ταπεινῶν καὶ κατακρίτων καὶ ἐπίστεψον τὴν αἰ-
χμαλωσίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, οἰκείαν συμπάθειαν
ἔχων ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύουσαν. Δέξαι ἡμᾶς προσ-
πίπτοντάς Σοι καὶ βοῶντας, τό, Ἡμάρτομεν. Ἐπὶ
Σὲ ἐπερρίφημεν ἐκ μήτρας, ἀπὸ γαστρὸς μητρὸς
ἡμῶν· Θεὸς ἡμῶν Σὺ εἶ· ἀλλ' ὅτι ἐξέλειπον ἐν
ματαιότητι αἱ ἡμέραι ἡμῶν, γεγυμνώμεθα τῆς Σῆς
βοηθείας, ἐστερήμεθα ἀπὸ πάσης ἀπολογίας. Ἀλλὰ
θαρροῦντες τοῖς οἰκτιρμοῖς Σου κράζομεν· Ἀμαρτίας
νεότητος ἡμῶν καὶ ἀγνοίας μὴ μνησθῇς· ἐκ τῶν
κρυφίων ἡμῶν καθάρισον ἡμᾶς· μὴ ἀπορρίψῃ ἡμᾶς
εἰς καιρὸν γήρως· ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχὺν ἡμῶν
μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς· πρὶν ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ἀπο-
στρέψαι, ἀξίωσον ἡμᾶς πρὸς Σὲ ἐπιστρέψαι καὶ πρό-
χες ἡμῖν ἐν εὐμενείᾳ καὶ χάριτι. Ἐπιμέτρησον
ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν τοὺς οἰκτιρμούς Σου· ἀντίθες
τὴν ἄβυσσον τῶν οἰκτιρμῶν Σου τῷ πλήθει τῶν
πλημμελημάτων ἡμῶν. Ἐπίβλεψον ἐξ ὕψους ἁγίου
Σου, Κύριε, ἐπὶ τὸν λαόν Σου τὸν περιστῶτα καὶ
ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ Σοῦ πλούσιον ἔλεος. Ἐπί-
σκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί Σου· ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ
τῆς καταδυναστείας τοῦ διαβόλου· ἀσφάλισαι τὴν
ζωὴν ἡμῶν τοῖς ἁγίοις καὶ ἱεροῖς νόμοις Σου. Ἀγ-
γέλω πιστῷ φύλακι παρακατάθου τῷ λαῷ Σου· πάν-
τας ἡμᾶς συνάγαγε εἰς τὴν Βασιλείαν Σου· δὸς συγ-
γνώμην τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ Σέ· ἄφες αὐτοῖς καὶ
ἡμῖν τὰ ἁμαρτήματα· κάθαρον ἡμᾶς τῇ ἐνεργείᾳ
τοῦ ἁγίου Σου πνεύματος· διάλυσον τὰς καθ' ἡμῶν
μηχανὰς τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην τὴν Εὐχὴν.

Εὐλογητὸς εἰ, Κύριε, δέσποτα παντοκράτορ, ὁ φωτίσας τὴν ἡμέραν τῷ φωτὶ τῷ ἡλιακῷ καὶ τὴν νύκτα φαιδρύνας ταῖς αὐγαῖς τοῦ πυρός· ὁ τὸ μῆκος τῆς ἡμέρας διελθεῖν ἡμᾶς καταξιώσας καὶ προσεγγῆσαι ταῖς ἀρχαῖς τῆς νυκτός· ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ Σου καὶ πᾶσιν ἡμῖν συγχωρήσας τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια ἁμαρτήματα, πρόσδεξαι τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν ἱκεσίας καὶ κατάπεμψον τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου καὶ τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐπὶ τὴν κληρονομίαν Σου. Τείχισον ἡμᾶς ἀγίοις Ἀγγέλοις Σου· ὀπλίσον ἡμᾶς ὀπλοῖς δικαιοσύνης Σου· περιχαράκωσον ἡμᾶς τῇ ἀληθείᾳ Σου· φρούρησον ἡμᾶς τῇ δυνάμει Σου· ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάσης περιστάσεως, ἐκ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου. Παράσχου δὲ ἡμῖν καὶ τὴν παροῦσαν ἐσπέραν σὺν τῇ ἐπερχομένῃ νυκτὶ τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν, ἀναμάρτητον, ἀσκανδάλιστον, ἀφάνταστον καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβεῖαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ὁ διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν κτλ.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν κτλ.

Ὁ διάκονος.

Εἶπομεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ τὰ
ἑξῆς.

Ὁ δὲ ἱερεὺς τὴν Ἐκφώνησιν.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεός.

Εἶτα ὁ διάκονος.

Ἐτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα τοῦ Κυρίου
δεηθῶμεν.

Ἡμῶν δὲ ὁμοίως τὸ γόνυ κλινάντων, ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν Σὴν
εἰρήνην δεδοκῶς τοῖς ἀνθρώποις καὶ τὴν τοῦ πανα-
γίου πνεύματος δωρεάν, ἔτι τῷ βίῳ καὶ ἡμῖν συμ-
παρῶν, εἰς κληρονομίαν ἀναφαίρετον τοῖς πιστοῖς
ἀεὶ παρέχων· ἐμφανέστερον δὲ ταύτην τὴν χάριν
τοῖς Σοῖς μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις σήμερον κατα-
πέμψας καὶ τὰ τούτων χεῖλη πυρίναις στομώσας
γλώσσαις, δι' ὧν πᾶν γένος ἀνθρώπων τὴν θεογνω-
σίαν, ἰδίᾳ διαλέκτῳ εἰς ἀκοὴν ὤτίου δεξάμενοι,
φωτὶ τοῦ πνεύματος ἐφωτίσθημεν καὶ τῆς πλάνης,
ὥς ἐκ σκότους ἀπηλλάγημεν καὶ τῇ τῶν αἰσθητῶν
καὶ πυρίνων γλωσσῶν διανομῇ, ὑπερφυεῖ ἐνεργείᾳ,
τὴν εἰς Σὲ πίστιν ἐμαθητεύθημεν καὶ Σὲ θεολογεῖν,
σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, ἐν μιᾷ θεό-
τητι καὶ δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ κατηυγάσθημεν. Σὺ
οὖν τὸ ἀπαύγασμα τοῦ Πατρός, ὁ τῆς οὐσίας καὶ
τῆς φύσεως αὐτοῦ ἀπαράλλακτος καὶ ἀμετακίνητος
χαρακτήρ, ἡ πηγὴ τῆς σοφίας καὶ τῆς χάριτος,
διάνοιξον κἄμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ τὰ χεῖλη καὶ δίδα-
ξόν με πῶς δεῖ καὶ ὑπὲρ ὧν χρή προσεύχεσθαι.
Σὺ γὰρ εἰ ὁ γινώσκων τὸ πολὺ τῶν ἁμαρτιῶν μου
πλῆθος, ἀλλ' ἡ Σὴ εὐσπλαγχνία νικήσει τούτων τὸ

ἄμετρον· ἰδοὺ γὰρ φόβῳ παρίσταμαί Σοι, εἰς τὸ πέ-
λαγος τοῦ ἐλέους Σου τὴν ἀπόγνωσιν ἀπορρίψας
τῆς ψυχῆς μου. Κυβερνησόν μου τὴν ζωὴν, ὁ πᾶ-
σαν ῥήματι τὴν κτίσιν ἀρρήτῳ σοφίας δυνάμει κυ-
βερνώων, ὁ εὐδῖος τῶν χειμαζομένων λιμὴν καὶ γνώ-
ρυσόν μοι ὁδόν, ἐν ᾗ πορεύσομαι. Πνεῦμα σοφίας
Σου τοῖς ἐμοῖς παράσχου διαλογισμοῖς, πνεῦμα συν-
έσεως τῇ ἀφροσύνῃ μου δωρούμενος. Πνεῦμα φόβου
Σου τοῖς ἐμοῖς ἐπισκίασον ἔργοις· καὶ πνεῦμα εὐθὲς
ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου· καὶ πνεύματι ἡγε-
μονικῶ τὸ τῆς διανοίας μου στήριξον ὀλισθηρόν· ἵνα
καθ' ἐκάστην ἡμέραν τῷ πνεύματί Σου τῷ ἀγαθῷ
πρὸς τὸ συμφέρον ὀδηγούμενος, καταξιωθῶ ποιεῖν
τὰς ἐντολάς Σου καὶ τῆς Σῆς αἰὶ μνημονεύειν ἐν-
δόξου καὶ ἐρευνητικῆς τῶν πεπραγμένων ἡμῖν πα-
ρουσίας· καὶ μὴ παρίδης με τοῖς φθειρομένοις τοῦ
κόσμου τούτου συναπατᾶσθαι τερπνοῖς, ἀλλὰ τῶν
μελλόντων ὀρέγεσθαι τῆς ἀπολαύσεως ἐνίσχυσον θη-
σαυρῶν. Σὺ γὰρ εἶπας, δέσποτα, ὅτι περ ὅσα ἂν τις
αἰτήσῃται ἐν τῷ ὀνόματί Σου, ἀκωλύτως παρὰ τοῦ
Σοῦ λαμβάνει 1) συναϊδίου Θεοῦ καὶ Πατρός· διὸ καί-
γὼ ὁ ἁμαρτωλός, ἐν τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου Σου
πνεύματος, τὴν Σὴν ἱκετεύω ἀγαθότητα. Ὅσα ἡυξά-
μην ἀπόδος μοι εἰς σωτηρίαν. Ναί, Κύριε, ὁ πάσης
εὐεργεσίας πλουσιοπάροχος δοτὴρ ἀγαθός· ὅτι Σὺ εἶ
ὁ διδοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα. Σὺ εἶ ὁ συμ-
παθής, ὁ ἐλεήμων, ὁ ἀναμαρτήτως γεγονὼς τῆς
σαρκὸς ἡμῶν κοινωνός καὶ τοῖς κάμπτουσι πρὸς Σὲ
γόνυ ἐπικαμπτόμενος φιλευσπλάγχχνως, ἱλασμός τε
γενόμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Δὸς δὴ, Κύριε, τῷ

1) Τὸ Χειρόγραφον λήφεται.

λαῶ Σου τοὺς οἰκτιρμούς Σου· ἐπάκουσον ἡμῶν ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου Σου, ἁγιάσον αὐτοὺς τῇ δυνάμει τῆς σωτηρίου δεξιᾶς Σου· σκέπασον αὐτοὺς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων Σου· μὴ παρίδῃς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Σου. Σοὶ μόνῳ ἁμαρτάνομεν ¹⁾, ἀλλὰ καὶ Σοὶ μόνῳ λατρεύομεν· οὐκ οἶδαμεν προσκυνεῖν Θεῷ ἄλλοτρίῳ, οὐδὲ διεκπετάζειν πρὸς ἕτερον Θεὸν τὰς ἐαυτῶν, δέσποτα, χεῖρας. Ἄφες ἡμῖν τὰ παραπτώματα· καὶ προσδεχόμενος ἡμῶν τὰς γονυπετεῖς δεήσεις ἐκτεινον πᾶσιν ἡμῖν χεῖρα βοηθείας· πρόσδεξαι τὴν εὐχὴν πάντων, ὡς θυμίαμα δεκτόν, ἀναλαμβάνόμενον ἐνώπιον τῆς Σῆς ὑπεραγάθου βασιλείας.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην.

Κύριε, Κύριε, ὁ ρυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς βέλους πετομένου ἡμέρας, ρῦσαι ἡμᾶς καὶ ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου. Πρόσδεξαι θυσίαν ἐσπερινήν, τὰς τῶν χειρῶν ἡμῶν ἐπάρσεις. Καταξίωσον δὲ ἡμᾶς καὶ τὸ νυκτερινὸν στάδιον ἀμέμπτως διελθεῖν, ἀπειράστους κακῶν· καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ταραχῆς καὶ δειλίας, τῆς ἐκ τοῦ διαβόλου ἡμῖν προσγινομένης. Χάρισαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν κατάνυξιν καὶ τοῖς λογισμοῖς ἡμῶν μέριμναν, τῆς ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δικαίᾳ Σου κρίσει ἐξετάσεως. Καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου Σου τὰς σάρκας ἡμῶν καὶ νέκρωσον τὰ μέλη ἡμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ἵνα καὶ ἐν τῇ καθ' ὕπνον ἡσυχίᾳ, ἐμφαιδρυνώμεθα τῇ θεωρίᾳ τῶν κριμάτων Σου. Ἀπόστησον δὲ ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν φαντασίαν ἀπρεπῇ καὶ ἐπιθυμίαν βλαβεράν. Διανάστησον δὲ ἡμᾶς ἐν τῷ καιρῷ

1) Ἁμαρτάνουσιν ἐν τῷ χειρογράφῳ· οὕτω καὶ καθ' ἑξῆς, μέχρι τοῦ βοηθείας, κατὰ τρίτον πρόσωπον.

της προσευχῆς ἐστηριγμένους ἐν τῇ πίστει καὶ προσ-
κλιπτοντας ἐν τοῖς παραγγέλμασί Σου.

Ὁ διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον καὶ
διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου κτλ.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Εὐδοκία καὶ χάριτι τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ,
μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ
καὶ ζωοποιῷ Σου πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰτα τὸ αὐτό.

Καταξίωσον, Κύριε.

Μετὰ δὲ τοῦτο λέγει ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου
δεηθώμεν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν.

Ἡ ἀεννάως βρύουσα ζωτικὴ καὶ φωτιστικὴ
πηγή, ἡ συναῖδιος τοῦ Πατρὸς δημιουργικὴ δύναμις,
ὁ πᾶσαν τὴν οἰκονομίαν διὰ τὴν τῶν βροτῶν σω-
τηρίαν ὑπερκάλλως πληρώσας, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν·
ὁ θανάτου δεσμοὺς ἀλύτους καὶ κλεῖθρα ἄδου διαρ-
ρήξας, πονηρῶν δὲ πνευμάτων πλήθη καταπαύσας·
ὁ προσαγαγὼν σεαυτὸν ἁμωμον ὑπὲρ ἡμῶν ἱερεῖον,
τὸ σῶμα δοὺς τὸ ἄχραντον εἰς θυσίαν, τὸ πάσης
ἁμαρτίας ἄψαυστόν τε καὶ ἄβατον καὶ διὰ τῆς
φρικτῆς ταύτης καὶ ἀνεκδιηγήτου ἱεουργίας ζωὴν
αἰώνιον ἡμῖν χαρισάμενος· ὁ εἰς ἄδου καταβάς καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

μοχλοὺς αἰωνίους συντρίψας καὶ τοῖς κάτω καθη-
 μένοις ἄνοδον ὑποδείξας· τὸν δὲ ἀρχέκακον καὶ βύ-
 θιον δράκοντα θεοσόφῳ δελεάσματος ἀγκιστρεύσας
 καὶ σειραῖς ζόφου δεσμεύσας ἐν ταρτάρῳ καὶ περὶ
 ἀσθέστῳ καὶ σκότει ἐξωτέρῳ διὰ τῆς ἀπειροδυνάμου
 Σου κατασφαιλισάμενος ἰσχύος· ἡ μεγαλὸνυμος σοφία
 τοῦ Πατρὸς· ὁ τοῖς ἐπηρειαζομένοις μέγας ἐπίκου-
 ρος φανείς καὶ φωτίσας τοὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ
 θανάτου καθημένους· Σύ, δόξης αἰωνίου, Κύριε, καὶ
 Πατὴρ υἱοῦ Υἱὲ ἀγαπητέ· αἰδίου φῶς, ἐξ αἰδίου
 φωτός· ἡλίου δικαιοσύνης, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων
 Σου καὶ ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων Σου
 τῶν προκεκοιμημένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν
 καὶ λοιπῶν συγγενῶν κατὰ σάρκα καὶ πάντων τῶν
 οἰκείων τῆς πίστεως, περὶ ὧν καὶ τὴν μνήμην
 ποιούμεθα νῦν· ὅτι ἐν Σοὶ πάντων τὸ κράτος καὶ
 ἐν τῇ χειρὶ Σου κατέχεις πάντα τὰ πέρατα τῆς
 γῆς. Δέσποτα παντοκράτορ, Θεὲ πατέρων καὶ Κύ-
 ριε τοῦ ἐλέους, γένους θνητοῦ τε καὶ ἀθανάτου καὶ
 πάσης φύσεως ἀνθρωπίνης δημιουργὲ συνισταμένης
 τε καὶ πάλιν λυομένης, ζωῆς τε καὶ τελευτῆς, τῆς
 ἐνταῦθα διαγωγῆς καὶ τῆς ἐκεῖθεν μεταστάσεως· ὁ
 χρόνους μετρῶν τοῖς ζῶσι καὶ καιροὺς θανάτου ἰστών,
 κατάγων εἰς ἄδου καὶ ἀνάγων, δεσμεύων ἐν ἀσθενείᾳ
 καὶ ἀπολύων ἐν δυναστείᾳ· ὁ τὰ παρόντα χρησί-
 μως οἰκονομῶν καὶ τὰ μέλλοντα λυσιτελῶς διοικῶν·
 ὁ τοὺς θανάτου κέντρῳ πληγέντας ἀναστάσεως ἐλ-
 πίσι ζωογονῶν. Αὐτός, δέσποτα τῶν ἀπάντων, ὁ
 Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων
 τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακράν, ὁ καὶ ἐν
 ταύτῃ τῇ ἐσχάτῃ καὶ μεγάλη καὶ σωτηρίῳ ἡμέρᾳ
 τῆς πεντηκοστῆς τὸ μυστήριον τῆς ἀγίας καὶ ὁμο-

οσιού και συναϊδίου και ἀδιαιρέτου και ἀσυγχύτου
τριάδος ὑποδείξας ἡμῖν και τὴν ἐπιφοίτησιν και
παρουσίαν τοῦ ἁγίου και ζωοποιοῦ Σου πνεύματος
ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν ἐπὶ τοὺς ἁγίους Σου
Ἀποστόλους ἐκχέας και Εὐαγγελιστάς αὐτοὺς θέμε-
νας τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως και ὁμολογητάς
και κήρυκας τῆς ἀληθοῦς ἀναδείξας Θεολογίας· ὁ
και ἐν ταύτῃ τῇ παντελείῃ Ἑορτῇ και σωτηριῳδῇ,
ἱλασμοὺς μὲν ἱκεσίους ὑπὲρ τῶν κατεχομένων ἐν
ἅδῃ καταξιώσας δέχεσθαι, μεγάλας δὲ παρέχων
ἡμῖν ἐλπίδας, ἄνεσιν τοῖς κατεχομένοις τῶν κατε-
χόντων αὐτοὺς ἀνιαρῶν και παραφυγὴν παρὰ Σοῦ
καταπέμπεσθαι. Ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ταπεινῶν και
οἰκτρῶν δεομένων Σου· και ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς
τῶν δούλων Σου τῶν προκεκοιμημένων ἐν τόπῳ
φωτεινῷ, ἐν τόπῳ ἡλιερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἐνθα
ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη και στεναγμός· και κα-
τάταξον τὰ πνεύματα αὐτῶν ἐν σκηναῖς δικαίων
και εἰρήνης και ἀνέσεως ἀξιώσον αὐτούς· ὅτι οὐχὶ
οἱ νεκροὶ αἰνέσουσί Σε, Κύριε, οὐδὲ οἱ ἐν ἅδῃ ἐξο-
μολόγησιν παρρησιάζονται προσφέρειν Σοι, ἀλλ'
ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογοῦμέν Σε και ἱκετεύομεν και
τὰς ἱλαστηρίους εὐχὰς και θυσίας προσάγομέν Σοι
ὑπὲρ τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

Ἐπισυνάπτει και ταύτην τὴν εὐχὴν.

Ὁ Θεός, ὁ μέγας και αἰώνιος, ὁ ἅγιος και
φιλόανθρωπος ὁ καταξιώσας ἡμᾶς και ἐν ταύτῃ τῇ
ᾧρᾳ στῆναι κατενώπιον τῆς ἀπροσίτου Σου δόξης,
εἰς ὕμνον και αἶνον τῶν θαυμασίων Σου, ἱλάσθητι
ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις δούλοις Σου· και παράσχου χάριν
τοῦ μετὰ συντετριμμένης καρδίας ἀμετεωρίστως προσ-

ενεγκεῖν Σοι τὴν τρισάγιον δοξολογίαν καὶ τὴν εὐχαριστίαν τῶν μεγάλων Σου δωρεῶν, ὧν ἐποίησας καὶ ποιεῖς πάντοτε εἰς ἡμᾶς. Μνήσθητι, Κύριε, τῆς ἀσθενείας ἡμῶν καὶ μὴ συναπολέσης ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν, ἀλλὰ ποίησον ἔλεος μετὰ τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα τὸ τῆς ἁμαρτίας σκότος διαφυγόντες ἐν ἡμέρᾳ δικαιοσύνης περιπατήσωμεν καὶ ἐνδυσάμενοι τὰ ὄπλα τοῦ φωτὸς ἀνεπιβουλεύτως διατελέσωμεν ἀπὸ πάσης ἐπηρείας τοῦ πονηροῦ καὶ μετὰ παρρησίας δοξάσωμεν ἐπὶ πᾶσι Σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν καὶ φιλόανθρωπον Θεόν 1). Σὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς καὶ μέγα ὄντως μυστήριον, δέσποτα τῶν ἀπάντων καὶ ποιητά, ἥ τε πρόσκαιρος λύσις τῶν Σῶν κτισμάτων καὶ ἡ μετὰ ταῦτα συνάφεια καὶ ἀνάπαυσις ἢ εἰς αἰῶνας. Σοὶ χάριν ἐπὶ πᾶσιν ὁμολογοῦμεν, ἐπὶ ταῖς εἰσόδοις ἡμῶν ταῖς εἰς τὸν κόσμον τοῦτον καὶ ταῖς ἐξόδοις, αἱ τὰς ἐλπίδας ἡμῖν τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς ἀκηράτου ζωῆς, διὰ τῆς Σῆς ἀψευδοῦς ἐπαγγελίας προμνηστεύονται, ἧς ἀπολαύσαιμεν ἐν τῇ μελλούσῃ δευτέρᾳ παρουσίᾳ Σου. σὺ γὰρ εἶ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἡμῶν ἀρχηγός καὶ τῶν βεβιωμένων ἀδέκαστος καὶ φιλόανθρωπος κριτής καὶ τῆς μισθαποδοσίας δεσπότης καὶ Κύριος· ὁ καὶ κοινωνήσας ἡμῖν παραπλησίως σαρκὸς καὶ αἵματος,

1) Ἐνταῦθα μὲν συμπληροῦται ἡ εὐχὴ ἐν τῷ χειρογράφῳ· ἔπεται δὲ ἀμέσως εὐχὴ ἑτέρα· «Σὸν ὡς ἀληθῶς καὶ μέγα ὄντως μυστήριον, Δέσποτα κτλ.» ἐν ᾧ, μετὰ τὰς τελευταίας λέξεις «καὶ τῆς βασιλείας σου ἀξίους ἡμᾶς ποίησον» ἀναγινώσκεται κατὰ συνέχειαν· Σὺ γὰρ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου καὶ συναϊδίου Πατρὶ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ παντοδυνάμει καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ κτλ.

διὰ συγκατάβασιν ἄκραν καὶ τῶν ἡμετέρων ἀδια-
βλητων παθῶν, ἐν τῷ ἐκουσίως εἰς πείραν κατα-
στῆναι, προσλαβόμενος σπλάγχνα οἰκτιρμῶν καὶ ἐν
ᾧ τέπονθας πειρασθεὶς αὐτός, τοῖς πειραζομένοις
ἡμῶν γενόμενος αὐτεπάγγελτος βοηθός· διὸ καὶ συν-
νήραγες ἡμᾶς εἰς τὴν Σὴν ἀπάθειαν. Δέξαι οὖν,
δέσποτα, δεήσεις καὶ ἱκεσίας ἡμετέρας καὶ ἀνάπαυ-
σον πάντας τοὺς πατέρας ἐκάστου καὶ μητέρας καὶ
τέκνα καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ εἴ τι ἄλλο
ὁμογενὲς καὶ ὁμόφυλον καὶ πάσας τὰς προαναπαυ-
σαμένας ψυχὰς ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου·
καὶ κατάταξον τὰ πνεύματα αὐτῶν καὶ τὰ ὀνόματα
ἐν βίβλῳ ζωῆς, ἐν κόλποις Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καὶ
Ἰακώβ, ἐν χώρᾳ ζώντων, εἰς βασιλείαν οὐρανῶν, ἐν
Παραδείσῳ τρυφῆς, διὰ τῶν φωτεινῶν Ἀγγέλων
Σου εἰσάγων ἅπαντας εἰς τὰς αἰῶνας Σου μονάς,
συνεγείρων καὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐν ἡμέρᾳ ἢ ὥρι-
σας, κατὰ τὰς ἀγίας Σου καὶ ἀφευδεῖς ἐπαγγελίας.
Οὐκ ἔστιν οὖν, Κύριε, τοῖς δοῦλοις Σου θάνατος,
ἐκδημούντων ἡμῶν ἀπὸ τοῦ σώματος καὶ πρὸς Σε
τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐνδημούντων, ἀλλὰ μετάστασις ἀπὸ
τῶν λυπηροτέρων ἐπὶ τὰ χρηστότερα καὶ θυμηδέ-
στερα καὶ ἀνάπαυσις καὶ χαρά. Εἰ δὲ καὶ τι ἡμάρ-
τομεν εἰς Σέ, ἴλεως γενοῦ ἡμῖν τε καὶ αὐτοῖς, διότι
οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ρύπου ἐνώπιόν Σου, οὐδ' ἂν μία
ἡμέρα ἢ ἡ ζωὴ αὐτοῦ, εἰμὴ μόνος Σὺ, ὁ ἐπὶ γῆς φα-
νεὶς ἀναμάρτητος, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός,
δι' οὗ πάντες ἐλπίζομεν ἐλέους τυχεῖν καὶ ἀφέσεως
ἁμαρτιῶν. Διὰ τοῦτο ἡμῖν τε καὶ αὐτοῖς, ὡς ἀγαθὸς
καὶ φιλόανθρωπος Θεός, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον τὰ
παραπτώματα ἡμῶν, τὰ ἐκούσια, τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν
γνώσει, τὰ ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ πρόδηλα, τὰ λανθάνοντα,

τὰ ἐν πράξει, τὰ ἐν διανοίᾳ, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν πάσαις ἡμῶν ταῖς ἀναστροφαῖς καὶ τοῖς κινήμασι· καὶ τοῖς μὲν προλαβοῦσιν ἐλευθερίαν καὶ ἄνεσιν δώρησαι, ἡμᾶς δὲ τοὺς περιστῶτας εὐλόγησον, τέλος ἀγαθὸν καὶ εἰρηνικὸν παρεχόμενος ἡμῖν τε καὶ παντὶ τῷ λαῷ Σου καὶ ἐλέους σπλάγχνα καὶ φιланθρωπίας διανοίγων ἡμῖν ἐν τῇ φρικτῇ καὶ φοβερᾷ Σου παρουσίᾳ· καὶ τῆς βασιλείας Σου ἀξίους ἡμᾶς ποίησον.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην.

Ὁ Θεός, ὁ μέγας καὶ ὕψιστος, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασία, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας, ὁ διαχωρήσας ἀναμέσον τοῦ φωτός καὶ ἀναμέσον τοῦ σκότους καὶ τὸν μὲν ἥλιον θέμενος εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, σελήνην δὲ καὶ ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης ὥρας προφθάσαι τὸ πρόσωπόν Σου, ἐν ἐξομολογήσει καὶ τὴν ἐσπερινήν Σοι λατρείαν προσαγαγεῖν· αὐτός, φιλάνθρωπε Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν, ὥς θυμίαμα ἐνώπιόν Σου καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας· Παράσχου δὲ ἡμῖν τὴν παροῦσαν ἐσπέραν καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα εἰρηνικὴν· ἔνδυσον ἡμᾶς ὅπλα φωτός· ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ καὶ ἀπὸ παντός πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου· καὶ δὸς ἡμῖν τὸν ὕπνον, ὃν εἰς ἀνάπαυσιν τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν ἐδωρήσω, πάσης διαβολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον. Ναί, δέσποτα τῶν ἀπάντων, τῶν ἀγαθῶν χορηγέ· ἵνα καὶ ἐπὶ ταῖς κοίταις ἡμῶν κατανυγόμενοι, μνημονεύωμεν καὶ ἐν νυκτὶ τοῦ παναγίου ὀνόματός Σου· καὶ τῇ μελέτῃ τῶν Σῶν ἐντολῶν καταυγαζόμενοι, ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς διανα-

στῶμεν πρὸς δοξολογίαν τῆς Σῆς ἀγαθότητος, δεή-
σεις καὶ ἰκεσίας τῇ Σῇ εὐσπλαγχνίᾳ προσάγοντες,
ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ Σου·
ὅν ταῖς πρεσβείαις τῆς ἁγίας θεοτόκου ἐν ἐλέει
ἐπισκεψαι.

Ὁ διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον καὶ δια-
φύλαξον, ἡμᾶς, ὁ Θεός. κτλ.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης,
κτλ.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως.

Σὺ γὰρ εἰ ἡ ἀνάπαυσις τῶν ψυχῶν καὶ τῶν
σωμάτων ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ
Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων 1).

Ὁ διάκονος

Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινήν, κτλ.

Ὁ δὲ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος κτλ.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ λαός

Καὶ τῷ πνεύματί Σου.

Ὁ διάκονος

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ λαός

Σοὶ Κύριε.

1) Τὸ χειρόγραφον ἐνταῦθα ἔχει. Ὅτι Σὺ εἰ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν κτλ.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐχεται τὴν εὐχὴν ταύτην μυστικῶς·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβάς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους Σου καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν Σου· Σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ κριτῇ οἱ Σοὶ δοῦλοι τὰς ἑαυτῶν ἔκλιναν κεφαλὰς, τοὺς δὲ αὐτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ Σὸν περιμένοντες· ἔλεος καὶ τὴν Σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν· οὓς διαφύλαξον ἐν παντὶ καιρῷ καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἐσπέραν καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας διαβολικῆς καὶ διαλογισμῶν ματαίων καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν.

Εἰτα ἐκφωνεῖ·

Εἰς τὸ κράτος τῆς βασιλείας Σου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα τοῦ στίχου.

Ἦχος γ'.

Νῦν εἰς σημεῖον τοῖς πᾶσιν ἐμφανῶς αἱ γλῶσσαι γεγόνασιν. Ἰουδαῖοι γάρ, ἐξ ὧν κατὰ σάρκα Χριστός, ἀπιστία νοσήσαντες, θεϊκῆς ἐξέπεσον χάριτος καὶ τοῦ θείου φωτὸς. οἱ ἐξ ἐθνῶν ἠξιώθημεν, στηριχθέντες τοῖς λόγοις τῶν μαθητῶν φθεγγομένων τὴν δόξαν τοῦ εὐεργέτου τῶν ὅλων Θεοῦ· μεθ' ὧν τὰς καρδίας σὺν τοῖς γόνασι κλίναντες, ἐν πίστει προσκυνήσωμεν τῷ ἁγίῳ πνεύματι στηριχθέντες, σωτῇρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Στίχ. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ
Θεός.

Νῦν τὸ παράκλητον πνεῦμα, ἐπὶ πᾶσαν σάρκα
ἐγκέχυται. Ἀποστόλων γὰρ χορείαις ἀρξάμενον, ἐξ
αὐτῶν κατὰ μέθεξιν τοῖς πιστοῖς τὴν χάριν ἐφή-
πωσε καὶ πιστοῦται αὐτοῦ τὴν κραταιὰν ἐπιφοί-
τησιν ἐν πυρίνῃ τῇ εἶδει τοῖς μαθηταῖς διανέμον
τὰς γλώσσας εἰς ὕμνωδιαν καὶ δόξαν Θεοῦ. Διὸ
τὰς καρδίας νοερῶς ἐλλαμπόμενοι, ἐν πίστει στη-
ριχθέντες τῇ ἁγίῳ πνεύματι, δυσωποῦμεν σωθῆναι
τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Στίχ. Μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου
Σου.

Νῦν περιβάλλονται κράτος, οἱ Χριστοῦ ἀφ'
ὑψους Ἀπόστολοι· ἐγκαινίζει γὰρ αὐτοὺς ὁ παρά-
κλητος, ἐν αὐτοῖς καινιζόμενος, μυστικῇ καινότητι
γνώσεως· τὴν ταῖς ξέναις φωναῖς καὶ ὑψηλόροις κη-
ρύττοντες τὴν αἰδίου φύσιν τε καὶ ἀπλήν, τρισυπό-
στατον σέβειν τοῦ εὐεργέτου τῶν ὅλων Θεοῦ ἡμᾶς
ἐκδιδάσκουσι. Διὸ φωτισθέντες τοῖς ἐκείνων διδά-
γμασι, πατέρα προσκυνήσωμεν σὺν Υἱῷ καὶ Πνεύ-
ματι δυσωποῦντες σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα καὶ νῦν.

Ἦχος πλ. δ'.

Δεῦτε λαοί, τὴν τρισυπόστατον θεότητα προσ-
κυνήσωμεν, Υἱὸν ἐν τῷ Πατρὶ, σὺν ἁγίῳ Πνεύ-
ματι. Πατὴρ γὰρ ἀχρόνως ἐγέννησεν Υἱόν, συναἰ-
διον καὶ σύνηθρονον καὶ πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐν τῷ
πατρὶ, σὺν Υἱῷ δοξαζόμενον· μία δύναμις, μία οὐσία,
μία Θεότης, ἣν προσκυνοῦντες πάντες λέγομεν·
Ἅγιος ὁ Θεός, ὁ τὰ πάντα δημιουργήσας δι' Υἱοῦ,

συνεργεία τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἄγιος ἰσχυρός, δι' οὗ τὸν Πατέρα ἐγνώκαμεν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπεδήμησεν ἐν κόσμῳ. Ἄγιος ἀθάνατος τὸ παράκλητον πνεῦμα, τὸ ἐκ Πατρὸς ἐκπορευόμενον καὶ ἐν Υἱῷ ἀναπαυόμενον· τριάς ἅγια, δόξα Σοι.

Τό,

Νῦν ἀπολύεις.

Τρισάγιον· καὶ τό, Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εὐλογητὸς εἰ Χριστέ...

Ἐκ γ'.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν οὕτω.

Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανούς αὐθις ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, τό τε θεῖον καὶ ἅγιον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμοδύναμον καὶ ὁμόδοξον καὶ συναῖδιον πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητάς καὶ Ἀποστόλους καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρὸς, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, πανευφήμεων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων Ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα. Ἀμήν.

ΕΥΧΑΙ

**Εἰς Γυναῖκα Λεχὼ μετὰ τεσσαράκοντα
ἡμέρας.**

Τῇ δὲ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ τὸ παιδίον πάλιν προσάγεται τῷ ναῷ ἐπὶ τῷ ἐκκλησιασθῆναι, ἡγουν ἀρχὴν λαβεῖν τοῦ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν ἐκκλησίαν· προσάγεται δὲ παρὰ τῆς μητρὸς, ἥδη κεκα-
θαυμένης καὶ λελουμένης οὔσης, παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος ἀνα-
δέεσθαι τοῦτο κατὰ τὸ βάπτισμα.

Ἰσταμένης δὲ αὐτῆς μετὰ τοῦ παιδὸς πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ, ποιεῖ ὁ ἱερεὺς εὐλογητόν. Τρισάγιον. τό·

Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν. "Οτι Σοῦ ἐστίν.

Εἶτα τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τὸ τυχόν, ἢ τοῦ λαχόντος
ἀγίου.

**Δόξα καὶ νῦν. τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε, πάντων
τῶν ἁγίων.**

Καὶ κλινούσης τῆς μητρὸς τὴν κεφαλὴν ἅμα τῷ βρέφει,
ποιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν τοῦ σταυροῦ σφραγίδα ἐπ' αὐτῷ· καὶ ἀπτόμε-
νος τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, λέγει τὴν εὐχὴν (αὐτὴν 1).

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ Πατὴρ τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πᾶσαν φύσιν λογικὴν
τε καὶ ἄλογον διὰ τοῦ λόγου Σοῦ δημιουργήσας· ὁ
πάντα ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγών, Σοῦ
δεόμεθα καὶ Σὲ παρακαλοῦμεν. "Ἦν τῷ Σῷ θελήματι
διέσωσας δούλην Σοῦ (τήν δε), καθάρισον ἀπὸ πά-
σης ἁμαρτίας καὶ ἀπὸ παντὸς ρύπου προσερχομέ-
νην τῇ ἀγίᾳ Σοῦ Ἐκκλησίᾳ· ἵνα ἀκατακρίτως ἀξιωθῇ
μετασχεῖν τῶν ἁγίων Σοῦ μυστηρίων.

1) Ἀκριβέστερον ἴσως ταῦτα ἐν τῷ χειρογράφῳ. «Ἐχουσα
«δὲ ἐν ταῖς ἀγκάλαις τὸ βρέφος ἡ μήτηρ κλίνει τὴν κεφαλὴν, ἅμα
«τῷ βρέφει πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ καὶ τὴν τοῦ τιμίου Σταυροῦ
«σφραγίδα ποιῶν ὁ ἱερεὺς ἀπτόμενός τε τῆς αὐτῆς λέγει· Τοῦ Κυ-
«ρίου δεηθῶμεν».

Ἰστέον ὅτι, ἕως ὧδε λέγεται ἡ παροῦσα εὐχή, εἰ οὐ ζῇ τὸ βρέφος· εἴτα ἐκφώνως·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις.

Εἰ δὲ ζῇ, καὶ ἐστὶν ἀφώτιστον, ἀναγινώσκεται μέχρι τέλους.

Καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς τεχθὲν παιδίον 1) εὐλόγησον, αὔξησον, ἀγίασον, συνέτισον, σωφρόνισον, καλοφρόνισον, ὅτι Σὺ παρήγαγες αὐτὸ καὶ ἔδειξας αὐτῷ τὸ φῶς τὸ αἰσθητόν, ἵνα καὶ τοῦ νοητοῦ καταξιωθῇ φωτὸς ἐν καιρῷ, ὃ προώρισας καὶ συγκαταριθμηθῇ τῇ ἀγίᾳ Σου ποιμένῃ διὰ τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἰ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς.

Εὐρίνη πάσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Εὐχή εἰς τὴν μητέρα τοῦ παιδίου.

Κύρια, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, παραγενοῦ καὶ ἐπὶ τὴν δούλην Σου (τήνδε) καὶ καταξίωσον αὐτὴν διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου καταφυγεῖν ἐν τῇ ἀγίᾳ Σου καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ τῆς δόξης Σου 2) καὶ ἀξίωσον αὐτὴν μεταλαβεῖν τοῦ τιμίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ Σου. Ἀπόπλυνον αὐτῆς τὸν ρύπον τοῦ σώματος καὶ

1) Τὸ χειρόγραφον ἔχει· «Καὶ τοῦτο δὲ ἐξ αὐτῆς γεγεννημένον παιδίον. . . . «Οὕτω, καὶ λαλοφρόνισον, ἀντὶ τοῦ καλοφρόνισον».

2) Τὸ ἀσύντακτον τῆς περιόδου ἐπικνοροῦται ἐκ τοῦ χειρογράφου οὕτω· «καταξίωσον αὐτὴν, διὰ τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ τῆς δόξης Σου».

τὸν σπῖλον τῆς ψυχῆς ἐν τῇ συμπληρώσει τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν, ὅπως ἀξιωθεῖσα εἰσελθεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ ναῷ Σου δοξάσῃ σὺν ἡμῖν τὸ πανάγιον ὄνομα Σοῦ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἔως ἐνταῦθα ἀναγινώσκεται, εἰ οὐ ζῇ τὸ βρέφος καὶ γίνεται καὶ ἡ ἐπομένη ἀπόλυσις. Εἰ δὲ ζῇ, ἀναγινώσκεται εὐχή ἐτέρη εἰς τὸ παιδίον, ἥνπερ ὁ ἱερεὺς σφραγίζων αὐτὸ ἐπεύχεται.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις βρέφος τῷ νομικῷ ναῷ προσαχθεὶς ὑπὸ Μαρίας τῆς ἀπειρογάμου καὶ ἁγίας Σου Μητρὸς καὶ ἐν ταῖς ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βρασταχθεὶς, αὐτός, δέσποτα παντοδύναμε, καὶ τὸ προσαχθέν τοῦτο βρέφος ἐμφανισθῆναί Σοι τῷ πάντων ποιητῇ εὐλόγησον καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ Σοὶ εὐάρεστον αὐξήσον, ἀποσοβῶν ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν ἐναντίαν δύναμιν διὰ τῆς σημειώσεως τοῦ τύπου τοῦ σταυροῦ Σου· Σὺ γὰρ εἰ ὁ φυλάσσων τὰ νήπια, Κύριε· ἵνα καταξιωθὲν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος τύχη τῆς μερίδος τῶν ἐκλεκτῶν τῆς Βασιλείας Σου, φυλαττόμενον σὺν ἡμῖν τῇ χάριτι τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα καὶ εὐχαριστία καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνην πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Θεός, ὁ Πατήρ, ὁ παντοκράτωρ, ὁ διὰ τοῦ μεγαλοφωνοτάτου τῶν προφητῶν Ἡσαΐου προκαταγ-

γείλας ἡμῖν τὴν ἐκ Παρθένου σάρκωσιν τοῦ μονο-
γενοῦς Σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν· ὃς ἐπ' ἐσχάτων
τῶν ἡμερῶν, εὐδοκία Σῇ καὶ συνεργείᾳ τοῦ ἁγίου
πνεύματος, διὰ τὴν τῶν βροτῶν σωτηρίαν, ἀμέτρῳ
εὐσπλαγχνίᾳ ἐξ αὐτῆς νηπιάσας καταδεξάμενος, κατὰ
τὸ εἰθισμένον ἐν νόμῳ τῷ ἁγίῳ Σου μετὰ τὴν ἐκ-
πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ καθαρισμοῦ, τῷ ἱερῷ
προσαχθῆναι ἠνέσχετο, ἀληθῆς νομοθέτης ὑπάρχων
καὶ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι
κατεδέξατο· οὐπερ μυστηρίου τὴν προτύπωσιν ἐν τῷ
προλεχθέντι προφήτῃ διὰ τῆς λαβίδος τοῦ ἄνθρα-
κος δηλωθεῖσαν ἐπέγνωμεν· οὐ καὶ ἡμεῖς οἱ πιστοὶ
τὴν μίμησιν ἐν χάριτι κατέχομεν· αὐτὸς καὶ νῦν, ὁ
φυλάσσων τὰ νήπια, Κύριε, εὐλόγησον τὸ παιδίον
τοῦτο, ἅμα τοῖς γονεῦσι καὶ ἀναδόχοις αὐτοῦ καὶ
καταξίωσον αὐτὸ ἐν καιρῷ εὐθέτω καὶ τῆς δι' ὕδα-
τος καὶ πνεύματος ἀναγεννήσεως· συγκαταρίθμησον
αὐτὸ τῇ ἁγίᾳ Σου ποιμνῇ τῶν λογικῶν προβάτων,
τῶν ἐπικεκλημένων τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ Σου·
Ὅτι Σὺ εἶ ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ
ἐφορῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ
καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ παιδίον σχηματίζει σταυρὸν μετ'
αὐτοῦ πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ λέγων·

Ἐκκλησιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνας),
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος. Ἀμήν.

Εἶτα εἰσάγει αὐτὸ ἐν τῷ ναῷ λέγων·

Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν Σου, προσκυνήσω
πρὸς ναὸν ἁγίόν Σου.

Καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ νχοῦ λέγων·

Ἐκκλησιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ κτλ.

Εἰτα λέγει.

Ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω Σε.

Εἰτα εἰσάγει αὐτὸ πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ θυσιαστηρίου λέγων.

Ἐκκλησιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ κτλ.

Καὶ εἰσάγει αὐτὸ εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, εἰ μὲν εἴη ἄρ-
ρεν· εἰ δὲ θῆλυ, ἕως τῶν ὠραίων Πυλῶν, λέγων τό, Νῦν ἀπολύεις·

Καὶ μετὰ ταῦτα τίθησιν αὐτὸ παρὰ τὰς θύρας τοῦ θυσιαστη-
ρίου. Καὶ οὕτως ὁ ἀνάδοχος προσκυνήσας τρίς, λαμβάνει αὐτὸ καὶ
ἐξέρχεται.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ ὡς ἔθος ἀπέλυσαι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ ἔκδοσις τοῦ παρόντος βιβλίου ἐγένετο τῇ εὐγε-
γεῖ μὲν συστάσει τοῦ Πανοσιολογιωτάτου ἀρχιμανδρίτου
Ἀγγέλου Πεφάνη καὶ τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ καθηγητοῦ Κ-ου
Α. Μάλτιου, πρὸς οὓς καὶ δημοσίως ἐκφράζω τὰς εὐχαρι-
στίας μου, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν καλλιτέρων παρ' ἡμῖν
βιβλίων τοῦ εἵδους τούτου ὅποια εἶνε τὸ Μέγα Εὐχολό-
γιον, ἡ Λειτουργικὴ Καρνοφύλλη, τὸ Ἱερατικὸν τοῦ Πα-
τριαρχείου κ.τ.λ.

Ὁ ἐκδότης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ

ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ

Ἵνα ὁδηγῇται ὁ ἱερεὺς ποίου ἁγίου ὄνομα πρέπει
γὰ μνημονεύσῃ τόσον εἰς τὴν Προσκομιδὴν, ὅσον
καὶ εἰς τὰς Ἀπολύσεις.

Σεπτέμβριος.

1. Ἡ Σύναξις τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασηνῶν, τῶν
ἁγίων Συμεῶν, Συμεῶν τοῦ Στυλίου, Ἀειθαλᾶ, τῶν
μ' γυναικῶν, Ἀμοῦν διακόνου, Καλλίστης, Εὐόδου
καὶ Ἑρμογένους τῶν μαρτύρων καὶ ἀνταδέλφων καὶ
Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ.

2. Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ καὶ Μάμαντος μάρ-
τυρος.

3. Τοῦ ὁσίου Θεοκτίστου καὶ Ἀνθίμου ἱερο-
μάρτυρος.

4. Τοῦ προφήτου Μωϋσέως καὶ Βαβύλα ἱερο-
μάρτυρος.

5. Τοῦ προφήτου Ζαχαρίου.

6. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χώναις θαύματος παρὰ
τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

7. Σώζοντος μάρτυρος.

8. Τὸ γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

9. Τῶν δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἰωννῆς.

10. Τῶν μαρτύρων Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφοδώρας.

11. Θεοδώρας τῆς δσίας.

12. Αὐτονόμου μάρτυρος.

13. Κορνηλίου μάρτυρος.

14. Ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

15. Νικήτα μάρτυρος.

16. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος.

17. Τῶν μαρτύρων Σοφίας καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς, Πίστεως, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος.

18. Εὐμενίου Γορτύνης τοῦ θαυματουργοῦ.

19. Τροφίμου, Σαβδαίου καὶ Δορυμέδοντος τῶν μαρτύρων.

20. Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος.

21. Κοδράτου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.

22. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος.

23. Ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου.

24. Θέκλης τῆς μεγαλομάρτυρος.

25. Εὐφροσύνης τῆς δσίας.

26. Ἡ μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

27. Καλλιστράτου μάρτυρος.

28. Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ.

29. Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ.

30. Γρηγορίου τοῦ ἱερομάρτυρος.

Ὀκτώβριος.

1. Ἀνανίου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Ῥωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ.

2. Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης μάρ-
τυρος τῆς παρθένου.
3. Διονυσίου ἱερομάρτυρος τοῦ Ἀρεοπαγίτου.
4. Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.
5. Χαριτίνης μάρτυρος.
6. Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου.
7. Σεργίου καὶ Βάκχου τῶν μαρτύρων.
8. Πελαγίας τῆς ὁσίας.
9. Ἰακώβου Ἀλφαίου τοῦ ἀποστόλου καὶ τοῦ
ὁσίου Ἀνδρονίκου καὶ τῆς συμβίας αὐτοῦ.
10. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας τῶν μαρτύρων.
11. Φιλίππου ἀποστόλου, ἐνὸς τῶν ἐπτὰ Δια-
κόνων καὶ Θεοφάνους τοῦ Γραπτοῦ.
12. Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου τῶν
μαρτύρων.
13. Κάρπου καὶ Παπύλου τῶν μαρτύρων.
14. Ναζαρίου, Γερβασίου, Πρόστασιου καὶ Κελ-
σίου καὶ τοῦ ὁσίου Κοσμά τοῦ ποιητοῦ.
15. Λουκιανοῦ ὁσιομάρτυρος.
16. Λογγίνου μάρτυρος τοῦ ἑκατοντάρχου.
17. Ὡσηὲ τοῦ Προφήτου καὶ Ἀνδρέου τοῦ ἐν
Κρήτῃ.
18. Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.
19. Ἰωήλ τοῦ προφήτου καὶ Οὐάρου μάρτυρος.
20. Ἀρτεμίου μεγαλομάρτυρος καὶ τοῦ ὁσίου
Γερασίου.
21. Ἰλαρίωνος τοῦ μεγάλου.
22. Ἀθερκίου τοῦ θαυματουργοῦ.
23. Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου καὶ ἀποστόλου.
24. Ἀρέθα μάρτυρος καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.
25. Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου τῶν μαρτύρων.
26. Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ Μυροβλήτου.

27. Νέστορος μάρτυρος.

28. Τερεντίου καὶ Νεονίλλης τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ ὁσίου Σταφάνου καὶ Σαβαΐτου.

29. Ἀναστασίας τῆς Ῥωμαίας τῆς μεγαλομάρ-
τυρος καὶ Ἀβραμίου τοῦ ὁσίου.

30. Ζηνοδίου καὶ Ζηνοβίας τῶν μαρτύρων.

31. Στάχυος, Ἀπελοῦ, Ἀμπλία, Οὐρβανοῦ, Ἀρι-
στοδούλου, Ναρκίσσου τῶν ἀποστόλων καὶ Ἐπιμάχου
μάρτυρος.

Νοέμβριος.

1. Τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων
Κροσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ.

2. Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδο-
φόρου, Ἀνεμποδίστου τῶν μαρτύρων.

3. Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος τοῦ ἐν Αὐδῇ
καὶ Ἀκεφίμᾳ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾷ, τῶν μαρτύρων.

4. Ἰωαννικίου τοῦ ὁσίου καὶ Νικάνδρου, Ἑρ-
μαίου τῶν ἱερομαρτύρων.

5. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων.

6. Παύλου ἀρχιεπισκόπου τοῦ ὁμολογητοῦ.

7. Τῶν τριάκοντα μαρτύρων, τῶν ἐν Μελιτινῇ
καὶ Λαζάρου τοῦ ὁσίου.

8. Ἡ Σύναξις τῶν Ταξιαρχῶν Μιχαήλ, Γαβριήλ
καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων.

9. Ὁνησιφόρου καὶ Πορφυρίου τῶν μαρτύρων
καὶ Ματρώνης, Θεοκτίστης τῆς Λεσβείας, τῶν ὁσίων.

10. Ὀλυμπᾶ, Ροδίωνος, Σωσιπάτρου, Τερτίου,
Ἐράστου καὶ Κουάρτου τῶν Ἀποστόλων καὶ Ὁρέ-
στου μάρτυρος.

11. Μηνᾶ, Βίκτορος καὶ Βικεντίου τῶν μαρτύ-
ρων καὶ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.

12. Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος καὶ Νείλου τοῦ
δόσιου.
13. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.
14. Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου.
15. Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβίου τῶν μαρτύρων.
16. Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.
17. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας.
18. Πλάτωνος καὶ Ρωμανοῦ τῶν μαρτύρων.
19. Βαρλαάμ ἱερομάρτυρος καὶ Ἀβδίου τοῦ
προφήτου.
20. Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου καὶ Πρόκλου,
πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
21. Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.
22. Φιλήμονος τοῦ ἀποστόλου καὶ Κικιλίας
μάρτυρος.
23. Γρηγορίου Ἀκραγατίνων καὶ Ἀμφιλοχίου
Ἰκονίου τῶν ἱεραρχῶν.
24. Κλήμεντος Πάπα Ρώμης καὶ Πέτρου Ἀλε-
ξανδρείας τῶν ἱερομαρτύρων.
25. Αἰκατερίνης καὶ Μερκουρίου τῶν μεγαλο-
μαρτύρων.
26. Ἀλυπίου τοῦ Κιονίτου, Νίκωνος τοῦ Μετα-
νοεῖτε καὶ Στυλιανοῦ τοῦ Παφλαγόνης τῶν δόσιων.
27. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου.
28. Εἰρηνάρχου καὶ Στεφάνου τῶν μαρτύρων.
29. Παραμόνου καὶ Φιλουμένου τῶν μαρτύρων.
30. Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ Ἀποστόλου.

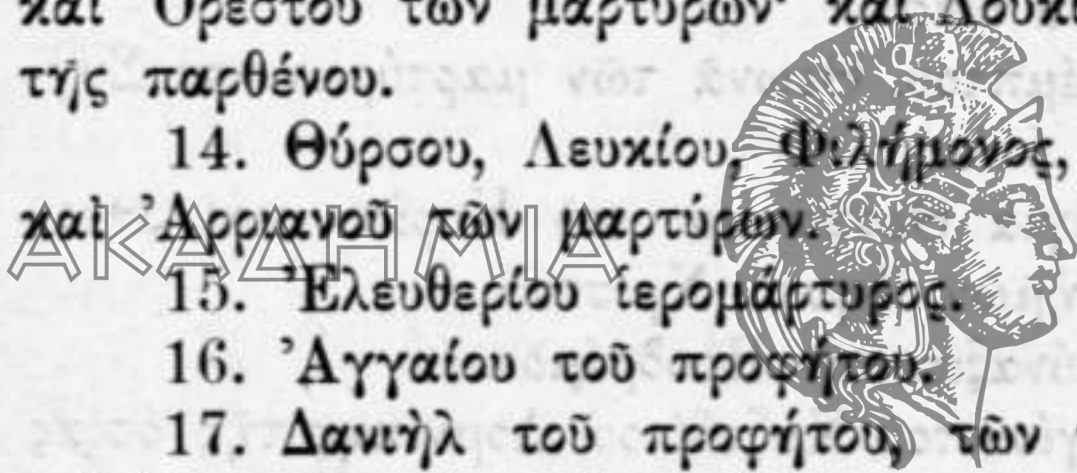
Δεκέμβριος.

1. Ναοῦμ τοῦ προφήτου.
2. Ἀβδακούμ τοῦ προφήτου.
3. Σοφονίου τοῦ προφήτου.

4. Βαρβάρας τῆς μεγαλομάρτυρος καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.
5. Σάββα τοῦ ἡγιασμένου.
6. Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις.
7. Ἀμβροσίου τοῦ ὁσίου.
8. Παταπίου τοῦ ὁσίου.
9. Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἀννης.
10. Μηνᾶ, Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου τῶν μαρτύρων.
11. Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου.
12. Σπυρίδωνος τοῦ θαυματουργοῦ.
13. Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὁρέστου τῶν μαρτύρων καὶ Λουκίας, μάρτυρος τῆς παρθένου.
14. Θύρσου, Λευκίου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου καὶ Ἀρριανοῦ τῶν μαρτύρων.
15. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος.
16. Ἀγγαίου τοῦ προφήτου.
17. Δανιὴλ τοῦ προφήτου, τῶν τριῶν Παίδων καὶ Διονυσίου, ἐπισκόπου Αἰγίνης.
18. Σεβαστιανοῦ μάρτυρος.
19. Βονιφατίου μάρτυρος.
20. Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου.
21. Ἰουλιανῆς μάρτυρος.
22. Ἀναστασίας μάρτυρος τῆς Φαρμακολυτρίας.
23. Τῶν δέκα μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ.
24. Εὐγενίας ὁσιομάρτυρος.
25. Ἡ κατὰ σάρκα Γέννησις τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.
26. Ἡ σύναξις τῆς Θεοτόκου, Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος καὶ Εὐθυμίου ἱερομάρτυρος.
27. Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου καὶ Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

28. Τῶν ἁγίων Δισμυρίων μαρτύρων.
29. Τῶν ἁγίων ἰδ' χιλιάδων Νηπίων.
30. Ἀνοσίας ὁσιομάρτυρος καὶ Ζωτικοῦ τοῦ ὁσίου.
31. Μελάνης τῆς ὁσίας.

Ἰανουάριος.

1. Ἡ περιτομὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.
2. Σιλβέστρου Πάπα Ρώμης.
3. Γορδίου μάρτυρος καὶ Μαλαχίου τοῦ προφήτου.
4. Ἡ σύναξις τῶν ἐβδομήκοντα Ἀποστόλων καὶ Θεοκτίστου τοῦ ὁσίου.
5. Θεοπέμπτου, Θεωνᾶ τῶν μαρτύρων καὶ Συγκλητικῆς τῆς ὁσίας.
6. Τὰ ἅγια Θεοφάνεια τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
7. Ἡ σύναξις τοῦ Προδρόμου.
8. Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, Δομνίκης τῆς ὁσίας καὶ Αἰμιλιανοῦ τοῦ ὁμολογητοῦ.
9. Πολυεύκτου μάρτυρος.
10. Γρηγορίου, ἐπισκόπου Νύσσης, Μαρκιανοῦ καὶ Δομεστιανοῦ, ἐπισκόπου Μελιτινῆς.
11. Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.
12. Τατιανῆς μάρτυρος.
13. Ἑρμούλου καὶ Στρατονίκου μαρτύρων.
14. Τῶν ἐν Ραϊθῷ καὶ Σινᾷ ἀναιρεθέντων ὁσίων πατέρων.
15. Παύλου τοῦ ὁσίου καὶ Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου.
16. Ἡ προσκύνησις τῆς ἀλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου.

17. Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου.
18. Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.
19. Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου καὶ Ἀρσενίου Ἡερκύρας.
20. Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου.
21. Νεοφύτου μάρτυρος καὶ Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.
22. Τιμοθέου τοῦ ἀποστόλου καὶ Ἀναστασίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου.
23. Κλήμεντος ἱερομάρτυρος καὶ Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος.
24. Ξένης τῆς ὁσίας καὶ Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ.
25. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.
26. Ξενοφώντος τοῦ ὁσίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.
27. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.
28. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου.
29. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου.
30. Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἰππολύτου Πάπα Ρώμης.
31. Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων.

Φεβρουάριος.

1. Τρύφωνος μάρτυρος.
2. Ἡ Ὑπαπαντή,
3. Συμεὼν τοῦ Θεοδόχου.

4. Ἰσιδώρου τοῦ Ἱηλουσιώτου.
5. Ἀγάθης μάρτυρος.
6. Βουκόλου, ἐπισκόπου Σμύρνης.
7. Παρθενίου, ἐπισκόπου Λαμφάκου καὶ Λουκᾶ τοῦ ὁσίου.
8. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ στρατηλάτου καὶ Ζαχαρίου τοῦ προφήτου.
9. Νικηφόρου μάρτυρος.
10. Χαραλάμπους τοῦ ἱερομάρτυρος.
11. Βλασίου ἱερομάρτυρος καὶ Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης.
12. Μελετίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας.
13. Μαρτινιανοῦ τοῦ ὁσίου.
14. Αὐξεντίου τοῦ ὁσίου.
15. Ὁνησίμου τοῦ ἀποστόλου.
16. Παμφίλου μάρτυρος.
17. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος.
18. Λέοντος Πάπα Ρώμης.
19. Ἀρχίππου τοῦ ἀποστόλου.
20. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης.
21. Τιμοθέου τοῦ ὁσίου.
22. Ἡ εὕρεσις τῶν λειψάνων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου μαρτύρων.
23. Πολυκάρπου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σμύρνης.
24. Ἡ πρώτη καὶ δευτέρα εὕρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.
25. Ταρασίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
26. Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης.
27. Προκοπίου τοῦ ὁμολογητοῦ.
28. Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ.
29. Κασσιανοῦ τοῦ ὁμολογητοῦ.

Μάρτυς.

1. Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος.
2. Ἡσυχίου μάρτυρος.
3. Εὐτροπίου, Κλεονικίου καὶ Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων.
4. Γερασίου τοῦ ὁσίου.
5. Κόνωνος ὁσιομάρτυρος.
6. Τῶν ἐν τῷ Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων.
7. Βασιλέως, Εὐφραίμ, Εὐγενίου, Καπίτωνος καὶ Αἰθερίου τῶν μαρτύρων.
8. Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας.
9. Τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων.
10. Κοδράτου μάρτυρος.
11. Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων.
12. Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ.
13. Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως.
14. Βενεδίκτου τοῦ ὁσίου.
15. Ἀγαπίου τοῦ μάρτυρος.
16. Σαβίνου μάρτυρος καὶ Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ.
17. Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.
18. Κυρίλλου πατριάρχου Ἱεροσολύμων.
19. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας μαρτύρων.
20. Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων Πατέρων.
21. Ἰακώβου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ.
22. Βασιλείου ἱερομάρτυρος.
23. Νίκωνος ὁσιομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
24. Ζαχαρίου τοῦ ὁσίου.
25. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.
26. Ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.

27. Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.
28. Ἰλαρίωνος τοῦ νέου ὁσίου.
29. Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου, Ἰωνᾶ καὶ Βραχυσίου τῶν μαρτύρων.
30. Ἰωάννου, συγγραφέως τῆς Κλίμακος.
31. Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν.

Ἀπρίλιος.

1. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας.
2. Τίτου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ.
3. Νικήτα τοῦ ὁσίου καὶ Ἰωσήφ τοῦ ὕμνο-γράφου.
4. Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Μαλεῷ.
5. Κλαυδίου, Διοδώρου, Οὐϊκτορος, Οὐϊκτωρίνου, Παππίου, Νικηφόρου καὶ Σεραπίωνος τῶν μαρτύρων.
6. Εὐτυχίου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
7. Καλλιοπίου μάρτυρος.
8. Ἡρωδίωνος, Ἀγάθου, Ρούφου, Ἑρμοῦ, Φλέγοντος, Ἀσυγκρίτου ἐκ τῶν ἐβδομήκοντα ἀποστόλων.
9. Εὐψυχίου μάρτυρος.
10. Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Μακαρίου καὶ Ἀφρικανοῦ τῶν μαρτύρων.
11. Ἀντύπα ἐπισκόπου Περγάμου.
12. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου.
13. Μαρτίνου Πάπα Ρώμης.
14. Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν ἐβδομήκοντα ἀποστόλων.
15. Κρήσκεντος μάρτυρος.
16. Εἰρήνης, Ἀγάπης καὶ Χιονίας, τῶν μαρτύρων καὶ παρθένων.
17. Συμεὼν τοῦ ἐν Περσίδι.

18. Ἰωάννου τοῦ ὁσίου καὶ Ἰωάννου νεομάρ-
τυρος τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων.
19. Παφνουτίου ἱερομάρτυρος.
20. Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ.
21. Ἰακουαρίου ἱερομάρτυρος.
22. Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου ἐπισκόπου Ἀνα-
σασιουπόλεως.
23. Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τροπαιο-
φόρου.
24. Σάββα μάρτυρος καὶ Ἑλισάβετ τῆς ὁσίας.
25. Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.
26. Βασιλέως ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀμα-
σείας.
27. Συμεὼν ἱερομάρτυρος.
28. Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων καὶ Μέ-
μνικος τοῦ θαυματουργοῦ.
29. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου τῶν ἀποστόλων.
30. Ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάν-
νου τοῦ Θεολόγου.

Μάϊος.

1. Ἰερεμίου τοῦ προφήτου.
2. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἀθανασίου τοῦ
μεγάλου.
3. Τιμοθέου καὶ Μαύρας τῶν μαρτύρων.
4. Πελαγίας τῆς ὁσιομάρτυρος.
5. Εἰρήνης τῆς μεγαλομάρτυρος.
6. Ἰωβ δικαίου τοῦ πολυάθλου.
7. Ἀκακίου καὶ Κορδάτου τῶν μαρτύρων.
8. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ
καὶ Ἀρσενίου τοῦ μεγάλου.

9. Ἡσαΐου τοῦ προφήτου καὶ Χριστοφόρου μάρτυρος.

10. Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ ζηλωτοῦ.

11. Μωκίου ἱερομάρτυρος.

12. Γερμανοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κύπρου.

13. Γλυκερίας μάρτυρος.

14. Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ.

15. Ἀχιλλίου ἐπισκόπου Λαρίσσης καὶ Παχωμίου τοῦ μεγάλου.

16. Θεοδώρου τοῦ ὁσίου.

17. Ἀνδρονίκου τοῦ ἀποστόλου καὶ Ἰουνίας τῆς ἱσαποστόλου.

18. Πέτρου, Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίχτου τῶν μαρτύρων.

19. Πατρικίου ἐπισκόπου Προύσης τοῦ ἱερομάρτυρος.

20. Θαλαλαίου μάρτυρος καὶ ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις.

21. Τῶν ἁγίων μεγάλων βασιλέων καὶ ἱσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

22. Βασιλίσκου μάρτυρος.

23. Μιχαήλ ἐπισκόπου Συννάδων.

24. Συμεὼν τοῦ ἐν Θαυμαστῷ ὄρει.

25. Ἡ τρίτη εὕρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

26. Κάρπου τοῦ ἀποστόλου.

27. Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρος.

28. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

29. Θεοδοσίας μάρτυρος.
30. Ἰσαακίου ἐκ τῆς μονῆς Δαλμάτων.
31. Ἑρμείου μάρτυρος.

Ἰούνιος.

1. Πύρρου ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνου φιλοσόφου.
2. Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
3. Λουκιλλιανοῦ μάρτυρος.
4. Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
5. Δωροθέου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Τύρου.
6. Ἰλαρίωνος τοῦ νέου καὶ Βησσαρίωνος τοῦ θαυματουργοῦ.
7. Θεοδότου Ἀγκύρας ἱερομάρτυρος.
8. Ἡ ἀνακομιδὴ Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου.
9. Κυρίλλου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.
10. Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων.
11. Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβαντων ἀποστόλων.
12. Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου τῶν ὁσίων.
13. Ἀκυλίνης μάρτυρος.
14. Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου καὶ Μεθοδίου πατριάρχου Κων)λεως τοῦ ὁμολογητοῦ.
15. Ἀμῶς τοῦ προφήτου.
16. Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος.
17. Ἰσαύρου, Βασιλείου, Ἰννοκεντίου, Ἑρμείου, Φήλικος, Περεγρίνου, Μανουήλ, Σαβέλ καὶ Ἰσμαήλ τῶν μαρτύρων.
18. Λεοντίου μάρτυρος.
19. Ἰούδα τοῦ Ἀποστόλου.
20. Μεθοδίου ἐπισκόπου Πατάρων.

21. Ἰουλιανοῦ μάρτυρος τοῦ Ταρσέως.
22. Εὐσεβίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σαμοσάτων.
23. Ἀγριππίνης μάρτυρος.
24. Τὸ Γενέσιον τοῦ Προδρόμου.
25. Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος.
26. Δαβὶδ τοῦ ὁσίου ἐν Θεσσαλονίκη.
27. Σαμφῶν τοῦ ξενοδόχου.
28. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν ἁγίων Ἀναργύρων, Κύρου καὶ Ἰωάννου.
29. Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Κορυφαίων.
30. Ἡ σύναξις τῶν ΙΒ' ἀποστόλων.

Ἰούλιος.

1. Κροῦα καὶ Δαμιανὸς τῶν Ἀναργύρων.
2. Ἡ κατάθεσις τῆς τιμῆς Ἑσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις.
3. Ἰακίνθου μάρτυρος.
4. Ἀνδρέου ἐπισκόπου Κρήτης.
5. Λαμπαδοῦ καὶ Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἀθῇ τῶν ὁσίων.
6. Σισώη ὁσίου τοῦ μεγάλου.
7. Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος καὶ Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῳ.
8. Προκοπίου μεγαλομάρτυρος.
9. Παγκρατίου ἐπισκόπου Ταυρομενίας.
10. Τῶν ἐν Νικοπόλει 45 μαρτύρων.
11. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος.
12. Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου τῶν μαρτύρων.
13. Ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ καὶ Στεφάνου τοῦ Σαββαΐτου.

14. Ἀκύλα τοῦ ἀποστόλου καὶ Ἰωσήφ Θεσσαλονίκης.
15. Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης τῶν μαρτύρων.
16. Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος.
17. Μαρίνης μεγαλομάρτυρος.
18. Αἰμιλιανοῦ μάρτυρος.
19. Μακρίνης καὶ Δίου τῶν ὁσίων.
20. Ἡλιοῦ τοῦ προφήτου.
21. Συμεὼν τοῦ διὰ Χριστὸν, Σαλοῦ καὶ Ἰωάννου τῶν ὁσίων.
22. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.
23. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰεζεκιήλ τοῦ προφήτου.
24. Χριστίνης μεγαλομάρτυρος.
25. Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἀννης.
26. Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος.
27. Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος.
28. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ τῶν ἀποστόλων.
29. Καλλινίκου καὶ Θεοδότης μαρτύρων.
30. Σύλα καὶ Σιλουανοῦ τῶν ἀποστόλων.
31. Εὐδοκίμου τοῦ Δικαίου.

Αὐγουστος.

1. Τῶν ἑπτὰ Μακκαβαίων καὶ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Ἐλεαζάρου καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Σολομονῆς.
2. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ πρωτομάρτ. καὶ ἀρχιδιακ. Στεφάνου.
3. Ἰσαακίου, Δαλμάτου καὶ Φάιστου τῶν ὁσίων.
4. Τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἑπτὰ παίδων.
5. Εὐσιγνίου μάρτυρος.

6. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.
7. Δομετίου μάρτυρος.
8. Αἰμιλιανοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου.
9. Μαθθία τοῦ ἀποστόλου.
10. Λαυρεντίου μάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου.
11. Εὐπλου μάρτυρος.
12. Φωτίου, Ἀνικλήτου τῶν μαρτύρων.
13. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.
14. Μιχαίου τοῦ προφήτου.
15. Ἡ κοίμησις τῆς Θεοτόκου.
16. Δομετίου μάρτυρος.
17. Μύρωνος μάρτυρος.
18. Φλώρας καὶ Λαύρου τῶν μαρτύρων.
19. Ἀνδρέου τοῦ στρατηλάτου καὶ μάρτυρος.
20. Σαμουήλ τοῦ προφήτου.
21. Θαδδαίου τοῦ ἀποστόλου.
22. Ἀγαθονίκου μάρτυρος.
23. Λούπου μάρτυρος.
24. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος.
25. Βαρθολομαίου καὶ Τίτου τῶν ἀποστόλων.
26. Ἀνδριανοῦ καὶ Ναταλίας τῶν μαρτύρων.
27. Ποιμένος τοῦ ὁσίου.
28. Μωϋσέως τοῦ Αἰθίοπος.
29. Ἡ ἀποτομή τοῦ Προδρόμου.
30. Ἀλεξάνδρου, Παύλου καὶ Ἰωάννου τῶν πατριαρχῶν.
31. Ἡ κατάθεσις τῆς τιμίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΥ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίς.
Εσπερινός	3
Ὁρθρος	19
Τῆς Προθέσεως	36
Ἑρμηνεία τῆς θείας Προσκομιδῆς	37
Ἡ Θεία λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρισστόμεν.	58
Ἡ Εὐχαριστία μετὰ τὴν θείαν Μετέληπιν	97
Λόγος κατηχητικὸς τῇ Μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.	102
Ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου	105
Ἑρμηνεία τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τῶν Προηγισμένων	150
Ἀκολουθία τοῦ νεκρωσίμου Τρισαγίου	176
Αἵτησις γενομένη κατὰ τὰ Σάββατα τῶν ψυχῶν.	178
Νεκρώσιμος ἀκολουθία κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἐβδομάδα	179
Εὐχαὶ ἐπὶ τῶν μετανοούντων	180
Εὐχὴ τῶν Κολλύβων εἰς μνήμην ἁγίου	181
Εὐχὴ εἰς τὸ εὐλογῆσαι τὰ Βαῖτα τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων	182
Εἰσοδικὰ τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν, τὰ ἐν τῇ μι- κρᾷ εἰσόδῳ, τῆς θείας Λειτουργίας, μετὰ τό, Σοφία, ὄρθοί	183

	Σελίς.
Ἀπολύσεις τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν	185
Ἐκφωνήσεις τῶν ἐννέα Ὁδῶν τοῦ Κανόνος τῆς Μεγάλης Κυριακῆς τοῦ Πάσχα	188
Τὰ καθ' ἡμέραν Προκείμενα.	189
Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ τῶν ἁγίων Θεοφανείων	191
Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας τῇ Κυριακῇ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς	206
Εὐχαὶ εἰς γυναῖκα Λεχώ, μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας.	225
Μηνολόγιον σύντομον τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ	230

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Handwritten signature in green ink, likely reading 'J. A. [unclear]'.

